

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 9 korona. Egy hónapra 8 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és előfizet 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési Könyvtár
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 702. Kiadóhivatal 700.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

A himzett frakkok világából.

Budapest, márczius 30.

Amikor Aehrenthal Lexa Lajos a monarchia külügyminisztere lett, első útja Berlinbe vezetett, hogy illő módon tisztelegjen a hatalmas német birodalom kancellárja előtt. A sietős tisztelgést Bülow herceg most viszonzozza, legalább hivatalos jelentések azt mondják, hogy a német kancellárt csak ez az egyszerű udvariassági tény hozta Bécsbe és semmi más. Nos, hogy ha valóban így van, a nagy kancellár nem nagyon sietett ezzel az udvariassági ténnyel. Két teljes esztendőig készülődött utra, bevárván, amíg Aehrenthal Lexa Lajos ujdonsült miniszterből régi miniszter lett s helyén kellőképp megmelegedett. Szélsőséges időben otthon maradt, otthon intézkedett a kancellár, de most hogy a levegő megmozdult s úgy lehet, már a közel jövőben tenni valók lesznek, észébe jutott hűséges barátja, az osztrák külügyminiszter. Egyelőre nem lehet tudni, hogy emlékezését mi mozgatta meg: az orosz jegyzék-e, amelyik a macedóniai kérdésben új prozozicziókkal állván elő, megbolygatta a műzstegi programot. Vagy az angol jegyzék, amelyik külön kormányzót akar állítani a Balkán élére? Avagy végül a szand-

zsák vasuterv nyomán kerekedett európai fölzudulással maga Aehrenthal juttatta észébe, hogy még ő is az élő emberek között van, sőt tenni és cselekedni akar? Mindez okok közösen és együttesen is hozzájárulhattak ahhoz, hogy két év múltán fölfrissült a kancellár emlékező tehetősége s épen most érzett magában vágyat arra, hogy viszontlássa barátját Aehrenthal Lexa Lajost.

Akárhogy történt, Bülow herceg ma reggel óta Bécsben mulat s immár sorra látogatta a királyt, a trónörökösöt s a külügyminisztert. Hivatalos jelentésektől eltérőleg Bülow herceg elismert annyit, hogy ezeken a látogatásokon a politika is szóba került. A német kancellár azonban ezzel nem mondott semmi újat, a nagyközönség immár régóta ért a hivatalos kommunikék virágnyelvén s jó előre megsejtette, hogy Bülow nem egyedül azért utazott Berlinből Bécsig, hogy megkérdezze: „Mint szolgál az egészsége kedves Aehrenthal Lexa Lajos?”

A hatalmas Róma követéről beszélnek, hogy amikor Karthagóban megjelent, tógája ránczai közt vitte a békét és a háborút. A tóga immár divatját multá, a béke és a háború pedig átköltözött a diplomata frakkok zsebébe. Nem tudjuk, hogy Bülow, mielőtt Berlinből elutazott, mit csomagolt a maga frakkjába? Ő azt mondja, hogy békét, mert úgy a Német-birodalom, mint a monarchia külügyi intézősége legfőbb céljául a békesség fentartását tekinti. Lehet. Nincsen okunk kételkedni benne, himzett frakkzsebekben pedig sajnos sötét van, nem láthatjuk,

mi rejlik bennük s ezért tanácstalanul állván szemben a bécsi eszmecesterék titkos jelentőségével, nem marad más hátra számunkra, minthogy ámuljunk és elmélkedjünk azon, hogy népek jó és rossz sorsában mekkora szerepet játszik a snobbok öltözéke, ez a körülpasszomántozott, furcsa fecskefarku ruhadarab!

Van egynehány ember, kancellár, külügyminiszter és nagykövet, aki egyebet sem csinál, mint egymást látogatja. Hol Aehrenthal keresi föl Bülowot, hol Bülow Aehrenthal, hol Tittoni mind a kettőt. Azután vizitálnak, ebédelnek, báloznak és mialatt himzett frakkjaikban szépen hajbókolnak, udvariaskodnak egymásnak, frakkjaik zsebéből váltakozva pattan a bámuló világ szeme elé hol béke, hol háború. A derék polgárok, akik adóznak, hogy költség legyen s katonáskodnak, hogy háború esetén ágyutöltelék legyen, mindig már csak a bevégzett tények elé állítódnak s a véleménymondástól mindig elkésnek. Csak akkor kerül rájuk sor, amikor cselekedni, vérezni s tributumot izzadni kell.

Be kell ismerni, hogy e tekintetben a diplomata-frakk némi visszacsuszást jelent a római követ tógájával szemben. Mert a római tóga a mindenható törvényhozás akarata szerint rejtegette hol a békét, hol a háborút, míg a mai törvényhozások éppen olyan távol állnak a külpolitika hálójától szövögető diplomáciai cselszövényektől, mint a bábész tömeg. A legalkotmányosabb országban sem sokkal jobb e tekintetben a helyzet, mint a legautokratább Oroszországban. A felsé-

Tavaszi kiállítás.

Írta: Bárdos Artur.

Azokat, akik meghitt és harmóniás művészi élményeket keresnek, a műcsarnok apró, piros szobáiba vezetem. A bejáró nagy termet lehunyt szemmel haladjunk keresztül, utána ez a szoba jobbkéz felől esik és a II-es számot viseli. Apró tájak vannak itt, apró, elmosódó világos foltok a szoba piros falán. Az ajtóból, egységesítő pillantással, egy jól dekorált, megnyugtató hatású szobát látunk; ennyi is sok, pihentető és homlokot hűsítő, háromszáz megannyi külön tempóban harsogó kép kakofóniájában. De közelednünk kell, mindenik kerethez külön-külön, hogy apró keretek szögletei között a természet nagy, misztikus lélegzétvételeit lessük ki. Tájak, miket robogó vonat-ablakból látunk meg, egyszer, valahol, holdvilág-zenénél, tájak, komorák, viharhordozók, melyekbe egy alkonyon sóhajtózunk bele valamelyik domboldalon, nem egyedül. Igen, tájak, melyek abszolút festmények, holott irodalmi poémákat érezünk láttukon, mivelhogy boldogan szuggesztív erejük, aminő minden, ami művészet...

Apró tájak; de a festő tökéletesen befejezhet vagy talán inkább a tökéletességig befejezetlenül hagyhat — minden nagyvonalu tájon van valami művészi befejezetlenség: szabad pályája a fantáziának — természet-szeleteket, teljes látomásokat adhat négy legapróbb lécz között. Sőt e piros szoba mindhárom vezető szót

látászó tájfestőiknek éppen ezek az apró tájai teljesebbek, művésziőbbek a többi termekben található nagy képeknél. K a t o n a Nándor itt legnagyobb, négy kicsiny lécz között, tenyérnyi vásznanon, melyekre egy magányos egyéniség látószögéből nagy tágasságokat, egész élményvilágokat tud felvinni. Nagyobb képei is érdekes, izgalmas állomásai az ő új, a monumentális felé törő utjának; intim harmóniáit nagy vásznanon akarja elszélesíteni, vesztesége nélkül az intimitásnak és a harmóniának. De ebben a szobában van egy-két kis képe, mely mindannyiánál teljesebb. Holdvilágos tájának remegő, enyhe lilái édes-borzongós mesehangot csendítenek meg. Mednyánszky László évek óta nem látott meg nagyobbát a „Téli holdvilág” ezüstbe csillanó és barnába omló szürkénél. Magyar-Mannheimer Gusztáv, rákosi tájának halk finomságai is talán zengőbbek nagy felhős tájának hatalmas akkordjainál.

Ebben a kis szobában, mely korántsem azért egységes művészi hatása, mert főként tájakat foglal magában, hanem azért, mert ezeket a tájakat, itt tudom legjobban megmutatni, minő hatásokat kell kínálnia annak a kiállításnak, mely ad a vásár-alkalmon és a szorgalom-vizsgán, művészi célokat is akar szolgálni.

Hogy ezt a szédítően heterogén kiállítást — mely egyébként az adott körülmények között csakis ilyen heterogén lehet — teljesebben mutassam be, el kell, hogy vezessem az olvasót a több meglátogatott terem elienképezébe is: az első terembe. Itt van Márk Lajosnak két pompás képe, két illatos „arragement d'atelier”, alakok,

melyekről nyilvánvaló, hogy felöltöztetett aktok — tessék megfigyelni a gyönyörűen süttő piros selyem és a habos fekete csipkésövet kontrasztját — tehát e két kép között, melyeken a szövettel borított akt a legfőbb pikantéria, ott lóg egy óriási és meglehetősen brutális akt, hogy kimondja hogy elharsogja, amit a két Márk-kép oly finoman elhallgat és a maga brutalitásával elnyomja ama két kép finomságait. E három kép, egymás mellettiségében az a n a l ó g i a, a félhangok egymásután, bántó, viszont egy másik falon, H á r y Gyula igazán előkelő, tompított tónusu kisebb tája és P. Molnár képe között a diszsonanciát jelenti Löschinger kiabáló fantazmagóriája. Mindenből van valami ebben a teremben; különös figyelemmel a zsüri tagjaira. Mindez együtt fülsértő, fájó kakofóniát jelent, nagyratörését a néző művészi vágyainak, elfojtását a művész egyéni megszólalásának, végül hangos példáját annak a típusnak, mely kiveszőben, hajb, kiveszőben — a tömegtárlat típusának.

Háromszáztizenkilenc tárgy, kép és szobor található a Műcsarnok tizenöt termében.

Ezek számok, ezek riportbeli hűséggel konstatálhatók. Sőt csakis ezek konstatálhatók abszolút hűséggel, egybekért a beszámolót nem terhelheti felelősség. Tizenöt terem során bizony galoppba vágnak fel az impressziók, minnek folytán nem adhatunk egységes képet, de teljességet sem, méltányosan jutalmazván minden szorgalmat és előmenetelt.

Hogy jobb-e ez a tárlat, mint a legutóbbi?

ges uralkodó családok kegyeskedtek megengedni, hogy a népek belső házi ügyeiket — már annyira, amennyire — a maguk akaratából intézhessék. Az állami élet külső vonatkozásai, a nemzeti lét vagy nemlét legnagyobb problémái azonban kívül esnek ezen a nemzeti akaraton, azokat legfelsőbb utasítás szerint hajbókoló finom modoru urak intézik el két csésze tea közt, miután előbb szépen megtudakolták egymástól: „hogyan szolgál kedves egészsége?” És hogyha az egyik hajbókoló ur kevésbé ravasz mint a másik, vagy fejfájós éppen a döntő pillanatban, vagy legfelsőbb helyről gonoszul, lelkiismeretlenül, önző „családi érdekből” adták ki az utasítást, hiába kormányzott bölcsen, hiába hozott jó törvényeket a parlament, hiába dolgozott, törekedett éveken át a sok millió főből álló ország, egy fuvalat, mint a kártyavárat dönti halomra az egész fáradtságosan fölépített nemzeti jólétet.

A bécsi események iránt tehát okunk volna érdeklődni, de azért még sem érdemes érdeklődni irántuk, hiszen a dogok lényegét illetően úgy sem tudhatunk meg semmit sem. Bülownak abból a kijelentéséből, hogy Aehrenthall az összes függő kérdéseket végig tárgyalták s minden egyik esetben meg is egyeztek egymással, legfeljebb arra lehet következtetni, hogy a kancellár — aki a bécsi külügyminiszter fölött princípális jogokat gyakorol — ezuttal személyesen kegyeskedett magával hozni az utasításait. Amiből az következik, hogy Aehrenthal mártól kezdve egy darabig ismét pontosan tudja, hogy a legfontosabb külügyi kérdések tekintetében mi a véleménye?

Budapest, márczius 30.

A képviselőház holnap, kedden, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályrevízió részletes tárgyalását.

A házszabályrevízió. A képviselőház holnap üléseben folytatni fogja a házszabályrevíziós indítvány részletes tárgyalását. A holnap üléseben Pop Cs. Ist-

Talán jobb a télinél, viszont rosszabb a régebbiekénél. Lehet. Nem tudom megmérni. Nem is fontos. Bizonyos, hogy egységes hatásról, a minő például a M. I. E. N. K. legutóbbi tárlatát megkülönböztette, itt nem lehet szó. És bizonyos, hogy kegyetlenül sok rossz kép van ezen a tárlaton. Mindez a Mücsarnok konzesszív szervezetéből törvényszerűen következik. De keressünk szempontokat kínáló képeket. Ilyenek is vannak. És ezeket minden keretben érdemes észrevenni.

Érdekesek mindjárt az első teremben Herr Czézár dolgai. Az egyik kép archaizáló tónusait, a másikon a háttérből tüzesen előlévő jobboldali arcot, a harmadikon a csipke játékát szeretem. Ez az utóbbi kép (13.) jellegzetesen mutatja Herrer stíltudó eleganciáját, viszont látásának egyenlőtlenségeit is: a csipke könnyűségét és a háttérhez ragadó kemény arcot nem egységes pillantással látta meg. Weilmann Róbert tanulmánya (42.) minden színbeli szárazsága mellett telve a legnobilisabb kvalitásokkal. Ettől a pompásan rajzoló festőtől már régen láttunk ilyen erős dolgot. Keményfi Jenő most is finom interieur-tónus tudója; pasztell-színei kissé hidegek és átmenet nélkül omlanak egymásba. Olajjal jobban tud. Feljegyezni való érdekesség az öreg Nádler Róbert megifjodása. Erősen kerüli a részletezést és szinte impresszionisztikusan dobja néhol vászonra a szint. Vesztróczy Manó egyik portréja (252.) Zuolaga élénk akcentusával adja elő az arcot és Sargent előkelőségével a többi. Érdekes ember. Déry Béla feltűnően frissül, fejlődik; kár, hogy néha olcsóbb hatással is beéri.

ván, Hodzsa Milán és Suciú János fognak az indítvány első pontjához hozzászólni. Mint az ellenzéki pártkörökből nyert információk alapján jelentik, a revíziós indítvány első pontja feletti vita szombaton véget fog érni. Azután következik majd a szavazás a több, mint száz módosítás, indítvány és határozati javaslat felett. A nemzetiségek ez alkalommal nagyobb erőpróbára készülnek, amennyiben az összes indítványokra névszerűen szavazásokat fognak kérni. A hét végére és a jövő hét elejére a klub összes tagjait a fővárosba rendelték. Zágrábról jelentik, hogy a horvát képviselők elhatározták, hogy közülük csütörtökön többen Budapestre utaznak, hogy a házszabályrevízió vitájában résztvegyenek. A horvátok ez alkalommal a nemzetiségekkel együtt névszerűen szavazásokat fognak kérni és a technikai obstrukció más eszközeivel is élni fognak. Ily körülmények között bizonyosra vehető, hogy a házszabályrevíziós vita husvét előtt koránt sem fog véget érni.

Kitüntetések a kiegyezésért. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnapi kihallgatása alkalmával a király aláírta azokat a kéziratokat, amelyekkel magas kitüntetések adományozott a kiegyezés megkötésénél közreműködött államférfiaknak. Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki és a kitüntetés külön királyi kéziratot adja tudtára, amelyben fáradozásáért mond megleghangú köszönetet. A legfelsőbb bizalomnak a jele ez a kitüntetés a függetlenségi párt nagynevére iránt, aki államférfiúi bölcseségének és hazafias megfontoltságának annyit jelölt adta a miniszteri székben is. Királyi kéziratot intéz a király Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez is, míg Sztérényi József kereskedelmi és Popovics Sándor pénzügyi államtitkárok a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot kapták. Sztérényi Józseffel a magyar politikai élet és közszolgálat ritka tehetsége, tudása és munkaereje férfiai részéről rég megérdemelt, méltó kitüntetésben, aki országszerte ismeretes szinte példátlan munkaképességéről, pártját ritkító szaktudásáról és arról a nagyjelentőségű szerepről, amelyet a kormányzatban betölt. Mindenképen méltó társa Popovics Sándor, akinek kirántása szintén örömet fog kelteni az egész országban. Ezenkívül Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár a Lipót-rend közepkeresztjét kapta. Ottlik Iván miniszteri tanácsos pedig államtitkár lett. A kitüntetések a hivatalos lap legközelebbi számában jelennek meg.

Az osztrák kormány tagjai is most kapták meg a hasonló kitüntetések. Bécsből jelentik erre vonat-

Márk Lajos az említettek kivül egy érdekes portré-megoldással (175.), a „Profil perdu” gracilis bájával és „Pose” című képével, melyen az esetet egyszerű gyorsaságu remegő futását csodálat, szolgáltatja a tárlat java-képeit. Ezek közül való Boeim Ritta „Karácsonyfája” is; csupa izlés és csupa eredeti szín-átélés. Szinte meglepő másik nagy képének (165.) erőtlensége és édeskés hatáskeresése; poentillizusa nem eszköz, hanem cél és mindenekelőtt: modor.

Az új nevek között figyelmet kér Góth Móricz. Önportréja erővel teljes; interieurja finoman összehangolt. Észrevettük Romek Árpádot és Kendé Gézát is. Glatter Gyulában sok az erő és a bátor talantum.

A grafikában, mely ezuttal csak egy kis folyosót tölt meg, feltűnnek Székely Andor, Conrad Gyula és Bér Dezső munkái.

A szoborateremben meglepetés Darás János siremléke. Stílusos és erőteljesen kőszzerű. Érdekesen elgondolt az anyalok stílizáltsága szemben a haldokló ifju naturalizmusával — nyilván a transzcendentalisták akarta megkülönböztetni az előtől — csak hogy ez a disztinkció árt a szobornak, az egységnek; ennél a gondolatbeli érdekességnél egy fokkal magasabbrendű: a szobrászi elgondolás... Úgyes, bár kissé tulontul részletező Lányi tanulmánya. Simay Imre forma-összevonása már nagyon is eleve elhatározott; a nagy felületek mögött többé nem is érezzük a formát. Murányi Gyula most is a legkomolyabban számbavehető plakettörök közül valónak mutatkozik.

kozólag, hogy a király a Magyarországgal való gazdasági viszony rendezése alkalmával kéziratot intézett Koritovszky pénzügyminiszterhez, melyben elismeréssel emlékezik meg a miniszternek súlyos körülmények közt kifejtett kiváló működéséről és neki a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta. A Derschatta vasutügyi miniszterhez intézett kéziratban ő felsége hálás elismerésének adott kifejezést a miniszternek a kiegyezési tárgyalások folyamán kifejtett kiváló és sikeres működéséért. Ugyanebből az alkalmából Sieghardt osztályfőnök, titkos tanácsos az államhivatalnokok harmadik rangcsoportjába lépett elő.

Bizalom a kormánynak. A VII. kerületi függetlenségi és 48-as pártkör Lovász Márton elnöklésével vasárnap délután tartotta évi közgyűlését, amelyen a balpárt az első kísérletet tette arra, hogy a függetlenségi érzelmi polgárok egységét megbontsa, de a kísérlet kudarcra végződött. A körnek egyik tagja, Tauszig Gyula ugyanis azt indítványozta, a közgyűlésen, hogy a kör Lengyel Zoltán választja meg a kör örökös tiszteleti tagjává és mondja ki, hogy az országos függetlenségi párt eljárását helyteleníti. Az indítványok fölolvását a kör tagjai óriás fölháborodással fogadták és Tauszigit valóságos kiszorították a tereméből, mire Tauszig, látván az elengedhetetlen indulatot, indítványai sorsát be sem várva, eltávozott. A közgyűlés azután kimondotta, hogy az indítvány benyújtójának eljárását rosszalja és bizalmát fejezi ki az országos függetlenségi pártnak és Kossuth Ferenc elnöknek. Borovszky István, a II. Rákóczi Ferenc-társaság alelnöke kijelentette, hogy a társaság Tauszigit ki fogja zárni tagjai sorából.

Lengyel Zoltán orsz. képviselő felkért a következő nyilatkozat közlésére:

Nyilatkozat.

Egy-két kormánypárti estilap szenzációt próbál csinálni abból, hogy a VII. ker. Függetlenségi Körben Tauszig Gyula ur tiszteletbeli taggá történendő megválasztásomat hozta javaslatba, amit a kör többsége nagy hűhóval elutasított.

Teljesen meg vagyok győződve Tauszig ur jóhiszeműségéről, de bizonyos, hogyha tudomása lett volna arról, hogy én ezen kormánypárti körből már egy évvel ezelőtt kiléptem és hogy a kormánypárttal szoros összeköttetésben álló ezen kör tagja már pártállásomnál fogva sem lehetek, tiszteletbeli taggá való megválasztásomat nem is indítványozta volna.

Sajnálom, hogy Tauszig ur sem engem, sem ismerőseim közül bárkit is szándékáról nem értesített, mert akkor ez a kormánypárti „siker” bizonyára elmaradt volna. A dologhoz tehát nekem semmi közöm sincs. A balpártnak természetesen még kevésbé.

Lengyel Zoltán
orsz. képviselő.

A horvátországi helyzet. Zágrábrban a horvát-szerb koalíció sajtója ismét a szokott módon tárgyalja báró Rauch bán és kormányának pozícióját és a többek között azt a mesét elevenítik fel újból, hogy a bán kihallgatásra jelentkezett ő felségénél, aki azonban nem fogadta, hogy a bán állása megrendült, hogy Josipovich Imre volt miniszter állítólagos emlékiratát nem Lipót-Szalvátor főhercegnek, hanem más főhercegnek adták át és más hasonló ily híreket. Felesleges volna mindezeket szóbeszéd tárgyává tenni és elegendő annak konstatálása, hogy a bán nem jelentkezett kihallgatásra, hogy kihallgatásra nem hívták meg és hogy az állítólagos Josipovich-féle memorandum nem létezik és ennek következtében azt senkinek sem nyújthatták át. A bizonyos koalíciós politikuskok által szőtt mesék és teljesen megfeneklett intrikák való történetét majd meg fogjuk látni és remélhető, hogy az nem marad titok a nyilvánosság előtt. Az ellenzéki lapok továbbá azt is állítják, hogy a megüresedett horvát püspöki székek betöltése kérdésében az illetékes tényezők között ellentétek merültek fel. Ezzel szemben minden tekintetben illetékes helyről az a hír érkezik, hogy az érdekelt tényezők között teljes megegyezés jött létre, eltekintve néhány személyi kérdéstől, amelyekre vonatkozólag kizárólag horvát részről merültek fel aggodalmak.

Wekerle Sándor Bécsben.

— A miniszterelnök a királynál. —

Budapest, márczius 30.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap audiencián volt a királynál, azután hosszasan tárgyalta az osztrák miniszterekkel, este pedig részt vett azon az ebéden, amelyet Bülow herceg, német kancellár tiszteletére adott báró Aehrenthal közös külügyminiszter. A miniszterelnök ez utóbbit mondotta utja tulajdonképeni céljául és bár, amikor a királynak az általános politikai helyzetről tett jelentést, szó esett természetesen minden aktuális politikai dologról, a kihallgatásnak nevezetesebb eseménye nem volt. A függőben levő politikai kérdések csak a közelebbi audiencián fognak részletesebb előterjesztésben és megvitatásban részesülni. Azuttal fog végbemenni Kossuth Ferencz audienciája is, ami elé politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek. Kossuth Ferencz valószínűleg a jövő hét folyamán utazik Bécsbe.

A miniszterelnök bécsi utjáról a következőket jelentik Bécsből:

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki szombaton este titkára, dr. Bárczy István kíséretében ideérkezett, a vasárnapi délelőtti államügyek elintézésére használta fel. A délelőtti folyamán a miniszterelnök kihajtatott Schönbrunnba, ahol a király 11 óra tájban külön kihallgatáson fogadta. Az audiencia, melyen a miniszterelnök a folyó ügyekről tett jelentést, körülbelül egy óra hosszat tartott. A miniszterelnök, a bankgassei magyar minisztériumba visszatérve, értesült arról, hogy Bülow herceg, német birodalmi kancellár Florentin követtel ottjárt, hogy látogatást tegyenek a magyar kormány elnökénél. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök a nap folyamán a német nagykövetségre hajtatott, s látogatói számára leadta névjegyeit. A miniszterelnök azután a külügyminisztériumban báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel, majd a miniszterelnöki székben báró Beck osztrák miniszterrel tanácskozást folytatott, délután pedig lovag Koritovszki osztrák pénzügyminiszter kereste fel a magyar házban; dr. Wekerle lovag Koritovszki al hosszabb megbeszélést folytatott, amelyen egyideig gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter is résztvett. Miután a miniszterelnök még Vértessy Géza államtitkárral és dr. Bárczy Istvánnal sürgős államügyeket intézett el, ismét a külügyminisztériumba ment, hogy résztvegyen a Bülow herceg kancellár tiszteletére adott ebéden. A miniszterelnök titkárával éjféli 10 óra 55 perczkor visszautazott Budapestre.

Azon az értekezleten, amelyet Wekerle Sándor miniszterelnök Koritovszki osztrák pénzügyminiszterrel folytatott, főleg három fontos függőben levő kérdésről volt szó. Első sorban a szeszadó küszöbön levő emeléséről és az e célból foganatosítandó intézkedések elrendeléséről. E részben az osztrák pénzügyminiszter a megtartott szeszadó-ankétan részletes közléseket tett a szeszkontingens tervezett emeléséről. Az osztrák pénzügyi kormány hektoliterenkint 50 koronával, a magyar kormány 40 koronával fogja emelni a szeszadót és eképpen hasonló vívóra állítja a szeszadót mind a két államban. Egyidejűleg újból szabályozzák mindkét részen a szeszkontingens se részben a döntő szempont az, hogy a konzum szükségleteinek megfelelőleg a kontingens leszállítják úgy Ausztriában, mint Magyarországon is s ehhez képest a szeszadótörvényt reformálják Magyarországon. A mezőgazdasági szeszgyárakra ruházzák át az ilyképpen felszabaduló kontingens, egyidejűleg megszüntetik a gyümmöspálinkára vetett adót s e helyett a szeszartalom után fogják megadóztatni azt. Ennek a kérdésnek részleteit vitatta meg a tegnapi konferencián a két pénzügyminiszter. De nemcsak erről volt szó. A pénzügyi kormányok vezetői belevonták tanácskozásuk keretébe a közös költségvetést is. Április első napjaiban közös miniszteri tanácskozás lesz, amelyen meg fogják állapítani a delegációk elé terjesztendő javaslatokat s így magától értetődő, ha a két pénzügyminiszter a

szükségletek mértékeiről már most tiszta képet akar nyerni. Nyilvánvaló, hogy a tegnapi konferencián a bankkérdés is szóba került. Formális tárgyalás e tekintetben nem volt, mert a kérdés mai stádiumában nem is lehetett, de igen természetesen a magyar pénzügyi kormány vezetője megbeszélte az osztrák pénzügyminiszterrel a magyar bankbizottság tárgyalásának jelenlegi állását, a szakértőkhöz intézendő kérdéseket és egyáltalán a bankügy eshetőségeit. A magyar miniszterelnök Schönbrunnból visszatérve, fogadta a „N. Fr. Pr.” munkatársát és a következőket mondta bécsi utjáról:

— Semmiféle politikai jelentősége nincs mostani bécsi tartózkodásomnak. Csakis folyó magyar ügyekről tettem jelentést ő felségének.

A hírlapíró felvetette a kérdést:

— Tett jelentést exczellenziád az önálló magyar jegybank felállításának kérdéséről?

— Ezt a kérdést egyetlen egy szóval sem érintettem — volt Wekerle válasza.

A tudósítónak arra a kérdésére, vajjon szóba került-e a kihallgatáson a tisztí fizetés-emelés és a legénység zsoldjának javítása, a magyar miniszterelnök tagadólag felelt.

Wekerle ma reggel visszaérkezett Bécsből és délelőtt a képviselőházban hosszabb értekezést Kossuth Ferenczcel, majd később gróf Andrássy Gyulával.

Wekerle a maga audienciájáról bővebben nem nyilatkozott, csupán annyit tett közzé, hogy belpolitikai kérdésekről beszélt a királynál. Félhivatalosan jelentik: A miniszterelnök tegnapi audienciájára vonatkozólag úgy azt megelőzőleg, mint utólag többféle közlemény jelent meg. Miután a legrövidebb illemszabályokkal ellenkezik annak még csak feltevése is, hogy az audiencia részleteire vonatkozó információk a miniszterelnöktől származhattak volna, ebből önként következik, hogy ezek a közlemények csakis találgatások és önkényes kombinációkon alapulnak.

Budapest, márczius 30.

A delegáció ülészaka. Politikai körökben ma az a hír terjedt el, hogy a legközelebbi delegációs ülészakot mégis csak őszre halasztják. A magyar kormány eredetileg ezen az állásponton volt, de az osztrákok azon erőlködtek, hogy már májusban hívják össze a delegációkat. Most azonban az osztrák kormány is kénytelen belátni, hogy a parlamenti viszonyok következtében még a delegátusok választását sem kockáztathatja meg s így a delegációs ülészak, a tisztí fizetések rendezésének kérdésével együtt, őszre marad.

Főrendiházi bizottsági ülések. A főrendiház igazoló bizottsága hétfőn délelőtt 11 órakor gróf Csékonics Endre elnöke alatt ülést tartott, amelyen foglalkoztak a főrendek jegyzékének folytatóságos kiigazításával. Előadó Bogdanovich Luczian szerb püspök volt. Elhatározta a bizottság, hogy javasolni fogja a főrendiháznak Gaál Jenő, Rakodczay Sándor és Vajda Ödön zirczi apát neveinek a főrendek jegyzékébe való felvételét, ugyancsak gróf Semsey Lászlónak vagyoni képesítése elismerése alapján a főrendek nyilvántartási jegyzékébe való beiktatását. — A főrendiház mentelmi bizottsága gróf Bánffy György elnöke alatt hétfőn ülést tartott, amelyen Zoltán Elek helyettes előadó javaslatai alapján tárgyalták az időközben beérkezett mentelmi ügyeket. Mindkét bizottsági ülésen résztvett gróf Dessewffy Aurél a főrendiház elnöke is.

Függetlenségi pártmozgalom. A dési függetlenségi és 48-as pártkör vasárnap megalakult. Ügyvezető elnök dr. Gogomann Antal lett, elnök Gaál István, tiszteletbeli elnökök dr. Kustár Gyula, Almai Ferencz és Sánta Angélius, alelnökök dr. Berkes Salamon, ifj. Hegyi Mihály, Lázár Ottó, Szabó Lajos, Kerekes Albert és Bagosi Károly, főjegyzők Tököli Vilmos és Keller Sándor, titkár Nagy Béla. A közgyűlés Kossuth Ferencz minisztert, mint az országos függetlenségi és 48-as párt elnökét táviratilag üdvözölte. — A soproni függetlenségi és 48-as pártkör tegnap tartotta nagy érdeklődéssel mellett közgyűlését. A pártkör múlt évi eredményes tevékenységéről dr. Kovács István elnök és dr. Meiszner Ernő számolt be. Elnökké újra dr. Kovács Istvánt, alelnökké Gallus Kálmánt és Tóth Jánost választották meg.

A t. Házból.

1. Különös esetek.

Ugron Gábor haragosan méregeti végig a folyosót. A tábor elaludt. Ha szavazni kellene, nem volnának százan, de még negyvenen is nehezen kerülnek össze, ugyannyira, hogy ha valaki azt kérdezné, tanácskozásképes-e a Ház, nem lehetne rá bizonyosan azt mondani, hogy igen. Hallhatjuk majd a megrovásokat és a felhívásokat a renitens, meg a hanyag képviselőkhöz. Mert valahogyan mégis teljesíteni kellene a kötelességeket s a mélyen tisztelt képviselőket nem ütné meg okvetlen a guta, hogyha naponként három órát a képviselőházban töltenék, mielőtt a tizenhatórás üléseket behoznák. Mentegetőznek azonban, hogy az ülések unalmasak.

Na hát éppen a maít nem lehetett kifogásolni. Mert mindjárt a napirend előtt Vlád Aurél olyan személyes jellegű felszólalást eresztett meg, ami miatt be kellene utazni Európát, hogy hasonmását találhassuk. Felpanaszolta, hogy a szombati ülésen pofokat ígért neki az ifju Madarász József és e pofok nincsenek nyugtázva a képviselőházi naplóban. Való igaz; még Olay Lajos se jelentette fel Fenyvessy Adolfot, a gyorsroda főnökét e pofok hiánya miatt. Vlád Aurél tehát az elnökhöz fordult, kérve ezen pofok hivatalos konstatálását, mire Návay Lajos, aki a magas székekben ült, kijelentette, hogy meg fog történni és amennyiben mentelmi bizottságot parancsol, azzal is szolgálhat. Vlád mondotta ugyan, hogy jobban szeretné, ha az ifju Madarász felkelne és meg nem történektekneki jelentené ki a pofokat, de senki se hitte el. Mivelhogy az oláhok az ilyen elméleti ütlegeket a magyarellenes külföldön szokták elhelyezni és ott bőven kamatoztatják.

Tehát ne mentegetőzzék senki azzal, hogy az ülések unalmasak. Hisz két percz mulva ismét érdekesség került felszínre. Ivánka Milánnak a dolgát tárgyalta az elnök és konstatálta, hogy a heveskedő képviselőt rendre kellett utasítani, mert azt mondta, hogy az elnökség a képviselőket elsinkófálja.

Ebben a pillanatban egy rövidre nyírott fejű, száraz arcú képviselő felpattant:

— Személyes kérdésben szót kérek.

— Mi az? — csendesítették a körülötte lévőket. — Téged senki se bántott.

— De igen; engem csufolt Ivánka.

A jelentkező képviselő tudniillik Simkó József volt, aki azt hitte, hogy a sinkófálás annyit jelent, hogy ő kofáldoklik.

Igy kergették egymást a többé-kevésbé derűs mozzanatok, mialatt Rátkay László egy kis függetlenségi társaságban vasárnapi számlát intézett el. Fel volt írva czédulára a következő költség:

Savanyu tojás	30 kr.
Négy üveg pezsgő	16 frt
Három üveg rizling	6 frt
Egy kenyér	2 kr.
Összesen	22 frt 32 kr.

Akik hallgatták a számadást, erősen csodálkoztak, hogy mit keres ezen a listán a savanyu tojás és a kenyér. Pedig annyi az egész, hogy volt köztük egy férfi, aki böjtöt tartott a rizlingek és a pezsgők mellett.

Alig hogy ezzel rendbejöttek, nagy cseppet rázta meg az egész Ház területét. Vlád Aurél egy indítványt adott be s egyuttal kérte, konstatálják, valjon határozatképes-e a Ház.

Persze hogy nem volt határozatképes, nem voltak jelen százan, pedig még a liftes embereket is beültették a padokba és a természeteket duplán számították.

Ilyen esetben az eljárás az, hogy ahány telefon van, azon mind képviselőket gyűjtenek és az

összes minisztériumokat felzavarják, hogy aki csak található, azt rögtön hajtsák be, akár kérvénnyel van ott, akár az előszobában várakozik, de egyúttal az államtitkárok is jöjjenek gyorsan. Felcsengetik továbbá az összes szállodákat, kaszinókat és a mulatóhelyek szeparéit, a kávéházak kártyaszobáit és egy fertályóra mulva látni lehet, hogy az országláztér tájékán még a házak tetején is képviselők szaladgálnak, egyik kalap nélkül jön, a másiknak papucs van a lábán, olyik pedig a felesége spencerét kapta magára.

Azonban minden megbocsájtatott, mihelyt gróf Thorotzkay jegyző konstataulta és jelentette az elnöknek, hogy vannak már nemcsak százan, nemcsak százegyen, hanem vannak pont száznyolczan.

Száznyolczan. Hétfőn. Délben. Amikor vagy aludni szoktak, vagy pedig a Kossuth Lajos-utcában sétálva szemlélni a márczius látványait. Vagy kupont vágni. Vagy váltót rendezni. Száznyolczan gyűltek össze csekély negyedóra alatt, avagy félóra alatt.

És Wekerle boldogan sietett Ugron Gáborhoz:

— Te ezermester!

II. Sztérényi ő exczellenciája.

Amikor mindezzel rendben voltak s a folyosón hangos táborozás keletkezett, ifjabb Wekerle Sándor odament Sztérényi József kereskedelemügyi államtitkárhoz és így szólott hozzá:

— A miniszterelnök kéreti Sztérényi ő exczellenciáját, hogy legyen szives őt felkeresni. A körülállók rögtön összeszaladtak:

— Ő exczellenciáját? . . .

— Igenis, ő nagyméltóságát!

Ezzel aztán mindenki helyben volt.

Tehát Wekerle, aki tegnap Bécsben járt, hazahozta Sztérényinek a valóságos belső titkos tanácsosi címet.

Sztérényi bemenekült a miniszterelnök szobájába, de amikor kijött, már majdnem áthatolhatlan tömeg várakozott rá a folyosón. Mind mosolygó boldog arcok, mind édes bók, szeretetre-méltó gratuláció.

— Kegyelmes ur, fogadd szerencsekívánataimat.

Leghangosabbak és legbuzgóbbak persze azok voltak, akik leginkább irigylik a kitüntetések másoktól és kívánják ugyan, de csak maguknak.

Hát Sztérényi megkapta. De nem azért érdemelte meg, mert megkapta, hanem azért kapta meg, mert megérdemelte. Felőle csakugyan nem lehet azt mondani, hogy előbb adnak neki rangot és azután szolgál rá. Folytonosan tevékeny és hasznos munkássága az élete. Egy államtitkár, aki úgy dolgozik, mintha nem is volna államtitkár. Alkotó erő telve ideákkal, amelyek az ország javainak a gyarapítására szolgálnak. Élesen látó szem, mely felfedezi a hiányokat, de megtalálja az eszközöket is, amelyekkel segíteni lehet a bajokon. Szociális érzeke intenzív és az ipari reformok egész tömegével segít a munkásosztályon. És érti a dolgát, széles látóköre van és nagy koncepciója átfogja a feladatokat, hogy ne csak máról holnapra munkálkodjék, de egy egész generációra kiterjedjen a gondoskodása.

Sokat kellene még írni nagy munkaképességéről és ama boszorkányságról, hogy a nap huszonnégy óráját miképpen tudja beosztani úgy, hogy legalább negyvennyolcz óra legyen belőle. De ő maga legjobban tudja megállapítani a munkaképesség nyitját, hogy azt mondja:

— Az ember könnyen dolgozik nagyon sokat, hogyha szereti a munkáját magáért a munkáért.

És ő mérlegelni tudja ama dicséreteket is,

amelyeket most kap. Mindennap alkalma van megismerni az embereket. A fórumon alig van, aki ne kért volna tőle valamit.

Amíg a gratulációk napjai tartanak, még több dupla zsebet kell varratnia a kabátjára, hogy a czédulák és folyamodványok elférjenek benne.

Ez a kormányzó államférfiak sorsa: a kéz, amelyik az üdvözlöket fogadja, ott érezi már az elintézendő aktát is. És a kegyelmes államtitkárnak még több dolga lesz, mint a méltóságosnak volt.

A bank-kérdés.

— István Gyula az önálló bankról. —

Budapest, márczius 30.

A bankbizottság szűkebb albizottsága holnap délelőtti ülésén formulázza a szakértőkhöz intézendő kérdéseket s ugyancsak holnap délelőtti ülésén állítja össze a szakértők névsorát is. A meghívás a bankbizottság dolga lesz, amely alkalmasint csütörtöki üléséről küldi szét a meghívókat.

István Gyula, a képviselőház elnöke, a bécsi „Zeit“ vasárnapi számában igen nevezetes kijelentéseket tett az önálló magyar bankról. A nyilatkozat így hangzik:

— A bécsi lapok tendenciózus és valótlan hírei a bankkérdésről Ausztria és a külföld félrevezetésére irányulnak. Csak csodálkozni lehet annak a bécsi lapnak a vakmerőségén, amelyik azt írta, hogy a függetlenségi pártnak több mint száz tagja nem nyilatkozott még a bankkérdésről, ami alkalmasint azt jelenti, hogy ez a száz tag talán a bankközösségnek volna a híve. Ez az állítás éppen olyan perfid, mint amilyen képtelen. A függetlenségi párt programjában első helyen van az önálló magyar jegybank és ezért a pártnak csak azok a tagjai nyilatkozhattak volna, akik a programnak ezt a pontját el akarnák ejteni. Aki tagja a függetlenségi pártnak, az híve az önálló banknak is. Ebből kitűnik, hogy a bankszabadalom meghosszabbítása a jelenlegi parlamentben kizárt dolog.

Ami a függetlenségi párt abszolút többségét illeti, erre vonatkozólag az egyes lapok számításai hamisak. A függetlenségi pártnak 227 tagja van a parlamentben, ami a Ház 453 mandátumainak abszolút többsége. De ha nem így volna is, a bankkérdésben a függetlenségi pártból kilépett képviselők is feltétlenül a mi pártunkkal szavaznának, úgy, hogy a bank különválasztásához legalább 250 szavazatunk van. Aki a parlament viszonyaival ismerős, nem is beszélhet komolyan arról, hogy a parlamentben a bankközösséghez többséget tudnak szerezni.

Bár a bank kérdésében a határozatot elnapolták, a döntés nem lehet más. A függetlenségi párt a bankkérdést a koalíció többi pártjaival együttesen akarja megoldani, azért nem sürgeti a kérdés elintézését és a többi pártokkal előzékeny, minthogy csak taktikai s nem elvi határozatról tárgyal. Semmi se áll távolabb a függetlenségi párttól, mint az a szándék, hogy a koalíciót szétrobantsa és csak akkor, ha a többi pártok nem volnának hajlandók a függetlenségi párttal együttesen megoldani a bankkérdést, csak akkor fog hozzá a függetlenségi párt ennek a kérdésnek a megoldásához egyedül s oldja is meg egyedül.

A koalíciónak különben adott programja van és egészen biztosan lehet arra számítani, hogy az utolsó pontig keresztül is viszi. A paktumban levő választási reform már aktuális és remélhetőleg a belügyminiszter rövid idő mulva betereszti az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot. Ezen javaslatnak a tárgyalása a költségvetési vita és a sürgős javaslatok letárgyalása bizonyára sok időt vesznek majd igénybe, de a házszabályrevízió keresztülvitele után — amit az ellenzék ellenállása dacára is biztosítottak tartok — minden fontos javaslatot le lehet tárgyalni az őszig és áttérni a bankkérdés megoldására.

Ez talán esetleg nagyon gyorsan is meglesz, ha a megoldást még továbbra is ki akarnák tolni. Elég-séges, ha a bank elkülönítésére vonatkozó javaslatot az őszszel beteresztik és ezzel rögtön tiszta helyzetet teremtenek. Még remélhető, hogy nem is lesz

szükség ezekhez a rendszabályokhoz nyulni. Én számítok arra, hogy a koalíció a bankkérdést is közösen oldja meg és így Magyarország pénzügyi önállósága világosan és tisztán kifejezésre jut. Hogy állami — kartell — vagy önálló bank legyen, erről szakértők határozhatnak. De az bizonyos, hogy a régi bankszabadalom meghosszabbítását ebben a parlamentben nem lehet keresztülvinni és hogy ennek a parlamentnek kell a bankkérdésről határozni.

A képviselőház folyosóján megkérdezték István Gyulát a fenti nyilatkozat hitelességéről, amire a házelnök ezt válaszolta:

— A „Zeit“ hasábjain megjelent nyilatkozat nagyban-egészen megegyezik azzal, amit mondtam. Legfeljebb egy hiányzik benne: nincsen eléggé kidomborítva az, amit én igen világosan kimondtam és aminek konstataálására nagy súlyt helyezek, hogy tudniillik a függetlenségi párt az önálló bank kérdését is mindenáron a koalíció keretében és kebelében kívánja megvalósítani és nagyon fog örülni, ha ez sikerül is, ha a koalíció többi pártja ebben őt a körülményekszabta lehetőség szerint támogatja. A nyilatkozatban ez benne van, de nem eléggé hangsúlyozva s ezért ezt ime én hangsúlyozom.

Módosítások özöne.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, márczius 30.

Ha esemény az, hogy a Nagy-féle indítvány első szakaszára ma is zuhogva hullott a módosítás, akkor a képviselőház mai napja dus volna eseményekben. Csakhogy ilyen módosítás prezentálása a világ legkönnyebb dolga; akármelyik gimnázista százsámra tudná őket fabrikálni. Így hát a mai nap is az obstrukció javára írható — nem történt semmi.

Vlád Aurél kezdte (még napirend előtt) azzal, hogy őt a legutóbbi ülésen egyik képviselőtársa arculütéssel fenyegette; ezért mentelmi jogának megsértését jelentette be. Ugyancsak Vlád Aurél (de mos már a napirendhez) egy csomó indítványt és ellenindítványt nyújtott be; azonfölül még a Ház határozatképtelenségét is sikerült konstataálnia. Utána Lengyel Zoltán szintén módosításokat adott be; de olyan számban, amilyenre bizonyára még nem volt példa a magyar parlament analeiseiben. Kmety Károly csak azért szólalt föl, hogy Lengyel egyik megjegyzésére válaszolva, megjegyezhesse, hogy a katonai kérdéseket nemcsak az ideiglenes, hanem a végleges házszabályrevízió alól is kiyeendőnek tartja. Végül Pető Sándor beszélt.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött tíz órakor. —

Elnök: Návay Lajos.

Jegyzők: Hentz Károly és Zlinszky István.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A megígért pofon.

Vlád Aurél mentelmi jogának megsértéséről tett bejelentést, azért, mert a szombati ülésen ifjabb Madarász József rákiáltott, hogy „meg fogja pofozni“. Hosszadalmasan panaszkodik a kisebbség jogainak korlátozásáról.

Gróf Somssich Tivadar: Lopja az időt. Igazán utálatos ember.

Vlád Aurél: Nem ez az első eset, hogy a Ház nyílt ülésén pofonnal kínálják őt. (Derültség.) Nem lovagiaskodik, mert aki ily durván sért, elveszti jogát a lovagias eljárásra. (Zaj.) Ha Madarász kijelenti, hogy nem használta azt a sértő kifejezést, akkor ő hajlandó a Ház színe előtt ünnepélyes bocsánatot kérni tőle. (Élénk derültség.)

Gróf Somssich Tivadar: Menjen az elemi iskolába az ilyen komédiákkal.

Vlád Aurél: Ilyen fenyegetéseket egyetlen parlamentben sem lehet tűrni.

Baloghy Ernő: De néha használ.

Az elnök: Ifjabb Madarász József közbekialtásá szombaton nem hallotta, másként teljesítette volna kötelességét. A mentelmi bejelentést vita nélkül a bizottsághoz utasítja

A házszabálymódosítás.

Vlád Aurél azután a házszabálymódosítás ellen beszélt, számos indítványt adott be s kérte azok kinyomatását, továbbá a Ház határozatképességének a megállapítását.

Az elnök ezt elrendelte.

Markos Gyula: A lovasított tengeri balpárt ki-megy. Czimborál a nemzetiségiekkel.

Lengyel Zoltán (Markoshoz): Hallgass, eredi inkább misézni. Mégis disznóság így beszélni.

Az első olvasáskor csak 83 képviselő van jelen, szünet után azonban száznolczan voltak a teremben, így az elnök megállapította a szavazatképességet. A Ház Vlád indítványainak kinyomatását mellőzte.

Lengyel Zoltán: Tizenhatsz módosítást, két határozati javaslatot, két indítványt és temérdek stílus módosítást nyújtott be. Nézete szerint száz módosítás is elkélne, de hát nem bánja, ha nem is lesz éppen egészen kifogástalan az így megjavított indítvány. Azt a kérdést veti fel, hogy a Nagy Emil-féle javaslat mért nincs a házszabályok közt megszámozva. Vagy úgy vagyunk ezzel, mint a fiakkal, hogy t. i. az urali fiakkal nincs megszámozva, a többi közönséges pedig igen. Indítványozza, hogy a Nagy Emil-féle indítvány három részre osztsa, mint külön szakaszok kerüljenek a házszabályokba. Amikor ezzel is végzett, a Mérey-féle indítványhoz még négy újabb módosítást nyújtott be. (Derűltég.) Kijelentette, hogy egy hazafias kisebbségnek a kiüldelme nem obstrukció, hanem nemzeti ellenállás. S ha a többség ezt megbélyegzi, az önmaga születését helyezi meg. Ismétli, hogy indítványainak elfogadása szükséges, mert a katonai kérdések a közel jövőben felvetetnek.

Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Lengyel Zoltán ellenzi a házszabályrevíziót, mert a nemzettel szemben fogják felhasználni.

Az elnök másodszor is figyelmezteti a szónokot, hogy ne beszéljen általánosságban. Türelemmel figyelni s ezért kéri a szónokot, hogy ne folytassa.

Lengyel Zoltán kijelenti, hogy ő nem jött ide obstrukciós beszédet mondani. (Derűltég.) Mert ha akarta volna, kibeszélhette volna az egész ülést. Csak az indítványát okolja meg s ebben nem engedi magát sem korlátozni, sem utasítani...

Beszédének a végén kérte indítványainak s határozati javaslatainak elfogadását és kinyomatását.

A többség nem rendelte el az indítványok kinyomatását.

Kmety Károly szólalt ezután fel. Lengyel Zoltán indítványa készítette erre, amelyben kivételt kéri a közös ügyeket és a katonai javaslatokat. Szólónak kezdettől fogva ez volt az álláspontja s kijelenti, hogy ez ügyeket részéről a maiban megalkotandó házszabályrevízió alól is kivételt akarja. Lengyel Zoltán indítványát elfogadhatónak nem tartja, mert az első szakaszból sokkal több van kivéve a sürgősség alól, mint amennyit Lengyel Zoltán kivételt akar.

Farkasházy Zsigmond: Az ujonczmegajánlás ki van-e véve?

Kmety Károly kijelenti, hogy az ujonczmegajánlás is ki van véve. Kiveszi valamennyi katonai kérdést a szakasz harmadik pontja. Nagy Emil indítványát fogadja el Mérey módosításával.

Lengyel Zoltán félreértett szavainak helyreigazítása címén kijelenti, hogy bele fogják magyarázni a katonai kérdéseket is a házszabályrevízióba. A kérdést már itt az első pontnál akarja eldönteni.

Pető Sándor: A sürgősséget az obstrukció ellen alkalmazzák. Szólv az obstrukció ellen szívesen megadja a kellő védelmet, azonban obstrukciónak kell lennie annak, ami ellen a házszabályrevíziót alkalmazzák. Valami időhatárra szükség van a sürgősség kimondásáról, de ragaszkodik az időhatárhoz, amely esetleg nyolc nap legyen. Kifogásolja, hogy Mérey módosítása egy garanciától fosztja meg a kisebbséget, amennyiben megszünteti az elnöki vétőt. Nem fogadja el az első pontot.

Ezután az előrehaladt időre való tekintettel a tanácskozást félbeszakították s a napirend megállapítása után az ülés két órákor véget ért.

Budapest, március 30.

Oszták költségvetési bizottság. Az igazságügyi költségvetésnek mai folytatásos tárgyalásán Mastaika képviselő tiltakozott azon rágalom ellen, mintha a cseh képviselők új viszályok keltésével az igazságszolgáltatás békéjét megzavarni akarnák. Klofac képviselő utal a cseh nép igazgatottságára és felszólítja az igazságügyminisztert, gyakorolja felügyeleti jogát és utasítsa a bírakat, hogy a törvény értelmében fogadják el a cseh beadványokat is. Romantzuk képviselő a galicziai igazságszolgáltatást teszi bírálat tárgyává, mire a tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

Bülow herceg Bécsben.

Budapest, március 30.

A német birodalom kancellárja, mint előre jeleztük, tegnap reggel megérkezett Bécsbe. A kancellár bécsi utjával már bővebben foglalkoztunk s politikai céljaihoz is hosszabb kommentárt fűztünk. Bár Bülow is több interjúholónak kijelentette, hogy látogatásának célja Aehrenthal tavalyi látogatásának viszonzása, mégis koncedált annyit, hogy az aktuális politikai események is a megbeszélés tárgyát fogják képezni.

A kancellár látogatásáról bécsi tudósítónk a következő jelentést küldi:

Bülow megérkezése.

Bülow herceg birodalmi kancellár tegnap reggel 7 óra 30 perczkor az észak-nyugati pályaudvaron megérkezett. Fogadására a peronon Tschierszky német nagykövet és a nagykövetség egész személyzete jelentek meg. Bülow kíséretében volt Elovow követ és Schaffer titkos tanácsos, államtitkár. Bülow Tschierszky nagykövetet, valamint az összes megjelenteket egyenként szívélyesen üdvözölte, azután automobilon Tschierszkyval a német nagykövetségre ment, hol megszállt. A pályaudvar előtt összegyűlt közönség rokonszenvesen üdvözölte Bülow herceget.

A délelőtt folyamán Bülow herceg látogatást tett, illetve leadta névjegyét a következő személyiségeknél: Báró Aehrenthal külügyminiszter, Montenuovo herceg főudvarmester, Wekerle Sándor miniszterelnök, báró Beck miniszterelnök, Burián közös pénzügyminiszter, Schönauich közös hadügyminiszter, gróf Zichy ő felsége személye körüli miniszter, gróf Gudenus főkamárás, gróf Cziráky udvari főmarsall, gróf Reck szász követ és báró Pucher bajor követ. A birodalmi kancellár továbbá bejegyezte nevét Mária Jozefa, Mária Annunziata és Blanka főherceggasszonyoknál, valamint Lipót Szalvátor főhercegnél. A német nagykövet déli 1 órákor intim dejeuner adott, amelyen a birodalmi kancelláron kívül résztvettek Tschierszky német nagykövet nevével és leányával, a nagykövetség személyzete, báró Liebig főkonzul, Vivenot konzul, báró Oppenheimer, az urakháza tagja és Tschierszky hadnagy, a nagykövet fivére.

A délelőtt folyamán Bülow herceg lakásán a többek között a következők adták le névjegyüket: Burián közös pénzügyminiszter, gróf Reck szász követ és Montenuovo herceg főudvarmester.

Ebéd Bülow tiszteletére.

Báró Aehrenthal külügyminiszter és neje tegnap este Bülow német birodalmi kancellár tiszteletére ebédet adtak, amelyen résztvettek: Tschierszky német nagykövet és neje, báró Beck nevével, Wekerle miniszterelnök, Burián és Schönauich közös miniszterek, Paar és Bolfras főhadsegédek, Conrad vezérkari főnök, Bienenrth belügyminiszter és gróf Zichy ő felsége személye körüli miniszter.

Bülow herceg a mai nap folyamán a nagykövetségben is leadta névjegyét.

A kancellár tegnap délből féltenként óra felé sétált tett a német nagykövetség titkáranak a kíséretében. Közvetlenül a dejeuner után Bülow báró Aehrenthalhoz ment, akivel másfél óra hosszáig értekezett. A külügyminisztériumból Bülow a Belvedere-palotába ment, ahol Ferenc Ferdinánd egy félóra kihallgatáson fogadta.

Bülow látogatásának célja.

Bülow herceg a „N. Fr. Pr.” egy munkatársa előtt a következőleg nyilatkozott:

— Magától értetődik, hogy engem erre a bécsi utazásra semmi különös politikai ok nem indított. Újból hangsúlyozom, hogy utazásomnak célja csakis az volt, hogy báró Aehrenthalnak a látogatást visszaadjam. Már előbb jöttem volna, de az idej télen nagyon is bő részem volt a munkából és örömmel ragadtam meg az első szabad napot, hogy már rég tervezett utazásomat megtegyem. Örömmel jöttem Bécsbe, hol már többször voltam és ahová mindig visszakiváncoltam, mert ez

a város, különösen egy olyan tavaszi napnak a világitásában, mint a mai, olyan szép.

Bárha minden különösebb politikai ok nélkül jöttem Bécsbe, természetesen, hogyha két olyan szoros szövetségben levő államnak az államférfiai találkoznak, a politika is szóba kerül. Báró Aehrenthal tegnap folytatott beszélgetésben az összes függőben levő kérdéseket megtárgyaltuk és a főbb pontokra nézve teljes megegyezést konstatáltunk.

A német birodalmi kancellárnak, akinek a tegnapi nap rendkívül gazdag programot kellett elvégeznie, délután mégis volt annyi ideje, hogy a sajtó képviselőit fogadhassa. Az egyik újságírónak jókedvűen ezt mondta:

— Ön tehát interviút akar?

— Oh nem — felelte erre az újságíró — erről nem lehet szó, hanem csak interviúról, mert interviúk csak nagy hatalmak képviselői között szoktak megtörténni.

— Önnek igaza van — felelte erre a herceg — de hiszen mi mind a ketten nagy hatalmak képviselői vagyunk.

E bevezetés után a herceg bécsi látogatásáról a következőket mondta:

— Nem is kellene különösen hangoztatnom, hogy a legnagyobb gyönyörűséggel jöttem el Bécsbe. Hogy most miről van szó, az egész világ tudja. Fölhasználtam legelső szabad napomat arra, hogy barátomnál, báró Aehrenthalnál viszontlátogatást tegyek.

Az újságíró erre azt kérdezte, vajon valami különös esemény birta-e a birodalmi kancellárt arra, hogy Bécsbe utazzék, mire Bülow herceg ezt felelte:

— Magától értetődik, hogy különös politikai ok nem forgott fönn, de épp ily természetes az, hogy amikor két szoros barátságban levő hatalmasság miniszterei találkoznak, csak az összes napirenden levő politikai kérdéseket tanácskozásuk körébe vonják.

A herceg ezután erős nyomatékkal így folytatta:

— Nagy örömmel konstatálom, hogy az összes főbb pontokban teljes egyetértést értünk el, mert mind a két hatalmasság politikájának vezető motívuma, a béke fönntartása és a nemzetközi egyetértés fönntartásának politikája a legbiztosabb eszköz e cél elérésére.

Bülow herceget a király ma délelőtt 11 órákor Schönbrunnban fél óráig tartó kihallgatáson fogadta. A birodalmi kancellár azután visszatért a német nagykövetségre, ahol dejeuner vett. Báró Aehrenthal külügyminiszter a német nagykövetségen névjegyét adta le Bülow számára.

Berlini diplomáciai és politikai körökben erősen hangsúlyozzák, hogy a birodalmi kancellárnak báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel és később a római találkozáson Tittonival leendő tanácskozásain egyáltalán nem lehet szó újabb megállapodásokról a hármasszövetséges nagyhatalmak között. E találkozások egyetlen célja, hogy mind a hat nagyhatalmat közös eljárás céljából egyesítse és egyengesse az ellentéteket Maczedónia tekintetében az angol és az orosz javaslat között.

A „Pol. Corr.” szerint Bülow herceg ő felségétől és Ferenc Ferdinánd főhercegtől nyert kihallgatásairól, valamint báró Aehrenthal külügyminiszter tanácskozásáról és látogatásának lefolyásáról a legnagyobb meglepéssel nyilatkozott.

A kancellár elutazása.

Pucher bajor követ ma Bülow herceg birodalmi kancellár tiszteletére ebédet adott, amelyen Bülow herceg, Elovow követ, a német nagykövet és neje, a főnemesség több tagja, az olasz nagykövet, a szász követ és neje, a német és román követek és még számosan vettek részt. Délután Bülow herceg Tschierszky német nagykövettel automobilon az északnyugati vasut pályaudvarára ment, honnan kilencz óra 40 perczkor Berlinbe utazott. A pályaudvaron a nagykövetség urai jelentek meg. Bülow herceget nagyszámu egybegyűlt közönség lelkes ovációkban részesítette.

Gróf Zichy Aladár, ő felsége személye körüli miniszter, aki ma résztvett a német nagykövetségen adott lakomán, délután visszatért Budapestre.

KÜLFÖLD.

Megbomlott az európai koncert.

Anglia és a Balkán-kérdés.

Budapest, márczius 30.

Londonból ma riasztó hírt röptettek világgá. Arról van ugyanis szó, hogy Anglia javaslata folytán nézeteltérések keletkeztek a Macedóniában érdekelt hatalmak között.

Ausztria-Magyarország és Oroszország ugyanis nem támogatja Angliának azt a javaslatát, hogy Macedóniában a portától független keresztény kormányzót nevezzenek ki. Ez ellentétes álláspontok következtében a macedón kérdés igen komoly helyzetet teremtett, melyről némi tájékoztatást ad a ma kibocsátott angol fehér könyv, amely első sorban a Macedóniára vonatkozó angol javaslatokat tartalmazza és továbbá rámutat azokra a komoly következményekre, amelyek abból a hibából származhatnának, hogy az európai koncert nem képes, vagy nem akar a jelenlegi kritikus helyzetnek véget vetni. Az új kormányzónak a konstantinápolyi kormánytól való függetlenítése érdekében az javasoltatik, hogy fizetését a hatalmak garantálják. A fehérkönyv javasolja továbbá a macedóniai török csapatok tetemes csökkentését, valamint az illymódon megtakarított összegnek az új kormányzói rend anyagi eszközeinek növelésére, valamint Macedónia integritásának céljaira való felhasználását. Folyó évi márczius 3-áról keltezett táviratában Grey államtitkár sajnálatának ad kifejezést, hogy a hatalmak nem látják magukat abban a helyzetben, hogy az 1907. év decemberében a csapatok létszámának csökkentésére, valamint a csendőrség növelésére vonatkozó javaslatokat elfogadják. Ausztria-Magyarország és Oroszország részéről kifejezésre jutott ama vélemény tekintetében, hogy a jelen pillanat nem alkalmas új javaslatokra, megjegyzi Grey, hogy a macedóniai helyzet azonnali hathatós beavatkozást tesz szükségessé. A további várakozás, esetleg oly időpontig, amely ilyen akcióra kiválóan és minden tekintetben alkalmas volna, az anarkisztikus állapotok bizonytalan időre való meghagyását jelentené és a hatalmakat kiténé annak a súlyos szemrehányásnak, hogy közönyösök a lakossággal szemben.

E jelentéssel egyidejűleg Londonból közlik, hogy a macedóniai kérdésben Anglia magatartása következtében megbomlott az európai koncert. Ausztria-Magyarország, Oroszország ugyanis visszautasították Grey angol külügyi államtitkár azon javaslatát, amely egy keresztény főkormányzó kinevezésében kulminált és Anglia, alkalmasint a londoni Balkán-bizottság sürgetésére, a ma kiadott fehér-könyvben hathatós beavatkozást sürget. Hogy mit ért ez alatt a beavatkozás alatt a külügyi államtitkár, arról nem szól a jelentés, de az tagadhatatlan, hogy nagyjelentőségű fordulat előtt állunk és ennek következtében egyszerre nagyfontosságú lett Bülow herczeg bécsi látogatása.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint az orosz nagykövet ma nyújtotta át hivatalosan Tittoni külügyminiszternek a macedóniai reform dolgában az orosz kormány memorandumát. Tittoni miniszter kijelentette, hogy az olasz kormány a jegyzékben közölt feltételeket és javaslatokat elfogadja.

Ami Oroszország avaslatát illeti Berlinben, illetékes helyen kedvezően ítélik meg. A javaslat rendkívül terjedelmes s részleteit mértékadó körökben most tanulmányozzák. Illetékes részről közlik, hogy az orosz terv a macedóniai reform-akció folytatásának alapjául fog szolgálni. A részleteket a német külügyi kormány nem Ausztria-Magyarországgal külön fogja megvitatni, hanem egyidejűleg a berlini szerződésben érdekelt többi négy nagyhatalommal.

Nikita pétervári uja. A montenegrói fejedelemnek pétervári utazása Törökország hivatalos körében nagy feltűnést kelt, mert azt hiszik, hogy ez az utazás fordulatot jelent Montenegró politikájában.

Belgrádból jelentik: Nikita montenegrói fejedelem Maximow cetinjei orosz követvel együtt Pétervárra utazik. A fejedelem pétervári látogatásának az a célja, hogy megnyerje az orosz támogatást a Balkán vasuti terv körül Montenegró érdekében. A fe-

jedelem a cetinjei szerb követnek e részben terjedelmes emlékiratot küldetett, amelyben azt a követelést állítja fel, hogy a Duna-Adria-vasut ne Prizrondon át és a Drina völgyén keresztül, hanem Mitrovicán át Rozai mentén vezessen a novi-bazári szandzsákságon keresztül Montenegróba s a Crnagorát megkerülve, Rijczkán át Podgoricánál vezessen az Adriához, Antivari végállomáshoz.

A Szandzsák-vasut. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán már aláírta azt az iradét, amely elrendeli a szandzsák-vasut nyomjelzési munkálatait. Az iradé április közepére rendeli a vegyes bizottság megalakulását, amely az osztrák-magyar monarchia és a porta képviselőiből fog állni. Ausztria-Magyarország három főmérnököt fog kiküldeni és melléjük több technikusot fog rendelni. Ugyanannyi tagot fog a török kormány is a bizottságba kijelölni. Az osztrák-magyar monarchia részéről kiküldendő három főmérnök a keleti vasutak személyzetéből fog kikerülni. A nyomjelzési munkákkal a vegyes bizottság előreláthatólag már ez év végéig el fog készülni.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a szandzsák-vasut tanulmányozásával megbízott testület, amelyet most neveztek ki, négy katonai és négy polgári tagból áll. A bizottság a jövő héten kezdi meg működését.

A szerb kereskedelmi szerződés. Az ifju-radikális párt főválasztmányának plénuma ma délután veszi tárgyalás alá az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződést és ez alkalommal fog határozni a szkupstinában követendő eljárás tekintetében. A döntést politikai körökben feszült érdeklődéssel várják, miután ettől függ a kérdés végleges megoldása. A szerződésnek az ifju-radikálisok főválasztmányában való tárgyalása valószínűleg több napot fog igénybevenni.

A Hill-ügy. A Daily Mail berlini levelezőjét a külügyi hivatalban felhatalmazták annak a kijelentésére, hogy az amerikai nagykövet személyére vonatkozó incidens el van intézve. Vilmos császár Hillnek berlini nagykövetté való kinevezésére vonatkozó ellenvetéseit fentartás nélkül visszavonta és tegnap táviratban biztosították az Unio kormányát arról, hogy a császár Hill kinevezését immár szívesen látja és reméli, hogy Hill ezt a sajnós ügyet el fogja feleltetni. A császár elhatározását az amerikai közvéleményre való tekintettel változtatta meg. A császárnak két hét előtt, amikor Towert megkérte, hogy Hill kinevezése ellen való kifogásait közölje Roosevelt elnökkel, eszé ágában sem volt, hogy ezzel az amerikai közvéleményt megsértse. Amikor a császárnak Velenczébe megsürgönyöztek, hogy az affér miatt Amerikában izgatottság uralkodik, elhatározta, hogy elutasítását Velenczéből elhalasztja addig, míg az incidens be nem fejeződik. A német külügyi hivatal közölte a német császárral, hogy a német-amerikai barátságot veszedelem fenyegeti, mire a császár azonnal intézkedett, hogy Hillnek a berlini nagyköveti állás elfogadását lehetővé tegye.

A Daily Mail párisi tudósítója jelenti, hogy mikor ő tegnap este személyesen tudatta Hillel a német kormány kommunikéját, amely szerint Németország szívesen látja Hillt a berlini amerikai nagykövetség élén. Hill nem volt hajlandó az afférról nyilatkozni. Csak annyit mondott, hogy minden tekintetben alkalmazkodik kormányának intézkedéseivel és a washingtoni utasítások szerint fog eljárni.

A Nordd. Allg. Ztg. írja: A washingtoni császári nagykövet vasárnap felhatalmazást kapott arra, hogy Roosevelt elnök előtt a következő nyilatkozatot tegye: A Hill-esetről szóló eddigi külföldi sajtótudósítások abból a téves felfogásból indulnak ki, hogy Berlinben Hill nagykövetségét, amelyet a múlt ősszel engedélyeztek, vissza szándékoznak vonni. Erre Berlinben sohasem gondoltak. Utólag tényleg merültek fel kételyek arra nézve, vajjon Hill jól érezné-e magát berlini állásában. E kételyeket azonban eloszlatták úgy, hogy Hillnek a berlini nagyköveti állásra való kiküldetése elé egyáltalában semmiféle akadályok nem gördülnek és őt, mint eddig, úgy ezután is és mint bármily kifogástalan nagykövetet, akit Roosevelt ajánlott volna, szívesen fogadják. Megerősíteni kívánjuk azt is, hogy Tower nagykövet ebben az ügyben egyetlen pontban sem tért el a kormánya és a császári kormány iránti szigorúan lojális magatartásától.

A Post jelentése szerint illetékes helyen súlyt helyeznek annak konstataására, hogy a Daily Mail német részről nem nyert felhatalmazást arra, hogy a Hill-ügyben jelentést közöljön.

Amnesztia-javaslat a francia kamarában. A kamara a mai ülésen az amnesztia-javaslatot tárgyalta. Elfogadták az első cikket, amely amnesztia ad azoknak, akik a délfranciaországi mozgalmak idején kihágást követtek el, kivélt képeznek azok, akik csalás miatt helyeztettek vád alá. A második cikk tárgyalásánál Clemenceau miniszterelnök kijelentette, hogy az intézkedések nem vonatkoznak az izgató hivatalnokokra és az antimilitaristákra, mert ez a hazaellenesek mozgalmát növelné. Sembat képviselő módosítványát, a mi az amnesztia az antimilitaristákra is ki akarna terjeszteni, 460 szavazattal 73 ellenében elvetik, mire a tárgyalás folytatását holnapra halasztják s az ülést berekesztik.

Angol-orosz egyezmény. Az alsóház mai ülésén Rees liberális azt kérde a kormánytól, értesítést kapott-e a német kormány arról a tényről, hogy az orosz külügyminiszter írásbeli kijelentést tett, mely szerint az angol-orosz egyezmény Angolországnak a perzsiái öbölre vonatkozó jogait nem érinti. Runtzman államtitkár-helyettes kijelenti, hogy Grey államtitkárnak a pétervári angol nagykövethez intézett táviratát, amelyben ezen kijelentést tudomásul veszi, az egyezmény szövegével együttesen elküldték a német kormánynak is.

Asquit államtitkár bejelenti, hogy a parlament április 15-től 25-ig husvétii szünetet tart.

Marokkó. Mulej Hafid legújabb levelet írt a követségeknél, amelyekben követeli szultánná való elismerését. Abdul Azisz szultán ötszáz főnyi erősítést kért, amelyet néhány nap múlva Rabatba fognak küldeni.

Orosz tengerészek összeesküvése. Az orosz belügyminisztérium Szebasztopolból sifferes táviratokat kapott, amelyekből kiténik, hogy a rendőrség a Fekete-tengeri flotta gondosan előkészített fölkelésének jött a nyomára. Az összeesküvés szervezőinek egy részét már letartóztatták. Az összeesküvőknek az volt a tervük, hogy páncélos hajók matrózai az elindulás után a parancsnokokat és a tiszteket a tengerbe dobják, azután visszatérnek és a várost bombázzák. Ez alatt előkészítették volna a városban a tartalékos tengerészek és a szárazföldi csapatok föllázítását s a házakat meggyújtották volna s az óriás zavarban a közigazgatási hivatalnokokat s a katonatiszteket részint elfogták volna, részint pedig meggyilkolták volna, hogy a várost teljesen a forradalmárok birtokába ejtsék. Vladivosztozkban ugyanily dolgok mennek végbe s az ottani forradalmárok meg a japánokat is segítségül akarják hívni. A szebasztopoli fölkelés meghiúsult, de Vladivosztozkban még egyre folyik a zavargás.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

A kis- és nagyközségek pénzkészletel. A belügyminiszter rendeletet intézett az összes vármegyék alispánjaihoz, akiket arra hív fel, hogy minden egyes kis- és nagyközségre vonatkozólag készítsenek részletes kimutatást arról, hogy a kis- és nagyközségeknek, valamint a községek kezelése alatt álló alapítványoknak és alapoknak, továbbá az összesített rendszer szerint kezelt gyámpénztáraknak kamatozó pénzkészletei az 1908. évi január hó 1-én fennállott állapot szerint mennyit tesznek ki s pénzügyi bevételekben, értékpapirokban és adóslevelekben mily összegek erejéig és mily kamattal mellett vannak elhelyezve.

Az EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 783. szám

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

Anarchista-merénylet Newyorkban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 30.

New-Yorkban egy Silberstein Selig nevű anarchista bombát dobott a rendőrök közé. A szertepülő vasdarabok nyomában megölték három embert és oly súlyosan megsebesítették a merénylőt, hogy meghalt, mialatt a kórházba szállították.

A merénylet a Madisan-téren történt, ahol sok ezer éhes munkás békétlenkedett. A tömeg, amelyben nagyon sok volt az anarchista jelvényes férfi, tört-zuzott és forradalmi dalokat énekelt. Hirtelen százötven lovasrendőr vágtatott elő és rövidesen szétkergette a tömeget. A rendőrök kevéssel ezután vissza akartak térni kaszárnyájukba és ekkor történt, hogy egy rendőr meglökte Silbersteint, aki egy padon ült. Az anarchista fölugrott és a kezében tartott bombát teljes erővel a rendőrök csoportjára dobta. Az explozió Silbersteinnek mind a két karját és lábát leszakította, de a merénylő nem halt meg. Kinjában nyöszörögve e szavakkal fordult a rendőrökhöz.

— Gazemberek vagytok! Én a nyomorgókon akartam segíteni!

Silbersteint kocsiba emelték, hogy a kórházba vigyék, de utközben meghalt. Czinkostársai közül három embert megölt a bomba. Kettő közülük rongyosak s az éhségtől egészen soványak voltak, ezekről megállapította a rendőrség, hogy anarchisták. Silberstein zsebében szabószerszámot is találtak. A rendőrség azt állítja, hogy a merénylet akkor történt, amikor már a munkátlanok tömege elszórt és amikor a rendőrség visszavonult a kaszárnyába. Silberstein egy padon ült és a közeledő 25 rendőr békésen ment el mellette. A bombamerénylet után az egész városi rendőrséget mozgósították, sőt a tartalékos rendőröket is behívták és többszörös kordonnal zárták el a Squaret. Öt gyanús embert a bombamerénylet színhelyéhez közel letartóztattak. A vizsgálat fogja kideríteni, vajon a robbanás anarchista-merénylet volt-e, amelyet az anarchisták előre terveztek, vagy csak egy ember gaztette.

Egy másik távirat szerint a bombavető nem Silbersteinnek, hanem Cohennak hívják és egy anarchista csoportnak tagja. Valószínű, hogy bűntársai is vannak és a bombamerénylet előre meg volt beszéve. Cohen orosz terrorista, aki New-Yorkban állandó összeköttetést tartott fenn az orosz forradalmárokkal. A nála talált iratok és feljegyzések alapján sikerült az amerikai anarchista organizáció több veszedelmes tagját kézrekeríteni. Bebizonyult a Cohen zsebeiben talált iratokból az is, hogy az anarchisták merényleteket terveztek több amerikai milliárdos ellen s ezekben a levelekben sűrűn fordul elő Morgan, Gould és Astor neve.

Éjjel jelentik még Newyorkból: A rendőrség több felől azt következteti, hogy a szombaton történt bombamerénylet egy nagy összeesküvés elhamarkodott részlete volt. Hét gyanús embert sikerült kézrekeríteni s a vizsgálat meglehetősen bizonyossággal kiderítette, hogy az összeesküvés a város közepében egyidejűleg nyolcz helyen terveztek bombamerényleteket. A tervet most meghusították az a körülmény, hogy Cohen idő előtt hajtott bombát. Az anarchisták a vizsgálat szerint a legközelebbi napokra nagy tüntetéseket terveztek és az elnökválasztás idejére monstre-gyűléseket készítettek elő. Terveiknek kedvez az a körülmény, hogy Newyorkban folyvást nő a munkátlanul szülőlködő inségesek száma. A rendőrség biztosra veszi, hogy a választások idején újabb merényletek lesznek. Híresztelik, hogy a kormány a szombati bombamerénylet következtében elhalasztotta a Filippini-szigetekre utrakészen levő katonaság indulását.

New-Yorkban nagy az izgatottság. Szemtanuk beszélnek, hogy szombaton a százezernyi munkátlan inségesek tüntetése oroszországi forradalmi jelenetekhez hasonlított. New-Yorkban most több mint kétszáz ezer ember szülőlködik munka nélkül.

A Newyorkban e hó 28-án elkövetett bombamerénylet ügyéből kifolyólag ma letartóztatták Bergmann Sándort, Goldmann Emma anarchista nő férjét. A rendőrség Silberstein brooklini lakásán tagsági

igazolványt taált, amely szerint Silberstein az anarchista-egyesülethez tartozott. A tagsági igazolványt Bergmann írta alá.

Bergmann anarchistát, miután ellene semmi konkrét vád nincs, szabadlábra helyezték, azon ígéret ellenében, hogy a rendőrhatalóság kívánságára jelentkeznek.

Mozgó képek.

Lehár Budapesten.

Egy idő óta hiányzik valami a Budapest utcazi koncertjéből. Kerestem, kutattam; nem bírtam ki-sitni, hogy micsoda.

Hiszen füttyszó, nóta, kávéházból kiszűrődő cigányzene most is szól. Az autómobilok nem némultak el, a rikkanások nem rekedtek be és mégis... mégis... mintha nem lenne teljes az összhang.

Egy nyitva levő ablak mellett mentem el. A szobában valami kisasszony zongorázott. A kis hamis sok meggyőződéssel, de botfüllel játszott, hogy: „Tisztességes asszony e nő...”

Hopp! Meg van! A Lehár-muzsika szorult le az utcáról. A „Vig özvegy” lekerült a műsorról s vele azok az édes melódiák, melyek olyan alattomosan belelopják magukat a nagyközönség szívébe.

Igazán idele, hogy Lehár Ferencz ismét hozánk jöjjön és elhozza a legújabb keringőit, polkát, indulót, kuplét. Ezzel tartozik nekünk azért a nagy szeretetért, melylyel minden muzsikális újszülöttét fogadjuk.

A fiatal mester meg is értette a követelő hívást és tegnap este hét órak közénk toppant, hogy személyesen dirigáljon a „Három feleség” főpróbáján és bemutatóján.

Szemernyt se változott, amióta utolszor köztünk járt. Ugyanaz a barátságos mosoly játszik rokon-szenves arcán, éppen olyan szerényen előzékeny, mint a „Vig özvegy” tengeren inneni és tengeren tuli világsikere előtt.

Kerültem a banális kérdéseket. Hogy szívesen jött, ugy is tudom. Hiszen: „Mindenütt jó, de legjobb otthon.” Azután meg, jó ürügye lett volna az elmaradásra. Hiszen márczius 27-én kellett volna egy negyven estére tervezett hangversenykörutat megkezdeni és ő inkább ötezer korona bánatpénzt fizetett, csakhogy Budapestre jöhessen.

Különbösen se jutottam szóhoz, mert Lehárban felébredt a rossz lelkiismeret a mint meglátott. Egy „elintézetlen ügyünket” kezdte firtatni:

— Ugy-e haragszik? Ugy-e nagyon haragszik?

Hát lehet haragudni, ha az embert Lehár bémollban kérleli és ha két negyed taktusban igéri, hogy „a mint ráérek, tüstént megteszem... igazán, igazán!”

— De lássa annyifelé vagyok elfoglalva, hogy igazán csodálom, hogy győzöm. Holnap például, a bemutató után tüstént az express-vonatra ülök és Münchenig meg sem állok. Valami harmincz német városban fogom a Wiener Tonkünstler Orchester-hangversenyeit dirigálni. Persze mindenütt a saját műveimet.

Lehár első utia tegnap este a Népszínházba vezetett. A „Nagy mama” került színre. Végignézte és gyönyörködött Blaháné csodás alakításában.

Az első felvonás után lement a zenekarba, hogy a mai főpróbát megbeszélje. Azalatt jött egy sürgöny-hordó.

— Lehár urat keresem.

— Lejár? Olyan nincs nálunk.

— Talán mégis van. — jegyezte meg Barna Izsó — és átadta a címzettnek a táviratot, amely természetesen, figyelmeztetést, sürgétést, unszolást tartalmazott.

Ma délben volt a „Három feleség” főpróbája. A nézőtér csak azért nem telt meg zsufolásig, mert a színházi czerberusok csak nagyon kisszámú kiválasztottat bocsátottak be.

Ezek a szerencsések zajos tapssal fogadták a fess szerzőt. A próbáról, a darabról, a zenéről, az előadásról hallgatok. Én se szeretném, ha véleménynyilvánításomat valamelyik kollégám befolyásolná. Annyit még is szabad talán elárulnom, hogy a nézőtér félhomálya felvonásról felvonásra jobban elosz-

lott, míg végül szinte sugárzott az érdekeltek derült arcától.

A dirigáló szerző is nagyon meg lehetett elégedve. Mindössze egyszer „intette le” a próbát, akkor is a saját szórakozottsága okozta a hibát: Eltévesztette a „Jelszót”. (Igy keresztelte el a „végszót”.)

A holnapi bemutatót csak egy veszedelem fenyegeti: Hogy a szép karhölgyek a Lehár kipödrött bajuszán feleltik szemüket és nem figyelnek a pályájára.

— Bolondulnak érte a nők! — jegyezte meg irigyen egy fiatal újságíró.

— Csakhogy Lehár vértelve van e csábítósk ellen, — nyugtatta meg egy másik.

— Hogy- hogy?

— Ő a házaset legmelegebb szószólója.

— Hogy is ne!

Hát nem ismered a műveit? Mindegyikben a család valamelyik tagját dicsőíti. Az egyikben a Vig özvegyet, a holnapi újdonságban pláne három feleséget. A Mulató istenek német címében a „Göttergattét”, most egy hercegi gyermek (Fürstenkind) dolgozik — és egy „Mókaházasság”-ot is megzenésített már.

— Nos, és a „Drótostót”?

— Az meg éppen két házasságot drótozott össze.

Azt hiszem, téved az én fiatal kollégám, de én nem igen tévedek a midőn azt hiszem, hogy Budapest utcái holnapután ismét hangosak lesznek a Lehár fülbemészó melódiáitól.

Rosta.

TÁVIRATOK.

Osztrák vasutak államosítása.

Bécs, márczius 30. A vasutak államosítása tárgyában a ma d. e. a miniszterelnöki palotában báró Beck miniszterelnök és Derschatta vasutügyi miniszter több órán át tanácskoztak.

Francia kölcsön Perziának.

Teherán, márczius 30. A sahnak ma bemutatták a francia pénzügyi ágenszt. Nagyobb kölcsön felvétele Franciaországban küszöbön áll.

A német költségvetés.

Berlin, márczius 30. A birodalmi gyűlés ma délelőtt 11 órától éjjel fél 12 óráig tartott, három ízben megszakított ülésében, harmadik olvasásban elfogadta a költségvetést.

Macedón reformok.

Pétervár, márczius 30. A Rjecs kiküldöttjével folytatott interjú folyamán az osztrák-magyar nagykövet megerősítette azt a hirt, hogy Ausztria-Magyarország az alapelvekben teljesen egyetért Oroszország macedóniai reformjavaslataival. Egyes csekélyebb jelentőségű pontozatok még barátságos megvitátást igényelnek.

A hajóstársaságok konferenciája.

Fiume, márczius 30. (Saját tud.) Holnapután kezdődnek a hajóstársaságok és szállító-vállalatok igazgatóinak közös tanácskozásai, aztán az osztrák és a magyar igazgatók fognak külön konferenciát tartani. Az igazgatók közös tanácskozásán tarifális kérdésekről lesz szó.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.		márcz. 29.	márcz. 30.
B u z a	locobuza	100 ³ / ₄	100 ⁸ / ₈
	májusra	102 ¹ / ₄	101 ⁷ / ₈
	juliusra	96 ⁵ / ₈	96 ¹ / ₄
	szeptemberre	—	—
T e n g e r i	májusra	75 ¹ / ₂	75 ¹ / ₂
	juliusra	72 ⁵ / ₈	73 ⁵ / ₈
C s i k a g ó.			
B u z a	májusra	93 ¹ / ₈	93 ¹ / ₄
	juliusra	89	88 ¹ / ₂
T e n g e r i	májusra	65 ¹ / ₄	66 ⁵ / ₈

New-York, márcz. 30. Gyapot New-Yorkban helyben 10.40 (10.40 tegnap), gyapot áprilisra 10.48 (10.45), gyapot júniusra 10.57 (10.55), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₂ (10¹/₂), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, márcz. 30. (Zárlat.) Zsir májusra 8.45 (tegnap 8.05), zsir júliusra 8.06 (tegnap 8.22), szalonna short clear, 7.24 (tegnap 0.—), sertésus májusra 13.75 (tegnap 13.17).

Eltűnt negyedmilió.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 30.

Megirtuk, hogy a rendőrség szombat óta báró Fechtig Nándor nyugalmazott huszárezredes feljelentésére nyomozást tolytat ismeretlen tettesek ellen, akiket a feljelentő azzal gyanúsít, hogy dr. Novák Sándor nemrég elhunyt ügyvéd kezelése alatt álló vagyonából körülbelül negyedmiliót eltűntettek. A rendőrség az eddigi nyomozás során csak annyit tudott megállapítani, hogy negyedmilió korona értékű részvény hiányzik, de hogy ez az érték kinek a kezén tűnt el, azt még homály fedi.

A nyomozás során a rendőrségnek mindezek előtt tisztázni kellett azt a kérdést, hogy mekkora értékű értékpapirt kezelt báró Fechtig megbízásából dr. Novák Sándor. Ez a vagyon eleinte több fővárosi bank részvényeiből, és a Főherceg Sándor-utca 2-ik szám alatt levő bérpalotából állott. A házat — mint már megirtuk — három évvel ezelőtt értékesítették és a pénzt Novák utján szintén értékpapirokba fektették be. Ilyenformán Novák által kezelt értékpapírok összege körülbelül hatszáz ezer koronát tett ki. Az elhunyt ügyvéd azt az utasítást kapta báró Fechtigtől, hogy az értékpapírokat valamely fővárosi bank safe depositéjában helyezze el az ő nevére és így kezelje.

Novák azonban — mint a nyomozás kiderítette — nem egész így járt el. Az értékpapírok egy részét elhelyezte ugyan a Belvárosi Takarékpénztár safe depositéjában, de saját nevére. Halála előtt néhány héttel kivette az értékpapírokat s úgy könyvelte el, mint a saját irodájának pénztárában letett összeget. Ezen kívül körülbelül még háromszázhatvan ezer korona értékű papírokat a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, az Országos Központi Takarékpénztárnál, az Egyesült Fővárosi Takarékpénztárnál és még néhány kisebb intézetnél kétszáz ezer koronára elzálogosított.

Ilyenformán most úgy áll a dolog, hogy az elszámolás eredményeképpen körülbelül kétszáznegyven ezer korona az az összeg, ami a Fechtig-család vagyonából nyomtalanul eltűnt, mert azok az értékpapírok, amelyek ezt az összeget fedezték, nem találhatók sehhol.

A kihallgatáson.

A rendőrség ebben a bonyolult és titokzatos ügyben mindenképp báró Fechtig Nándort hallgatta ki, aki a feljelentés adatait megerősítette. Kihallgatta azután Novák Sándor özvegyét, Greiner Zsigmond ügyvédjelöltet és Fürst Mátyás ügyvédet, a Novák-iroda gondnokát.

Novák Sándor özvegye kijelentette, hogy elhunyt urának ügyvédi dolgaiba nem volt beavatva s azokról az ügyekről, amelyeket férje vezetett, soha tudomása sem volt. A Fechtig-család vagyonáról szóló kimutatást sohasem látta s így arra nézve sem adhat felvilágosítást hogy tényleg eltűntek-e a kérdéses értékpapírok.

Greiner Zsigmond ügyvédjelölt Novák Sándor irodájának vezetője volt. Kihallgatásakor lényeges adatot nem tudott szolgáltatni a nyomozás számára. Elmondotta, hogy az elhunyt ügyvéd a Fechtig-család vagyonának kezelési dolgaiba nem avatta be, ilyenformán még arra a kérdésre sem adhat feleletet, hogy mekkora értékű értékpapírokat kezelt Novák.

Dr. Fürst Mátyás kihallgatása az ügyvédi iroda állapotával volt szoros összefüggésben. Az ügyvéd, miután gondnoki minőségében az iroda iratainak végleges rendezéséig egyáltalán nem köteles nyilatkozni, egyelőre megtagadott minden felvilágosítást.

A rendőri nyomozás ezek után ki akarja deríteni, hogy az eltűnt értékpapírok körül keletkezett bíncselekményért kit lehetne felelősségre vonni. A detektívek egész serege dolgozik ebben az ügyben. Kikutatták már, hogy Novák Sándor ügyvédi praxisa évenként mindössze 6000 koronát jövedelmezett. Novák a Főherceg Sándor-utcai palotában 2000 korona házbérlő fizetett, irodájának költségei is felemésztek évenként 3000 koronát, s ilyenformán jövedelméből költséges háztartására, amelyet sokirányú szereplése elég tekintélyes összeggő növelt, mindössze 1000 korona juthatott.

A nyomozás tisztázni akarja végül azt a vi-

szonyt is — különösen az elszámolás tekintetében — amely a Fechtig-család és Novák Sándor között fennállott. Így például nincs felderítve még az sem, hogy Novák milyen időkben számolt el az értékpapírok kamataival, követt-e a báró-család minden alkalommal elszámolást — olyat, amelyhez az értékpapírok letéti jegyei is csatolva voltak.

A nyomozás számai nagyon nehezen bogyóznak ki, mert Novák Sándor, akit a legsúlyosabb gyanu terhel, nem beszélhet és nem tisztázhatja magát. Ha pedig a rendőri vizsgálat nem tudja valahonnan előteremteni a hiányzó értékpapírokat, a Fechtig-család egy negyedmilió koronája után — amely vagyonának tekintélyes része — hasztalanul kesereg, mert Novák Sándor után nem maradt számottevő hagyatéka.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hír. Ujubomirsky Kázmér herceg Krakkóból Budapestre érkezett és néhány napig a főváros megtekintésére itt marad.

— A királyról. A király, akinek egészsége állandóan jó, megbetegedése óta tegnap sétált először szabadban. Tegnap előbb a kastély kertjében sétált félóra hosszúságig s azután a kastély nagy folyosóján sétált ugyanígy ideig.

— Kitiűntetés. A király Kvassay Jenő miniszteri tanácsosnak, az országos vízépítési igazgatóság főnökének, a vízügyi műszaki szolgálat terén teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül a Szent István-rend kiskeresztjét adományozta.

— A császári jubileum. Müncheni távirat szerint Ferenc József király osztrák császári jubileumára a szövetséges német fejedelmek közül tizenhatan fognak Bécsbe utazni, de a német uralkodók látogatásának szigorúan családi jellege lesz.

— Vilmos császár utja. Vilmos császár és Viktória Augusta császárné ma délután a Hohenzollern fedélzetén az időjárás dörgése, a hajók legénységének hurrá-kiáltásai és a nagy tömegben összegyűlt közönség lelkes tüntetése közben elutaztak Velenczéből. A Hohenzollern, amely Siracusa felé veszi útját, a Hamburg nevű német czirkáló, a Sleinper postagözös és a Francesco Ferruccio csatahajó négy torpedóüzemével kísérték. Az idő gyönyörű.

— A belügyminiszter kihallgatása. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter az e heti általános kihallgatást pénteken délután 3 órakor tartja meg; előjegyezni aznap déli 12 óráig lehet.

— Felbontott hercegi eljegyzés. A Matin értesítése szerint Beatrix kőburgi hercegnő felbontotta eljegyzését Antoin Bourbon herceggel. A hercegnő állítólag beleszeretett egy polgári származású katonatisztbe, aki arról nevezetes, hogy gyönyörűen énekel.

— Joachim Albert herceg szerelme. Joachim Albert német herceg, akinek köztudomás szerint szerelmi viszonya miatt kellett kilépnie a tisztikar kötelékéből, egy magánlevélben megzabolja azt a hírt, mintha nőül akarná venni Liebenberg-Sulzer bárónőt.

— Hirlapírók az igazságügyminiszternél. A Kuria Somfai hirlapíró, aki a csendőri jelentés alapján azt írta a „Torontál” című napilapban egy közmalomtulajdonosról, hogy a malmát azért gyújtotta fel, mert magas összegre volt biztosítva, tíz napi fogházra ítélte el, dacára annak, hogy a két első bíróság felmentette. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége tegnapi ülésében kimondotta, hogy az elítelt újságíró ügyét magáévá teszi s küldöttséggel felkéri az igazságügyminisztert, hogy Somfai kérvényét legfelsőbb helyen támogassa. A küldöttség ma tisztelteti dr. Brajler Lajos alelnök vezetésével Günther Antal igazságügyminiszternél, aki igen szívélyesen fogadta a vidéki hirlapírokat s megígérte, hogy az ügyet tanulmányozni fogja.

— Zamojszka grófné kalandja. Emlékezetes, hogy Zamojszka grófnét állítólag rablók támadták meg a varsói rendőrség, de most bevégeződött a vizsgálat, mert kétségtelenül kiderült, hogy a grófné egy szerelmi kalandját leplezte a költött rablómesével. A varsói ügyészség az eljárást beszüntette.

— A függetlenségi párt vacsorája. Az orsz. függetlenségi és 48-as párt rendes heti pártvacsoráját csütörtökön, április hó 2-án tartja a Kovács-féle vendéglő külön termében.

— A Széchényi-pár Bécsben. Velenczéből ma reggel érkezett Bécsbe gróf Széchényi László és felesége Vanderbilt Gladys. A házaspár a Bristol-szállodában vett lakást. Gróf Széchényi László és neje április ötödikén este érkeznek birtokukra, Örmezőre, ahol ünnepélyesen fogják fogadni őket.

Bécsben gróf Széchényi László és neje a mai napot sétakocsizással és bevásárlásokkal töltötte. Az ifjú pár a Praterben kocsizott, majd a belvárosba ment és különösen sok női kalapot vásárolt össze. Este a grófi pár a Carl-Theaterbe ment. A bécsi arisztokrata társasággal gróf Széchényi László nem kereste az összeköttetést. A fiatal pár a Bristol-fogadó éttermében reggelizett s velük volt Nelson-Shaughness amerikai nagykövetségi tanácsos is. Vanderbilt Gladys középtermetű, barnahaju, gyöngye testalkatu, arcvonásai markánsak, szeme bátortalanságot árul el. A grófi pár szerdáig marad Bécsben.

— Nyilatkozik az abruzzói herceg. Amióta az abruzzói herceg eljegyezte Elkins kisasszonyt, azóta ugy Olaszországban, mint pedig Amerikában az érdeklődés központjában áll. A herceg tegnapelőtt este a „Lusitania” hajón Liverpoolba érkezett és onnan egyenesen Londonba utazott, ahol egyenesen az olasz nagykövetségre ment. A herceget valóságos megostromolták a hirlapírók, hogy meginterjúvolják, azonban ő kijelentette, hogy senkit sem hajlandó fogadni. A „New-York World” egyik munkatársa, aki a herceggel együtt utazott, szerencsésebb volt, mert vele szóba állott a herceg és a következő nyilatkozatot tette előtte:

— Eljegyzésemről semmiféle határozott dolgot nem mondhatok önnek. Olaszországban az olasz sajtó révén fogják közzétenni. Annyit mondhatok, hogy mint földrajzi kutatóknak véget ért a szereplésem, mert arra már nem vagyok elég fiatal. Igen kellemetlenül érint, hogy annyira üldöznek a kíváncsok s a cselekedeteimnek olyan nagy fontosságot tulajdonítanak. Ami az olasz trónöröklést illeti, én csak a kilenczedik helyen állok és így teljesen mellékes körülmény az, hogy egykor lesz-e trónutódlási jogom, vagy sem. Sokkal jobban örülnék, ha az amerikaiak engem csak egyszerű magánembernek tekintenének.

— A Garibaldi-pályázat nyertesel. Szemere Miklós Garibaldi-pályázatára két munka között osztotta meg Türr tábornok, a bíráló, az ezer korona pályadíjat. Az egyik munka szerzője („El akarják velem hitetni, hogy én csináltam az olasz egységet” jellegű) Loránt Dezső, a kiváló hirlapíró és publicista. Loránt Dezső az összes Garibaldi-életrajzok tüzetes ismeretével, széles látókörű historikus érzékkel, emelkedően, tömören rajzolta meg az olaszok legendás hőseit. Ez a kis mű méltán fogja növelni a kedvelt újságíró jó hírnevét. A másik mű szerzője, mely inkább magyar hazafias lángolásával tünt ki a pályaművek közül, dr. Balkányi Kálmán debreczeni ügyvéd.

— Vámfalu elpusztult. Lapunk legutóbbi számában adtunk hírt róla, hogy Vámfalu községe lángokban állt, s hogy az egész községet a megsemmisülés veszélye fenyegeti. Szatmárnémetiből érkezett távirati tudósítások szerint a mai nap folyamán sikerült megállapítani, hogy a Vámfaluban dúló tüznek majdnem az egész község áldozata lett. Összesen 118 ház égett le teljesen a melléképületekkel együtt. Nagymennyiségű takarmány és tenérdek sertés, borjú, bárány stb. lett a tűz martaléka. A templomot, az iskolát és a paplakot sikerült megmenteni. A kár mintegy félmillió korona. Megállapították, hogy a tűz egy kényerelt sűrű oláh asszony gondatlanságából keletkezett. A szatmári tüzoltóság a lakosság segélyével 24 órai kemény munka után a tüzet végre lokalizálta. A mentési munkálatokat nagyon hátráltatta az erős szélvihar.

— Párbaj. Szemere György író és Ujjalussy Miklós tartalékos huszárfőhadnagy a Fodor-féle vívóteremben tegnap délután egy órakor kardpárbajt vívtak. A felek háromszor csaptak össze és a harmadik összecsapásnál Szemere jelentéktelenül megsérült. Segédek voltak Ujjalussy részéről: Polónyi Dezső és remetei Kövéry János, Szemere részéről: Bezerédi Gyula és Kállay Dezső. A felek nem békültek ki

— **A mexikói földrengés.** Szerencsére tulzottnak bizonyultak azok a hírek, amelyek a mexikói földrengésről szóltak. Chilapa városban az anyagi kár igen nagy, emberélet azonban nem esett áldozatul a földrengésnek.

— **Szalay Imre beteg.** Szalay Imre, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója súlyos természetű influenza-ban fekszik, amely előreláthatólag több heti orvosi kezelést igényel. Szalay Imre csak a napokban gyógyult fel könnyebb természetű hurutjából. Azonban a nagybányai utazás úgy látszik megártott neki.

— **Hajóútközés.** A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság „Margit” nevű személyszállító gőzöse a hó 28-án este hét órakor hegymenetben Pancsova alatt a „Macsva” nevű nagyobb sérülést szenvedett. Utasban és áruban nem esett kár és ezek rendeltetésű helyükre szállították. A vizsgálat és a kár megállapítása az igazgatóság részéről a helyszínen fogantatosították.

— **A Harden-pör revíziója.** Lipcsében a birodalmi főtörvényszék előtt május elején fog megkezdődni a Harden-pör revíziója.

— **Eljegyzés.** Meghitt családi ünnepély kertében jegyezte el Geiger Jenő nagybirtokos Sándor Pál országgyűlési képviselőnek leányát: Katát, a fővárosi előkelő társaság annyira kedvelt és nagyműveltségű szépségét.

— **A bécsi sakkverseny.** A hatodik forduló lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

A mai nap legérdekesebb játszma a Rubinstein és Maróczy mérkőzése volt; a vezérgyalogjáték 29 lépés után remis-vel végződött. Hasonlóképpen remis lett Salve és Schlechter olaszjátéka is. Marshall váratlan vereséget szenvedett Johner ellen; az amerikai mester a vezércselben hibás kombináció áldozata lett. Cohn spanyol játékban győzött Alapin ellen. Teichmann négyes huszárijátékban ma Réti ellen jutott első nyert játszmaijához, mert eddig csupa remist csinált. Swiderski nyert Mieses ellen. Leonhardt és Süchting olasz játéka remis lett. Dr. Perlis szintén csak remist tudott elérni Berger ellen, pedig nyeresre állott. Bardeleben is remist ért el Tartakower ellen. Spielmann és Duras közt a játszma 8 órai játék után függőben maradt egyenlő állásban.

A verseny állása a hatodik forduló után: Schlechter 5, Maróczy 4½, Duras (1), dr. Perlis 4, Rubinstein (1), Teichmann 3½, Berger, Marshall, Spielmann (1) 3, Alapin (1), Bardeleben (1), Leonhardt, Salve, Swiderski, Tartakower 2½, Cohn (2), Mieses, Süchting 2, Johner 1½ (1), Réti 0.

A keddi hetedik fordulón a következő párok mérkőztek: Marshall—Alapin, Maróczy—Johner, Berger—Rubinstein, Teichmann—dr. Perlis, Schlechter—Réti, Duras—Salve, Mieses—Spielmann, Süchting—Swiderski, Tartakower—Leonhardt, Cohn—Bardeleben.

— **Tíz milliót sikkasztottak.** Pittsburgban óriási sikkasztást fedeztek föl. Az ottani Farmerbanknál tíz millió sikkasztást követtek el. Reiher pénztártart és egy Jung nevű hivatalnokot letartóztattak. A vizsgálat kiderítette, hogy ezek ketten összesen tíz millió dollárt sikkasztottak el a bank pénztárából.

— **Ujabb orvosi sztrájkok.** A kecskeméti kerületi munkásbiztosító-pénztár orvosi beadták lemondásukat, miután az igazgatóság a kért hat koronát minden tag után nem hajlandó megadni. Az igazgatóság elhatározta, hogy betegeinek ezentúl kétszeres táppénzt fizet, mely összegből azok önmagukat gyógyíthatják, súlyosabb betegeket pedig kórházi főlvetelre utalnak. Az orvosok és a pénztár igazgatósága között egyezsége nincs remény. — A szentgotthárdi orvosok a munkásbiztosító-pénztártól a díjat tagonként négy koronában kérték megállapítani, a pénztár azonban ezt nem fogadta el, mire az orvosok megszakítva a pénztárral az összeköttetést, kimondták a sztrájkot.

Legujabban Turóc megyében az orvosi fiókszövetség egyezséget kötött az ottani kerületi beteg-pénztárral, amely pénztári tagonként és évenként hat koronát fizet orvosi gyógyításért, bele nem értve a fuvardíjat és külön díjazza, a belügyminiszteri díj-szabás szerint, a balesetek orvosi ellátását. — Zomborban a kerületi pénztár szintén békésen megegyezett az orvosi karral, megállapítva a 6 korona díjazást és az orvosok mégis kénytelenek megválni állásaiktól és magára hagyni a pénztárt, mert ez minden sürgetése ellenére 10 nap óta nem tudja elérni, hogy a szerződést jóváhagyja az Országos Munkásbiztosító Pénztár. — Moson vármegyében valamennyi pénztári orvos lemondott állásáról és már csak a belügyminiszteri díj-szabás szerint végez pénztári munkát. — Szegeden az orvosi kar arról értesítette az odaváló kerületi pénztárt, valamint a kenderfőnyő r.-t. pénztárt, hogy a 6 korona mini-

mális díjon kívül egyetlen orvos sem vállal pénztári megbízást. — Zemplén megyében pedig úgy áll a helyzet, hogy ha a sátorlajuhelyi pénztár ma nem teljesíti az orvosi kar díjkövetelését, 6 koronát magános és 9 koronát családostagért egy évre, akkor április 15-étől kezdve minden pénztári orvos lemond és csak a belügyminiszteri díj-szabás szerint végez pénztári munkát. — Nagyváradon, amennyiben a kerületi pénztár nem elégíti ki az orvosi kar követeléseit, holnap valamennyi pénztári orvos lemond állásáról.

— **Az Otthon közgyűlése.** Az Otthon Irók és Hírlapírók Köre vasárnap délelőtt tartott meg tizenhetedik évi rendes közgyűlést Rákosi Jenő elnöklésével, aki hosszabb megnyitó beszédet mondott.

Beszédének bevezető részében felemlítette, hogy ebben az esztendőben, ezen a tavaszon valóra válik az Otthon nagy munkája: a Vörösmarty-szobor elkészült, mely nemsokára állani fog nemcsak Vörösmarty és a magyar nemzet dicsőségére, de dicsőségére ennek a körnek is, mely a nagy költő szobrát a megvalósulás stádiumába hozta.

Azután így folytatta:

Legjobban, azt hiszem, minket a magunk szép mestersége, az újságírás érdek. Az újságírás mai alakjában legsajátosabb alkotása a kor fejlődő szellemének, úgy, hogy én semmiféle intézményben, amelyet az idők folyamán a nemzetek maguknak teremtettek, fontosabbat, hatásosabbat, rombolóbbat, vagy felemelőbbet az újságírás intézményénél nem tudok megnevezni. Egy szervezett és kifejlesztett újságíródalom nélkül mai napság egy nemzet jóformán nem létezik, a nemzetek, közösségéből ki van zárva, mint az az ember, aki nemcsak süket és néma, de vak is hozzá. Azok a nemzetek, amelyeknek szervezett újságírásuk nincsen, tehetetlenek és a gyámoltak szerepét játszzák.

Mindnyáfunk magyarságát hangoztatva így fejezi be szavait:

A szerint a mérték szerint, amint mi egymást megbecsüljük, kölcsönösen felemeljük és szeretjük, abban a mértékben biztosítjuk magunknak a külvilág becsülését és szeretetét is, abban a mértékben biztosítjuk munkánkunknak, az újságírói hivatásnak erejét és hatalmát.

A lelkes éljenzéssel kísért megnyitó beszéd után a közgyűlés a bemutatott jelentést, valamint a számadásokat és a költségvetést tudomásul vette s ennek kapcsán Rákosi Jenő indítványára hálás köszönetét nyilvánította lovag Falk Zsigmond pénztárosnak. Ezután megüjtötték a választmányt, amelynek tagjai lettek: Ambrus Zoltán, Bede Jób, Béla Henrik, Béli Izor, Beöthy László, Buday Barna, Engel Samu, Evva Lajos, Farkasházy Zsigmond, Fekete Ignác, Hajdu Miklós (uj), Kern Aurél, Lipcsey Ádám, Molnár Ferencz, Peiszner Ignác, Pekár Gyula, Sebestyén Károly (uj), Sturm Albert, Szomaházy István és Szöllösy Zsigmond.

A napirend végeztével Gelléri Mór alelnök meleg szavakban tolmácsolta a kör háláját és köszönetét Rákosi Jenő elnök iránt, mire Rákosi Jenő a maga és tisztársai nevében megköszönte a bizalmat.

— **Gyáripárosok közgyűlése Pozsonyban.** A Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségének pozsonyi fiókjá ma tartotta évi közgyűlést a kereskedelmi és iparkamara termében Pozsony és vidéke számos gyárosának képviselőiben. A központ képviselőiben Hegedűs Loránt igazgató jelent meg, míg a kormányhatóságot mint vendég Bittó Dénes főispán, a várost pedig Broily Tivadar polgármester képviselte. A gyűlést a megjelenésben akadályozott Philipp Adolf Nobel-dinamityári vezérigazgató helyett Ludwig János alelnök vezette. A megnyitást után felolvasták Philipp Adolf távollévő elnök megnyitó beszédének készült nyilatkozatait, melyben konstatálja, hogy a lefolyt politikai nehézségek dacára a nagyiparra nézve elég kedvező volt. Utána dr. Fürst Lajos olvasta a titkári jelentést. A jelentés felolvasása után Hegedűs Lorántnak a vasúti tarifákról és az adóreformról szóló szabadelődésére következett. Ludwig Jánosnak a tarifajegyben tett részletes indítványa elfogadása után Broily Tivadar polgármester megköszönte Hegedűs Loránt tanulságos fejtegetéseit és kérte, hogy Pozsony város iparügyét, úgy, mint eddig, továbbra is figyelmével kísérje. Ezzel a gyűlés véget ért.

— **Népgyűlés Rózsahegyen.** Rózsahegyen tegnap a tót polgárok tiltakozó gyűlést tartottak a magyarok ama terve ellen, hogy Rózsahegy nagyközség rendezett tanácsa várossá alakíttassék át. Érdekes, hogy a népgyűlésen Angyal István főmérnök szintén a tót polgárok véleménye mellett foglalt állást.

— **Örmény-görög összeesküvés.** Konstantinápolyban örmény-görög összeesküvésnek jöttek nyoma, amelynek résztvevői a Credit Lyonnais ottani fiókját a levegőbe akarták röpteni. Dinamit becsomagolás Pireusból összefüggésben áll e tervvel. Számos letartóztatást eszközölt a rendőrség. A vani konzulátusok jelentik, hogy a múlt hétfőn egy Dévid nevű örményt, miután forradalmár örmények javizékét szolgáltatatta át a török hatóságoknak, megtámadták és megsebesítettek. E miatt a török rendőrség és az általa bízott mohamedánok megtámadták az örményeket, harminczhárom megöltek, hété megsebesítettek. Huszonhárom örmény eltűnt. Mint előrelátható volt, Aszkiz megöletése miatt kezdetét vették a boszgyilkosságok. Tegnap Hadsimif, Szaloniki bolgár lakosságának egyik legelőkelőbb tagja, aki szintén tiszteletbeli dragománja az orosz konzulátusnak, amidőn utban volt üzlete felé, daczára, hogy egy szolga és egy titkos rendőr kísérték, súlyosan megsebesítették. A merénylő megmenekült. Ujabb bolgár-görög boszgyilkvektől is lehet tartani.

— **Bostrány a Királysínházban.** A „Dollárkirálynő” mai előadását kínos incidens zavarta meg. A földszinten ugyanis egy ur azzal szórakozott, hogy veledudolt az énekesekkel. Többször leintették, de ő annak dacára tovább fuja. Egy közelében ülő ur végre erőlyesen rászólt a zavaróra, aki visszafelé a rendreutásításra. Ebből izgatott szóváltás, majd heves pofozkodás keletkezett, amely perczekre megakasztotta az előadást. Az egész közönség zajongva ugrált föl és erőlyesen követelte, hogy a bostrány okozóit távolítsák el a teremből. A zajnak a rendőrtisztviselő vetett véget, aki a pofozkodókat kivezette a teremből.

— **Házasságok.** Bede Gyula tudományegyetemi segédgondnok eljegyezte Greisinger Irént Budapesten.

Pick Pál, a Rimamurány-Salgótariáni Vasúti Részvénytársaság tisztviselője eljegyezte Faludi Adolfné leányát, Vilmát.

Nemesperko Czigány György csakovai kir. járásbírói irodatiszt eljegyezte Mayer Mariskát.

Geiger Jenő eljegyezte Sándor Katát Budapesten.

Horvát Márk, a Kereskedelmi és Magántudakozó-Intézet tulajdonosa eljegyezte Kohn Ernát Bajáról.

— **Légberöpült vitorláhajó.** Rettenetes katasztrófa híre érkezik Mendolból. Az „Alavriki Inglewood” vitorlás hajón, amely nafta-rakományai utban volt Stockholm felé és több napot töltött az itteni kikötőben, ma délután heves robbanás történt, melynek következtében a hajónak egy része a levegőbe röpült. A robbanás után husz perczcel a hajó elsüllyedt. Tizenhárom ember életét veszítette. Két ember megmenekült azáltal, hogy a robbanás ereje a vízbe sodorta őket és egy arra haladó bárka ezután megmentette őket. Egy ember súlyosan megsebesült. A kapitány a robbanáskor Larvikban tartózkodott.

— **A szociális kurzus.** Ma délután kezdődött a Magyar Gazdaszövetség szociális tanfolyama nagyszámú közönség jelenlétében. A hallgatóság színlülig megtöltötte a Köztelek tágas közgyűlési termét. A megjelent előkelőségek sorában ott láttuk Párvy Sándor szepesi püspököt, gróf Károlyi Mihályt, Ruffy Pál, Kazy József, Pirkner János, Kvassay Jenő, Dobokay Béla miniszteri tanácsosokat, gróf Bánffy Miklóst, gróf Teleki Gézát, Szeidl Ambrust, az O. K. H. Szövetkezet, Balogh Elemér, a „Hangya”, Perczell Ferencz, a Mezőgazdák Szövetkezte, Vikár Béla, a Szabóiparosok Hitelszövetkezte vezérigazgatóját, gróf Dessewffy Aurélt, a főrendiház elnökét, az O. M. G. E. tisztviselői karából Rubinek Gyula igazgatót, Jeszenszky Pált, Buday Barna, gróf Krolopp Hugó, Mutschbacher Emil titkárokat, Darányi Gyula ügyészt, Mérey Lajos, Buday Barna, Laehne Hugó, Emödy József országgyűlési képviselőket, Berzeviczy Zsigmond, Szily Tamás, Sierbán János, Paikert Alajos, Darányi Gyula, dr. Balla Mihály, dr. Szomajás Lajos és Németh József miniszteri osztálytanácsosokat. A tanfolyamot dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter nyitotta meg. Az élénk tetszésnyilvánításokkal kísért beszéd után Darányi miniszter bemutatta a hallgatóságnak gróf Károlyi Mihályt, a tanfolyam első előadóját, aki a „Szövetkezés és a szociálistizmus” cím alatt párhuzamot vont az egész emberiséget mindjobban érdeklő ezen két probléma között. Ezután következett dr. Szabó Aladár előadása, aki „Képek a nagyvárosok életéből” címen tartott előadást. A nagy figyelemmel és többszöri tetszésnyilvánítással fogadott előadással zárult a tanfolyam első nánja.

— A beszercebányai sikkasztás. Adtunk hírt arról, hogy Zierer beszercebányai törvényszéki irodagazgató sikkasztás miatt letartóztatott. A letartóztatásról és előzményeiről a mai nap folyamán ezek a hírek érkeztek. A letartóztatás nem ment simán. Zierer egy éjszakai muri alkalmával féllábszárát eltörte s azóta otthon tartózkodott. Ezalatt jelentették fel az igazságügyminiszternél s a jó ideje gyanusan költelező ember hivatali pénzkezelését miniszteri küldött megvizsgálta s mikor néhány óra alatt állítólag vagy negyven ezer korona hiányt állapítottak meg, erre a vizsgálóbíró és az ügyész a rendőrség három emberével megjelent Zierer lakásán. Az irodagazgató tiltakozott, betegségére hivatkozva, de a törvényszéki orvos megállapította, hogy beszállítható. Akkor még egy orvost kívánt s mikor kívánsága nem teljesült, vánkosa alól revolvért rántott elő és hadonálni kezdett vele, de a fegyvert kicsavarták kezéből s ekkor végre bevitték a rabkórházba. Zierer nyolcz év óta irodagazgató és Zólyomból jött, ahol mint díjnok tengődött családjával. Körülbelül négy évvel ezelőtt kezdett feltűnően költelezni s azt hiesztelte, hogy örökölt. Egy öreg asszonynak a vagyonát is kezelte és sokat beszéltek pezsgős mulatozásairól és udvarlásairól. Emiatt többször voltak kellemetlenségei, egy ízben ki is löttek egy házból, amikor éjjeli zenét adott egy asszonynak. Hetykén, elbizakodottan viselkedett s közben manipulált. Sikkasztásait úgy követte el, hogy például a 150 koronás nyugtát 1500 koronára hamisította.

— Két életunt. Szombati számunkban megírtuk, hogy két elkeresedett cselédleány, Karácsony Berta és Gizella öngyilkos szándékból levették magukat a negyedik emeletről. A kettős öngyilkosságra vonatkozólag a rendőri sajtóiroda a következő hivatalos jelentést adta ki: A Damjanich-utca 26. számú házban történt kettős öngyilkosság, illetve öngyilkossági kísérlet ügyében a rendőrség, közérdekű dologról lévén szó, hivatalosan igyekezett megállapítani a két Karácsony-leány elhatározásának okát. A rendőrség tanuvallomások, valamint az életben maradt Karácsony Gizellának vallomásából is megállapította, hogy az öngyilkosság tulajdonképpen oka a két leány honvágya. Schulhofék, miután a kisebbik leány megbízhatatlan volt, felmondottak annak, erre mindkét nővér haza akart utazni. Sürgönyöztek haza pénzért, de nem kaptak. Erre azután a hiszteriás leányok öngyilkosságra határozták el magukat. Rossz bánásmódról nem lehet szó, az asszony mindössze egy ízben gyakorolta fegyelmi jogát a kisebbik leánynyal szemben, mikor az a gondjára bízott csecsemőt magára hagyta.

— A tifusz. Szombaton két beteget, vasárnap egyet vettek föl a járványkórházba. Ugy látszik, a betegség ereje is fokozódik, mert a halálozási arány állandóan növekszik. Szombaton meghalt egy asszony, vasárnap egy férfi és négy asszony. Beszállították a kórházba szombaton Szabó József nap számot a Mester-utca 51. számú házból. Janiga Zsuzsa kötözött a budakeszi-uti árokból szállították be. Tegnap Csopor Róza cselédleányt vitték be a Nagytemplom-utca 6. számú házból. Tegnap 27 férfi- és 45 nőbeteget ápoltak. Megfigyelés alatt van 24 férfi és 16 nő.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívársra.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellémesebb, 10 fillér.
x Idegesség, idegyengesség (neurasthenia, hysteria) képezi a modern kor legáltalánosabb betegségét, melynek minden tünete (fejfájás, fejnemés, szédülés, báyadtság, álmatlanság, szív- és gyomor-tünetek, bélrenyheség, görcsök, nyomott kedélyállapot, munkakedvhiány, gyengeségi állapot stb.) sikeres gyógykezelést talál dr. Hönig Izsó, elektroterapiai intézetében (Károly-körút 24.). A kezelés kényelmes és teljesen fájdalomtalan.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Az új Nemzeti Színház.

Budapest, márczius 30.

A Nemzeti Színház ujjáépítésének ügye közeledik végleges megoldása elé. Somló Sándor tegnap este érkezett vissza Bécsből, hol alaposan megtekintette a Bürger Theatert s tapasztalatairól ma délelőtt Hauszmann műépítő társaságában jelentést tett a közoktatásügyi miniszteriumnak. Mindenekelőtt tiltakozott a lapoknak ama híre ellen, hogy ő egy ideiglenes színház-épülethez való mintát keresni járt Bécsben s hogy a Bürger Theatert ebből a szempontból tekintette volna meg. Ezt a színházat berendezésének czélszerűsége és építésének olcsósága miatt tartotta szükségesnek tanulmányozni. Nem került tudniül többé 800.000 koronánál (a telken kívül) holott a budapesti Népszínházat 35 év előtt 1.200.000 koronáért építették, (s azóta újból bele kellett építeni egy milliót) s a bécsi színház ehhez képest valóságos remeke a színházépítés művészetének. Az új Nemzeti Színházat semmiestre sem szabad más helyen felépíteni, mint ahol a mostani áll. Emellett szól minden érv; köztük első helyen a telek adománylevele, mely egyenes megiltja, hogy más célra használják, másodszor a tradíció, harmadszor, hogy lejárt a bérház harmincz éves adómentessége és így egyrészt alig van valami jövedelme, másrészt az építési költsége már törlesztve van, tehát kár nélkül lebontható. És ha a bérház eltűnik, elegendő terület marad nemcsak az új, jóval tágasabb színház és nézőtér, hanem az eddig sajnos nélkülözött diszletraktár számára is, főképpen, ha az alapsorban tágas pinczékét építenek. Azt a tervet, hogy az ujjáépítés idejére egy ideiglenes színházat építsenek, elejtettnek lehet tekinteni. Legvalószínűbb, hogy a végleges döntés a budai színházépítéssel kapcsolatban fogja e kérdést megoldani. És pedig úgy, hogy első sorban a budai Horvát-kert közepén az ottani aréna közelében fölépíték a régen tervezett közsínházat. Amíg ezt építék, a Krecsányi társulata zavartalanul játszana az arénában. Elkészülte után lebontánák az arenát s az új színházba beköltöznék a Nemzeti Színház és mindaddig ott tartana előadást, ameddig az új Nemzeti Színház fölépül. Sok ellenkezéssel nem igen fog találkozni ez a terv, mert a budai színházat a Horvát-kertből kitelepíteni, nem csekély kockázattal járna, az e tekintetben legilletékesebb tényező, Krecsányi Ignác s ő tavalyi emlékiratában határozottan a Horvát-kert mellett nyilatkozik, minthogy annak a helynek már meg van a maga odaszokott közönsége, mely állandóan képes fenntartani egy színházat. Hogy más helynek meglenne-e ez az előnye? senki sem jósolhatja meg előre. Az is kétségtelen, hogy az arenát mai rozoga állapotában továbbra megtűnni már nem lehet, a budai részt közsínházzal ellátni elégtelenül nézték a Népszínház ujjáépítését és hangosan tiltakoztak ama viszásság ellen, hogy a pesti oldal hat színháza mellett egy milliót költenek egynek a tatarozására, a budai résznek ellenben nincsen egy igazi közsínháza sem. Mit szólnának most még ahhoz, ha a pesti oldalon néhány százezer koronáért egy ideiglenes színházat építenének, amelyet egy új Nemzeti fölépítése után lebontánának? A sok elégedetlenség, amit az ilyen pénzpozseklás maga után vonna, mind elkerülhető lesz, ha a két színház építését egymással kapcsolatba hozzák és egyszerre oldják meg. Ezt a megoldást telekkérdések sem fogják nehezíteni, mindössze az az egy aggodalom merülhetne föl, hogy a pesti oldal rendes nemzeti színházi közönsége egy évig vagy kettőig nélkülözni

volna kénytelen legelső művészeink előadását a régi helyen. De a villamos közlekedés kifogástalan és oly kényelmes, hogy ezt az aggodalmat nem lehet komolyan venni. Az igazi műszerető közönség nagyobbbrésze föl fogja keresni a színházat a Horvát-kertben is, akik pedig elmaradnak, azokat pótolni fogják a budaiak, úgy, hogy még a Nemzeti Színház pénztára sem fogna megcsinálni az ideiglenes átköltözést. Szóval minden valószínűség szerint nemsokára Budapest minden valóságos szerető közönsége Budára is megkapja a maga közsínházat, amikor aztán végre a rozoga Várszínházat is lerombolhatják és a Nemzeti Színház is megmaradhat a maga régi helyén. Ez a legújabb terv, melynek barátjai hihetőleg napról-napra szaporodni fognak.

(*) M. kir. Opera. Wagner Richárd régen hallott művében, a „Nürnbergi mesterdalnokok“-ban gyönyörködöttünk vasárnap este. Minden részében művészi interpretálását kaptuk Wagner intenczióinak s úgy a zenekar, mint a színház feladata magaslatán állott. A hazai erőket lelkesítette egy kitűnő vendégnek, Feinhals Frigyesnek a közreműködése s az ő Hans Sachs alakítása volt az érdeklődés középpontja. Szélesen, derűsen ábrázolja Feinhals a poéta-susztart, teli melegséggel s szívvel. Pompás, hajlékony, bársonyosan sima baritonja, mely ebben a szerepben kiválóan érvényesül, hizelegve ferközött a szívekhez. A közönség eltelt a lágy hanggal, a nemes díkezióval és behódolt a kifogástalan ének-művészetnek. Teljesen méltó volt a kiváló vendéghez Arányi Dezső Walter Stolzingja. Érczes, nemesen szárnyaló hangja ezuttal is a legnagyobb elismerésre ragadta a közönséget és a szerep művészi ábrázolása is megérdemelte a legnagyobb dicsőretet. Szendrői Gábor és Kaczér Margit a legjobb tudásukkal buzdították az est sikerén. A zenekart Márkus Dezső vezényelte hatalmas lendülettel, nagy körültekintéssel és azzal a művészi ízléssel, amely ezt a kiváló zenészt jellemzi.

(*) A Magyar Tudományos Akadémia ma délután Berzeviczy Albert elnöklésével összes ülést tartott. A Karátsonyi-pályázatról szóló jelentést Négysesy László terjesztette elő. A beérkezett pályamunkák nagyobb része jelentéktelen alkotás lévén, a bíráló-bizottság mindössze a Haramia, Az asszonyok iskolája, A divat, A váró róza és A Fabula című darabokkal foglalkozott behatóbban, melyek közül a Fabula című mesejátékot dicsőrettel tüntette ki, ellenben a jutalmat nem ítélte oda. Ezután Hegedűs István tett jelentést az Ormódy Amelie-pályázatról. A bizottság Szabolcska Mihálynak adta ki a jutalmat Csendes dalok című költeménykötetéért. Az összes ülést megelőzőleg a II. osztály tartott ülést, amelyen Concha Győző báró Eötvös József és a külföldi kritika cím alatt beható tanulmányt mutatott be.

(*) Művészete Pécelen. Pécel kedves irodalmi estén gyűjtötte össze intelligens közönségét ez évben immár másodszor. Pósa Lajos jeles költőnk volt most is lelke a szombati estének. Meghívó nélkül, baráti szóra, magyaros halpaprikásra igen szép társaság gyűlt össze a péceli Kaszinóban s olyan tartalmas és magyaros mulatságot rögtönöztek, hogy soká el nem felejtik a péceliek. Az asszonyok ékes magyar fejkötővel, a lányok gyöngyös, színes pártával díszítették fel hajukat. A sok szép pántlika libegett, lobogott a jókedvű tánczosok között. A vacsora alatt szép beszédekben ünnepelte Thorma József államasiónök és Murányi János református lelkész Pósa Lajost és Vágó Pál festőművészt. Aztal-bontás után pedig igaz jókedvvel tánczra perdtültek a fiatalok. Egy-egy táncz után azonban igazán magas színvonalon álló művészi előadásokban gyönyörködhetett az egybegyűlt közönség. Különösen tettett Sebők Gyuláné éneke, ki gróf Andrássy Tivadarné „Krasznahorka bílszke vára“ című szép új dalát s a maga hatalmas, Banda Marci „Huzd el az én nótámat“ című énekét énekelte el csodálatos melegséggel. Pósa Sárika két szép költeményt szavalt el bájosan, a közönség szerető tapsa mellett. Madai Gyula és Gyökössy Endre egy-egy szép versükkel arattak őszinte tetszést. Szendeffy Ma-

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombírt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmúlhatatlan házi szer mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

riska esengő, kedves hangon új dalokat énekelt. Pápay Géza szellemes mókáival mulattatta a közönséget. Oros Gyula ref. teológus régi magyar nótákat énekelt hatásosan. De a legtöbbet kacagott a közönség Vágó Pál festőművész előadásán, ki valóságos meglepetéssel a sokhangú falusi reggelt. Kiválóan kivirradt maradt együtt a jómulató társaság, amikor reggelire Pósa Lajos vendégszerető házához vonultak majdnem valamennyien.

(*) Hangverseny. Végéhez közeledik a zenei évad. Ma egy hete a filharmoniai, ma este az akadémiai zenekar fejezte be hangversenyeinek idei sorozatát. Csupa ismert művel, de azért érdekes és tartalmas műsorral bucsuztak az akadémiai művészek. A hangverseny első felét a régi klasszikusoknak szentelték. Bach második számú „Brandenburgi verseny”-ével kezdték és Haydn D-dúr szimfóniájával folytatták. Tíz percznyi szünet után következett Brahmsnak „A végzet dala” című szerzeménye, mely a német mesternek kisebb ének-kari művei között a legszebb. A nagyon sikerült előadásban résztvett a kitűnően iskolázott zeneakadémiai énekkar is, amelynek csak az a baja, hogy a férfiak nem elég erőteljes. Liszt szellemesen koncipiált és ragyogóan hangszertel Mefiszto-keringője volt a záró szám. A zenekart ezuttal Popper Dávid vezényelte, akit megjelenésekor, valamint az est további folyamán is lelkes ovációkban részesítettek. A hegedűsök élén pedig Hubay Jenő játszott, akinek művészete kellő fényt adott a Brandenburgi verseny magánhegedű-szólamának. A zenekar feladatának színvonalán állott.

(*) A Budapesti Kamarazenekar vasárnap rendezte idei nyolczadik estélyét a Deák-téri evang. iskola dísztermében. Érdekesen indult meg a műsor Beethovennek két oboa és egy angolkürt számára írt harmasával, amelyet Turry Peregrin, Kotracsák Artur és Juhász Antal nagyon értelmesen adott elő. Befejezésül pedig dr. Gregerson Andre, dr. Hrebeczky József, Bergmann Andre, Ilg Gusztáv és Bárdos Antal Dvorak zongora-ötösének temperamentumos előadásával szerzett a közönségnek igazi élvezetet. Nagy sikert aratott továbbá Rákos Arnold fiatal hegedűművész, Martean jeles tanítványa, aki bravurosán játszotta Tartini egyik szonátáját. Ének-szám is volt. Egy magyar énekesnő olasz és német szöveggel énekelt. A nevét kiméletből elhallgatjuk, mert nem hagyhatjuk megrovás nélkül, hogyha már nem tudott magyar dalt választani, miért nem használt legalább magyar szöveget a német helyett.

(*) Művés-est. A marienbadi „Orvos-Oithon” magyar alapítványai javára a magyar bizottság „Five o'clock tea”-val összekötött, remekül sikerült művés-estét rendezett vasárnap délután a Royalban. A művészek műsorán Hubay Jenő, Márkus Emilia, Somló Sárika, Csuka Béla, Orello M. J. amsterdami dalénekes és Weston Willy zongoraművész szerepeltek, kiket élénk tapsokkal és zajos elismeréssel tüntetett ki a nagyszámú és előkelő közönség.

(*) Egy lapvilálat felvirágozása. A sajtó történetében páratlanul áll a „Tolnai Világlapja”-nak bámulatos fejlődése. Aki tudja azt, hogy egy lap életében az első-három-négy esztendő azzal a rettenetes küzdelemmel telik el, melyet az alapítók az ismeretlenség homályában vívnak az olvasóközönség meghódítása végett, az igazán méltányolni fogja azt a csodálatos eredményt, hogy a „Tolnai Világlapja” rövid hat esztendei fennállása alatt olyan hatalmas olvasóközönséget toborzott zászlaja alá, aminőre hetilap nálunk még nem volt képes sohasem. Felemlítjük, hogy a „Tolnai Világlapja” minden héten 60 oldalnyi terjedelemben, 60-80 képpel díszítve jelenik meg és előfizetési ára negyedévre csak 3 korona.

(*) Gyöngye emberek. Ezzel a címmel új regény kezdődik most az Új Idők mostani számában. A regény írója Legioner. Álneve szerző, aki öt évig szolgált az idegen légióban s innét küldött novellákat az Új Időknek. Ez a nagyobb munkája is az idegen légió fantasztikus környezetéből indul. Novellát az e heti számba Herczeg Ferencz, Farkas Pál és Mark Twain írtak, cikket Szász Zoltán, verset Juhász Gyula és Katona Ernő. A képek közt vannak Paczka Kornélia festményei, a „Tatárjárás” főszereplői, aktuális fejlcék stb. Az Új Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

(*) Művészi festmények aukciója. Vasárnap nyílt meg a Gyermekvédő liga javára elővezendő képek kiállítása. Ez a felette érdekes újítás felkeltette a műpártoló közönség érdeklődését, mert a Könyves Kálmán szalonjában, ahol az árverés lesz, valósággal tolongott az legelőkelőbb műértő közönség. Közel ötszáz festmény kerül árverés alá és az aukción elsőrendű művészeknek vannak legkitűnőbb képekkel képviselve. Száz művész küldött be képet, szobrot, rajtot és plakettet. A kiállított képekre már

számos előjegyzés történt. A Gyermekvédő Liga igazgatósága elhatározta, hogy az elővezendő képek minden áron el fognak adni és így alkalma lesz a budapesti közönségnek olcsón kiváló alkotásokhoz jutni. A kiállítás napoként d. e. 9 órától esti 7 óráig tekinthető meg belépő díj nélkül.

FŐVÁROS.

(*) A közoktatásügyi bizottság ülése. Ma délután ülést tartott a közoktatásügyi bizottság Piperkovits Bátor tanácsos elnöklése mellett. A főváros részéről föntartott iskoláknál több új állás szervezésére van szükség. Javasolja a bizottság, hogy a főreáliskoláknál szervezzenek egy új tanszékot; a felsőbb leányiskoláknál és leánygimnáziumnál egy újat, kettőt pedig szervezzenek át; a felsőbb kereskedelmi iskoláknál három újat; az ipar-rajziskoláknál egyet; a polgári iskoláknál huszonkettőt; az elemi iskoláknál három igazgató-tanítói és hatvan tanítói és tanítónői állást; a kisdudóknál hetet. Nyugdíjazások és könyvajánlások elintézése után, a segélyezésekre vonatkozó javaslatokra került a sor. Azzal szemben, hogy a Good Templar antialkoholista-egyesületnek segély iránt való kérelmét az ügyosztály elutasító javaslattal terjesztette elő, Szalay Mihály kéri, hogy ezt az egyesületet, amely valóban kulturális feladatokat teljesít, méltó módon támogassák. A bizottság ezek után fölívta az ügyosztályt, hogy a jövő ülésen teyzen előterjesztést. Az ülés végén, Szalay Mihály — mint már ezelőtt több éven át — most is megszövegezte annak az új szabályzatnak a meghozatalát, amely befolyást adna a közoktatásügyi bizottságnak a tanítók választására. Az elnök kijelentette, hogy őt az az elv vezeti a jelöléseknél, hogy azok jöjjenek tekintetbe, akik már alkalmazva vannak. Azokból, akik már kandidálva voltak, körülbelül háromszor annyit fog javaslatba hozni, mint amennyire szükség van. Ezekből aztán a tanács teheti meg a jelölést. A választ helyeslőleg vették tudomásul és ezzel az ülés véget ért.

(*) Küldöttségek a polgármesternél. Az Országos Dalár-Egyesület ma küldöttségileg tiszeltelt Bérczy István polgármesternél, akit néhai Lung György tanácsos helyébe az egyesület elnökének választottak meg. A polgármester elfogadta a megbízást, amire a küldöttség bejelentette, hogy ősi szokás szerint legközelebb szerenaddal üdvözlö az egyesület az új elnököt. — Ma írt az új körházi főorvosok küldöttsége is a polgármesternél, aki előtt tiszteletdíjalkalmából tisztelegtek. A küldöttség ezután Rózsavölgyi és Vaszilievits alpolgármestereket kereste fel.

(*) Eszláry Sándor ünneplése. Eszláry Sándor kerületi elöljáró egy évtizeden át volt a hetedik kerületi elöljáróság vezetője, míg tavaly a polgármester a második kerület élére állította. A hetedik kerületben a polgárság igazán és őszintén szerette Eszláryt, aki nagy buzgósággal és igazságos méltányossággal szolgálta a nagyközönség érdekét. De tisztelték és megbecsülték tisztviselőtársai is, akik bucsuzól megfestették az arczképét. Az arczképét tegnap az elöljáróság dísztermében adta át Kiss Ferencz elöljáró. Az ünnepségen megjelentek a tisztviselőkön kívül a kerületi bizottsági tagok és választmányi tagok.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, és erősíti a tüdőt. Köhögést és megfázást bármily makacs és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a

SCOTT-féle EMULSIO

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható a gyógyszer értékekben.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

Böjti mulatságok.

** Dalestély. A Budapesti Villamos Városi Vasut Részvénytársaság főmühelyének dalárdája szombaton este az Intim-Színház összes helyiségeiben fényesen sikerült dalestélyt rendezett. Az estély műsorát Földes Imrénének „A császár katonái” ismert nevével szerzőjének humoros prólógia vezette be, melyet Ramaszetter József adott elő. Nagy hatást keltett Paulini Béla művészies gyorskarrikatúráival, továbbá Goldschmiedt Józsa és Kavik Rezső a „Méz-es hetek után” című dialog kedves előadásával, valamint Resik Károly gordonkaművész nagy tehetségre valló játékaival. Nagy sikert aratott a Jandl Béla karnagy vezetése alatt működő kitiűnő dalárda, hatásosan előadott dalaival. A Városi Villamos Vasut egész tisztviselői kara megjelent a dalárda szépen sikerült estélyén. Az igazgatóság részéről ott volt botfai Hívós Iván h. vezérigazgató, Wörner Adolf műszaki igazgató s Agoston Miksa cégvezető; a fő-tisztviselők közül pedig Földes Imre titkár, Sztróky István főmérnök, Tóbiás Károly főmérnök, Recher Rezső levelezési főnök stb. A hangversenyt reggelig tartó táncz követte.

Gyermekelőadás a Fővárosi Orfeumban. A Gyermekbarát Jótékonsági Egyesület vezetősége vasárnap délután jól sikerült gyermek-ünnepet rendezett a Fővárosi Orfeumban. Az előadást Forbát Sándor lendületes prólógusa vezette be, amelyet Fejérváry Sándor hangulatosan adott elő. Ezután az Operaház tagjai: Ney Hermína és Venczell Béla számai következtek, kik előadásukkal élénk tetszést arattak. Paulay Erzsé, ki a kicsinyeknek mesét mondott, bájos előadásával hallgatóit egészen elragadta. Hogy a kor-szemlemnek is megfeleljenek, egy gyermekek részére összeállított kabaret-előadás is szerepelt a műsorban, amelyben egy apró vigjáték, szavalt és táncz váltakoztak. A komoly előadások után következtek a szokásos artista-mutatványok, amelyek közül, — rendszeres — Baumann előadása és a Waldmann igazgató által rendezett „Gödöllő fénykora”, különösen nagy tetszést arattak. A sikerült előadás, amelyen a legjobb körökhöz tartozó közönség vett részt, bizonyára szép jövedelmet hozott az egyesületnek.

EGYESÜLETEK.

(—) A Társadalomtudományi Társaság közgyűlése. A Magyar Társadalomtudományi Társaság tegnapi tartotta évi rendes közgyűlését a megyeház dísztermében Apáthy István elnöklésével. Az elnöknek nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszéde után Gaál Jenő főrendiházi tag tartott felolvasást: A szocializmus fejlődésének logikája címmel. Azt fejtegette, hogy a mai modern szocializmus kulturáellenes és veszedelmes osztályharczot hirdet. Ezért össze kell gyűíteni az értelmiséget és az ifjuságot abban az irányban kell képezni, hogy a valódi szocializmust hirdesse és kövesse. Azután Gaál Jenő, mint az egyesület igazgatója, a választmány évi jelentését terjesztette elő, amelyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett és a vezetőségnak köszönetet szavazott. A kilépő választmányi tagokat újra megválasztották, majd Farkas Pál indítványára a közgyűlés őszinte örömét fejezte ki dr. Gaál Jenőnek főrendiházi taggá történt kinevezésén.

(—) Az I. Kerületi Általános Közjótékonsági Egyesület vasárnap délelőtt tartotta meg idej közgyűlését Apponyi Albertné grófné elnöklete alatt. Papp Aurél titkár előterjesztette az Egyesület elmúlt évi működéséről szóló kimerítő jelentést, melyet tudomásul vettek. A pénztári jelentést is tudomásul vették és ezzel a közgyűlés véget ért.

(—) A Felső Krisztinaköri Kaszinó dr. Szébeny Antal orsz. képviselő elnöklésével tartotta meg tavaszi közgyűlését. Baranyay Sándor igazgató jelentése szerint a kör ugy anyagilag, mint szellemileg szépen fejlődött, könyvtára ezer kötetből áll. A teli

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle Használatát valódi áldás gyomorbafelesőknek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

szezonban a kaszinó művészestélyeket és hangversenyeket nyújtott tagjainak. A jelentés felolvasása után a zárószámadás, az előirányzat előterjesztése és a tisztújítás következett. Megválasztották elnöké dr. Szébeny Antal orsz. képviselőt.

Nyilt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 80% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 ft. Irigátor, felszerelve 2-5 ftig. Diana-övek, legfinomabb 2.50, B.-, 8.50 ft. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

The Mutual

New-Yorki életbiztosító-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül.

Részvényesek nincsenek.

Összes vagyon 1906. december 31-én

2.569,246,889.02 frank

Biztosítási állomány 1906. december 31-én

7.86,436,000. — frank.

Vezérigazgatóság Magyarország és a Kelet részére:

Budapest, VI., Andrassy-ut 20.

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb élelappajára, most háromnegyedére (áprilistól—decemberig) 9 koronával előfizet;

ingyen kapja az Ustökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

(600 oldal vicc, kép-humorok, stb.) — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána küldjük).

Czím: Üstökös - Budapest.

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az »Egyetértés« előfizetői, ha ezen minőségükre az utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményesen aron (Negyedévre 2 kor. Felévre 4 kor. Háromnegyedévre 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csak az 1908. évi márcziusi számokat kapják.

Nyaraló.

A budai hegyvidéken, villamos mentén, nagy befásított kertben fekvő három tágas szobából, konyha és mellék-helyiségekből álló butorozott nyaraló, nagy verandával olcsó bér mellett kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. Telefon 586.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Első nap. —

Verőfényes, szép tavaszi időben óriási közönség jelenlétében folyt le az alagi tavaszi meeting mai megnyitó napja. A nagytribünön teljes számba megjelentek a turf előkelőségei, az olcsóbb helyen pedig szinte életveszélyes tolongás volt és ugyancsak nehéz munkába került, míg valaki a totalizátorhoz jutott. A mai első nap rendkívül élvezetes sportot nyújtott és méltán kiérdemelte a közönség óriási érdeklődését, miután majd mindegyik futam izgalmas finishel végződött. A nap főszáma a 10.000 koronával dotált Rákosi-díj volt, melyet az utolsó gáttól a czélkarikáig tartó elkeseredett finish után Slinn brilliáns lovaglása által Péda nyert meg Comme qui dirait ellen, míg a harmadik helyre a topweight Formidable érkezett. Az Anatole akadályversenyben szintén a nagy formában levő Mattausch-istálló győzött, ahol idegizgató finish után Slinn művészete Sárgacsikót segítette győzelemre alig feijhoszszal Why ellen. A favoritokra különben nem jó idők jártak, miután Sárgacsikó és Mohrenseele kivételével vereséget szenvedtek. Jelöltjeink közül Vöröskirály, Péda és Sárgacsikó győztek.

Részletes eredmény a következő:

I. Megnyitó-verseny. Díj 1500 korona. Táv 1200 méter. 1. Jankovich Gy. 36 Vörös király 68½ kg. (Czárán J.), 2. Rohonczy G. 46 Okos 67½ kg. (Wodianer), 3. báró Rothschild 46 Puffel 66½ kg. (Kiss G.). Futottak még: Ténsasszony (Eltz), Titi (Nádas-kay), Baldur (Zangen), Ilonka (Pálffy), Macska (Sibrik), Kobold (Czárán Z.), Könnyen 4 hosszal nyerve, 2 hosszal harmadik. — Tot.: 10:75, 20:53, 118, 44.

II. Eladók handicapja. Díj 1800 korona. Táv 1600 méter. 1. báró Rothschild 36 Jimmy 49 kg. (Smejda V.), 2. Mr. Redgrey 46 Kártás 50½ kg. (Heidt), 3. Péchy A. 36 Kochanka 45 kg. (Guttman). Futottak még: Sans atout (Martinkovich), Madeline (Földi), Flowerseller (Pretzner), Salome (Ulrichshoffer), Haluska (Baumgartner), Palotás III. (Pinka), Bouquet (Paul), Galád (Puszer). Küzdelem után nyakhoszszal nyerve, 2 hosszal harmadik. — Tot.: 10:88, 20:59, 35, 68.

III. Rákosi díj. (Gátverseny. Handicap) Díj 10,000 korona. Táv 2800 méter. 1. Mattausch H. 66 Péda 66½ kg. (Slinn), 2. gróf Trautmannsdorff 46 Comme qui dirait 63½ kg. (Huxtable), 3. Mautner V. 46 Formidable II. 72 kg. (Seideman). Futottak még: Claymore (Czárán Z.), Pomali (Fejes), Panasz (Csompora), Réve (Kapusek), Aranyos III. (Lawton), Galmiche (Shejbal). Küzdelem után nyakhoszszal nyerve, 1 hosszal harmadik. — Tot.: 10:36, 20:36, 56, 49.

IV. Anatole akadályverseny. Díj 3000 korona. Táv 3200 méter. 1. Mattausch H. 46 Sárga csikó 67 kg. (Slinn), 2. herceg Morouzzi 46 Why? 67 kg. (Fejes), 3. gróf Trautmannsdorff 46 Koryphée 67 kg. (Huxtable). Futottak még: Marquee (Seideman), Lelkem (Kollár), Szikra (Csompora), Excellence (Kapusek). Küzdelem után feijhoszszal nyerve, 1½ hosszal harmadik. — Tot.: 10:22, 20:25, 36, 25.

V. Vecsési díj. (Gátverseny.) Díj 1600 korona. Táv 2400 méter. 1. Reeves H. 46 Mohrenseele 68½ kg. (Czárán Z.), 2. Vida T. 56 Oyama 73 kg. (Zangen), 3. báró Baich 46 Hairá 68½ kg. (Krause). Futottak még: Vezess (Eltz), Korhely (Czárán J.). Küzdelem után ½ hosszal nyerve, 4 hosszal harmadik. — Tot.: 10:33, 20:42, 62.

VI. Hároméves nyeretlenek versenye. Díj 1800

korona. Táv 1400 méter. 1. Jankovich B. Gy. Mehet 52½ kg. (Smejda V.), 2. Rohonczy G. Ez falut ér 51 kg. (Földi), 3. Mautner V. Brave 56 kg. (Krouzil). Futottak még: Ne féj (Pretzner), Zsoldos (Sima), Pipacs (Puszer), Patkó (Ulrichshoffer), Marastoni (Heidt), Joseph (Janek), Aurevoir (Gulyás), Nevermore (Ruthardt), Maurus (Fries). Biztosan 1½ hosszal nyerve, 1 hosszal harmadik. — Tot.: 10:138, 20:92, 165, 59.

— Második nap.

Az alagi tavaszi meeting holnapi második napja is változatos sportot ígér. A nevezések jól sikerültek és népes mezőnyökre van kilátás. Kiemelkedőbb verseny nem lévén programmon, tipjeinkre utaljuk olvasóinkat.

Jelöltjeink:

- I. Nem bánom—Pompás.
- II. Pagony—Óhaj.
- III. Koczkás—Nevers.
- IV. Mohrenseele—Sipista.
- V. Honeybell—Lotto.
- VI. Ez falut ér—Mazurka.

() A Nemzeti Vivő-Club versenye. Az a fényes vivő-ünnepély, melyet a N. V. C. rendezett, a tegnapi napon a kard-főversenyyel nyert befejezést. A siker nemcsak a club kiváló vezetőségének köszönhető, hanem nagy rész illeti ebből kiváló mestert, Fodor Károlyt, kinek páratlan agilitása és buzgalma eredményezte, hogy a N. V. C. tagjai közé oly kitűnő vivő-gárdát számít. A verseny sikeréhez különösen hozzájárult a M. A. Sz. hathatós támogatása, mely a döntő küzdelemben elnökövel, dr. Bárczy polgármesterrel, a zsűriben pedig dr. Nagy Bélával képviseltette magát. A vivő-egyletek és mesterek teljes számban igyekeztek előmozdítani a versenyt. Elsősorban a M. A. C., mely összes számbavehető vivőit benevezte, a F. V. C., B. B. T. E., a W. V. C., O. T. E. és a vidék lelkes egylete, a K. E. A. C. Különös dícséret illeti Lovas mestert, kinek tanítványain meglátszik mesterük kitűnő iskolája. A rendezés dr. Stéger Hugó és Gál Andor szakavatottsága következtében mintaszerű volt. A versenyt, a papírfornának megfelelően, Werkner Lajos nyerte meg, kinek eddigi fényes eredményeihez méltán sorakozik ezen győzelme. Rendkívül érdeklődés és villámgyorsan keresztülített tempo-támadásai és erős ríposztjai segítettek győzelméhez. A zsűri páratlan szakértelemmel és teljes meglepedésre működött. Tagjai a döntőben dr. Hajdu, dr. Nagy Béla, Krenesey, Zulavszky, Schenker, Heinrich, Sötör, dr. Földváry, Halász Gyula és dr. Rózsa voltak. A részletes eredmény a következő:

A döntőben 1. Werkner Lajos 7 győzelemmel (honvédelmi miniszter díja), 2. dr. Gerde Oszkár 5 győzelemmel (székesfőváros díja), 3. Dunay Bertalan 3 győzelemmel (Józsefvárosi Kör díja), 4. Apáthy Jenő, 5. Tookos Gyula, 6. Stiller Mihály, 7. Garay János, 8. dr. Fuchs. Díjat nyertek még: dr. Mészáros (Lipótvárosi Casino), Poór Aladár (Heinrich A. d.), dr. Földes (dr. Domonyi d.), Fay (hadügyminiszter d.), Lichtenecker (dr. Héderváry d.), Rozgonyi (Heller A. d.), Posta (dr. Domonyi d.), Fodor G. (dr. Rózsa d.), Pintér (F. V. C. d.), dr. Nagy Valér (Fodor Károly d.). A versenyt bankett követte, melyen dr. Hajdu a győztesekre, Werkner dr. Hajdura, dr. Nagy a N. V. C.-ra, Stiller Fodorra, dr. Stéger dr. Nagyra, Lovas mester pedig a vivőkre írtette poharát.

() Országos junior birkózó-verseny. A Magyar Athletikai Club országos junior birkózó-versenye szombaton és vasárnap folyt le nagy érdeklődés mellett a Nemzeti Lovarda porondján. A kitűnően megrendezett verseny eredménye a következő: Könyvsúly: 1. Dulin (MAC), 2. Erdélyi (MTK), 3. Bókay (MAC). — Középsúly: 1. Sugár (MTK), 2. Krassovits (Fiumei AC). — Nehézsúly: 1. Holub (MAC) (Walkover).

() A M. A. C. Prágában. A Magyar Athletikai Club két cseh csapat meghívására szombaton és vasárnap Prágában játszott nem a legjobb eredményrel, amennyiben szombaton a nem elsőrendű Novometsky Sport Clubbal 3:3 arányban eldöntetlenül játszott, míg vasárnap a két hét előtt nálunk gyengén szerepelt Smichov S. C.-től 3:2 arányú vereséget szenvedett.

() A Magyar Evezős Egyletek Országos Szövetsége Fülepp Kálmán főpolgármester, a szövetség elnökének elnöklésével tartotta XV. rendes közgyűlését. A gyűlésen képviselve voltak az összes budapesti, a szegedi és temesvári, komáromi és váci társaságok. A közgyűlés az igazgatóság 1907. évi jelentését, valamint a pénztáros kimutatását,

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra

Telefon: Detail 26-27. 75-26, Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körut 78: szám.

Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

Gy. Mehet
z falut ér
(Krouzil),
s (Sima),
Marastoni
s), Never-
1 1/2 hosz-
t: 10:13,

odik napja
sikerültek
dőbb ver-
taljuk ol-

a fényes
tt, a teg-
befejezést.
ének kö-
ló meste-
a és buz-
glai közé
sikeréhez
s támoga-
dr. Bár-
Nagy Bé-
és mes-
s egylete,
ly összes
C., B. E.
s mestert,
ünö isko-
dor szak-
A ver-
ner Lajos
hez mel-
erlylyel
adásai és
szüri pá-
ésre mű-
ny Béla,
Sötér, dr.
A rész-

zelemmel
Oszkár 5
y Bertá-
y Apáthy
7. Garay
Mészár-
nrich A.
ymínisz-
Rozgonyi
G. (dr.
alér (Fo-
melyen
lura, dr.
eger dr.
ette po-

Magyar
versenye
deklódés
kötőnön
vetkező:
(MTK.),
(MTK.),
I. Holub
hilitikai
ton és
ered-
srendű
eldöntet-
nálunk
nyu ve-

Szövet-
tség el-
gyűlés
s buda-
s váci
g 1907.
tatását,

y

PEST

mely 2795 korona 45 fillér készpénzmaradvánnyal zárult, a 4161 korona 63 fillér vagyonálladékot felütieltő vagyon-számlát és végül a 7395 korona 45 fillérrel számlát vett f. évi költségelirányzatot, melyben külföldre menő evezős versenyzők segítésére 1000 koronát vettek fel, elfogadta. Elnökké egyhangulag újból Fülepp Kálmánt választották meg.

() Főiskolai uszóstély. Vasárnap este zajlott le a Rudas-fürdő uszodájában a Főiskolai S. Sz. kezdeményezésére a BEAC. és a MAFC. által rendezett uszóstély. Az estély tulajdonképpen célja az, hogy a főiskolai uszókat egy kedélyes estére összegyűjtse, hogy így az egyetemi uszósporthoz a holt szezonban is élénkítse. Komoly sportrésze az esetnek csak a két egyetem staféta-mérkőzése volt, amelyet másodsor is a tudományegyetem képviselője, a BEAC. nyert meg. A program többi részét kedélyesen fogták fel az egyetemi polgárok s ugyancsak kedélyesen és zajosan törökedtek a maguk és a közönség mulatására, ami sikerült is. A részletes eredmény a következő:

I. Egyetemi vegyes-staféta mérkőzése 4x40 m-re. 1. BEAC.: Olasz Andor, Ember S., Hornung Gy., Donáth L. 2. MAFC.: Baradlay Z., Nyitrai A., Wiesel E., Kirchnopfi E. 1 p. 50 mp. A növendékek versenyét Las Torres Béla (BEAC.) 1 p. 15 mp. nyerte (100 m.) Belezny és Tolnay ellen. A BEAC. footballistái közül Hüttl vergődött be elsőnek, míg az 5x40 m-es stafétát ismét a BEAC. nyerte meg az 5 mp. előnnyel induló MAFC. ellen. (BEAC.: Olasz, Hornung, Támedly, Ember, Donáth. — MAFC.: Pogány, Farkas, Nyitrai, Szende, Kirchnopfi.) A 60 m. handicap győztese Szinte László (MAFC.) lett (3 mp. h.) Wiesel ellen. A karok és szakosztályok stafétái közül első lett a vegyész-mérnököké (Wiesel, Nyitrai, Kirchnopfi), második a jogászoké (Olasz, Ember, Hornung), harmadik az építészeké (gróf Csáky, Werner, Szinte). A 400m-es előnyversenyt Támedly M. (BEAC.) 38 mp. h. nyerte meg az 1 p. 20 mp. hátránnyal indult Kirchnopfi ellen. Harmadik Szende A. lett. Közben Dénes Károly és Pálffy Jenő gyönyörű ugrásai szórakoztatták a publikumot, míg a hordó-uszás és a ping-pongisták (rakettel), vivók (maszkkal), cseklővők (puskával) küzdöttek egymás ellen. Harsogó kacaj fogadta a kacsafogást, melyben a közönség nyomban kinevezte a győztest „Magyarország kacsafogó bajnokául”. E büszke címért Dénes és Hornung holtversenyig küzdöttek egymással.

Téli sport-czikkek

Mű- és versenykorcsolák. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabály 20 fillér. Svéd-, norvég-, sveczi-, török-, haitvolyi- és amerikai rúdai sport és gyermek-szánkók, tobogán sli. Lilienfeldi ski 30 korona. Norvég ski, lábszárak, hólapok Téli sportlőzők és tetszereltek sportlőzők ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR sportújszele, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A bíróság köréből. A király megengedte Gyarmathy Ferencz nagysíki kir. írásbírónak törvényszéki bírói minőségben a székelyudvarhelyi kir. törvényszékhez, dr. Martényi Árpád báni kir. írásbírónak eddigi minőségében a trencséni kir. írásbíróhoz, Medgyesy Géza borosjenői kir. írásbírónak törvényszéki bírói minőségében a zilahi kir. törvényszékhez, dr. Lanka József aradi kir. törvényszéki bírónak írásbírói minőségében a nagysonkúti kir. írásbíróhoz, valamint Göbel Gyula ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott pécsi kir. törvényszéki bírónak és Klie Lajos sásdi kir. írásbírónak saját kérelmükre leendő kölesönös áthelyezését megengedte.

§ A Polónyi—Lengyel-pör esküdtbírái. A budapesti büntető törvényszéken ma délelben sorsolták ki azon esküdtbírákat, akik az április 21-től május 2-ig tartó rendes esküdtbírói ülészakban bírói tiszteget gyakorolnak. Különös érdeklődés kísérte a mai kisorsolást azért, mert ezek az esküdtbírók fognak majd itélkezni a Polónyi—Lengyel-éle saktópörben.

A kisorsoló bizottság elnöke: Sárkány Lajos esküdtbírói helyettes elnök, tagjai Tholdt István és Jamnitzky Gyula törvényszéki bírák voltak. Az ügyészséget dr. Geszti Andor ügyész képviselte, az Ügyvédi Kamara részéről dr. Enessy Pál ügyvéd volt jelen.

Rendes esküdtbírák lettek: Heuthaler Frigyes telektulajonos, Schiffer Miksa építési vállalkozó, Geiger Károly gyógyszerész, Quittner Vilmos vállalkozó, Gangel Alajos nyug. jószágigazgató, Gittinger István földmives, Franciskó István magánzó, Nemesszeghy Jenő nyug. honvédszázados, Fislér Mór kereskedő, Mersit Jenő nyug. albiró, Farkas Ferencz kereskedő, ii, Faith István háztulajonos, dr. Schwartz Vilmos ügyvéd, Elek Gyula magánhivatalnok, Lichtenstein Márton ügyvez. Gő-

mőri Sándor béltisztító, Lenk Ödön magánzó, Szamek Mihály lakatosmester, Pauncz József vendéglős, Ernyei Lajos kereskedő, Mahunka Imre butorgyáros, Hennig Sándor papirkereskedő, Geley József szerkesztő, Földiák Gyula bankár, Trettina József fűszerkereskedő, Ligeti Miklós szobrász, Kertész Pál kereskedő, Leyrer Lőrincz magánzó, Beer J. Izidor kereskedő, Szegő Jenő képereskedő. Pótesküdték lettek: Rejner Mór vendéglős, dr. Ullmann Pál bankfelügyelő, Kadletz Mihály esztergályos, Sternberg Dezső hangszer-gyáros, Korányi Lajos gyógyszerész, Vasvári Lajos kereskedő, Szalay József igazgató, Weisz Nándor kartongyáros, dr. Löw Antal ügyvéd, Novotny Károly vendéglős.

§ A Tisza—Weltner-pör. A pozsonyi esküdtzék április 22-én kezdődő rendkívüli ülészaka folyamán foglalta tárgyalni az évek óta húzódozó Tisza—Weltner-pört, amelynek tárgyalása előreláthatólag négy napot vesz igénybe. Május 4-én Hlinka András agitátor, aki ez időszerint a szegedi államfogházban ül, kerül az esküdtzék elé egy régebbi ízgatás miatt.

§ A nagyváradi ügyvédi kamara közgyűlése. A nagyváradi ügyvédi kamara ma tartotta Hlatky Endre elnökletével rendes közgyűlést. A gyűlésen felolvastatták a kamara jelentése, mely rámutat arra, hogy a becsület elleni vétségeket a bíróság enyhén bünteti, ami előmozdítja a bűncselekmények gyakori elkövetését, másrészt pedig akadályozza a párbaimánia elleni küzdelem eredményeként. A jelentés örömmel konstatálja a bírói fizetés-rendezésnek a törvényhatóság általi kedvező elintézését s végül kéri az igazságügyminisztert, hogy az ügyvédekre hátrányos ingyenes jogvédelmet szüntesse meg. A közgyűlés a jelentést elfogadta és felterjeszti az igazságügyminiszterhez.

§ A hereszászi pör. Dávid Márton és társai bűnygyében vasárnap délelőtt a kérdések felolvasása után, amelyek Dávid és fia ellen mint Spitz Mór meggyilkolásában mint tettesekről, Kreizmann Simon és Berger Áron ellen pedig mint bűnrészesekről szólanak, Borsos József kir. ügyész mondotta el vádbeszédét. Beszédében kiterjeszkedik arra is, hogy köz tudomású volt, hogy Spitz olyan ember volt, ki egész életében perlekedett és felebarátainak minden áron való bajba keveredése és meghurcolása igazi gyönyörűséget okozott. De ha ilyen tulajdonságokkal is bírt, arra Spitznek is joga volt, hogy éljen. Kell tehát, hogy akik életétől megfosztották, mardos lelkiismeretükön kívül is büntetésben részesüljen. Kéri az esküdtteket hogy feleljenek igennel a feltett kérdésekre.

Az ügyész és a védők replikája után este 7 órakor az esküdték visszavonultak a verdikt meghozatalára. Félórai tanácskozás után az esküdték meghozták és kihirdették verdiktjüket, mely szerint Dávid Márton, Kreizmann Samut, Berger Áront nem bűnösnek mondták ki, Dávid Adolfot ellenben Spitz meggyilkolásában bűnösnek mondták ki, mire a verdikt alapján a bíróság Dávid Adolfot a 92. §. alkalmazásával tizenöt évi fegyházra ítélte, míg a többi felmentette és azonnal szabadlábra helyezte. A bíróság nyolcz óraker hirdette ki az ítéletet, mely nagy szenzációt keltett.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—89.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Gőzsavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektum

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegszabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelőszorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vörsegyesség).
Bőrbajok. Bőrvészketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

KÖZGAZDASÁG.

A Jelzáloghitelbank közgyűlése.

Budapest, márczius 30.

A lefolyt év viszontagságai után, amikor a mérlegpublikálás ideje elkövetkezett, természetes volt, hogy a gazdasági közvélemény főfigyelmébe a pénzintézetek üzleteredményei fel fordult. E mérlegek nyilvánosságra jutása előtt se vége, se hossza nem volt a különböző kombinációknak s volt egy intézetünk, amelynek mérlegét egész legendakör előzte meg, amint hogy jó ideje a Jelzálogbank a központiá mindenféle kombinációknak — legtöbbször alaptalan kombinációknak. A találgatásoknak azután véget vetett a mérleg közzététele, amely meglepetést keltett. Meglepetést, nem azért, hogy az idén kevesebbet juttatott részvényeseinek, mint tavaly, hanem azért, mert az egész zárszámadáson végigvonult az őszinteség, a való helyzet feltárása. Nem azért mondjuk mindezeket, mintha kételkednénk abban, hogy a bank eddig nem követett volna rigorózus eljárást a zárszámadások összeállításánál, de jól tudjuk, hogy a zárszámadások egybeállításánál kisebb-nagyobb liberalizmust megszoktak engedni maguknak a bankok. Ha nem is tuloznak, de legalább szépítenek a mérlegekben, mert a fő az — osztalék, legalább sok helyen. A Jelzálogbank mindezt nem cselekedte s nem várt arra, hogy a világ legyen szigorú bírálója tevékenységének, hanem a legszigorúbb bírálatot alkalmazta önmagával szemben. Ha csak egy kicsit liberálisan jár is el nyomával szemben, a nagy leírások helyett kevesebbet alkalmaz, az aktívák, főleg az értékpapírok mérleg szerű beállítását nagyobbra teszi, amit meg is tehetett volna, anélkül, hogy a törvény rendelkezéseivel szembekegyelne. Rámutattunk már a mérleg közzététele alkalmából arra, hogy csak a folyó évi előrevitelből is kikerült volna 2 frank az osztalék növelésére. A bank azonban minden mérlegkészítési liberalizmust felretéve tette közzé azt a mérleget, amely őszinteségével mindenütt a legjobb benyomást keltette.

Méltatlan támadások elégszer érték a multban a bankot azért, hogy nem tudott szabadulni a konjunktúra hatása alól. A legújabb keletű ezek közül az, mely a hó közepén egy bécsi lap hasábjairól szolt hozzánk. Többek között azzal vádolták a bankot, hogy Párisban is helyezett el zálogleveleket s nem elégedett meg pusztán a bécsi piacczal, mert — ugymond — az osztrák piac állandó, míg a többi külföldiek egy-kettőre visszadobták a magyar címleteket, ha valami politikai vagy gazdasági körülmény erre egy vélt okot szolgáltat. Egyszer az fájdodaát, hogy Ausztria a főpiacza a magyar papiroknak, másszor az ellenkezője. Amikor csökenteni akarjuk az osztrák befolyást azzal, hogy a magyar papirokat, a kedvenc politikai ütőkártyát nem mind oda szánjuk, az is fájdodaát.

Ezekkel a lóláb-dolgokkal azonban nem foglalkozunk hosszabban. Ellenben reméljük, hogy még sokszor fog fájni amazoknak, hogy a magyar papírok külföldön is mentől nagyobb mértékben elhelyezést nyernek. És vizsgáljuk, kinek a főérdeme, hogy a párisi tőzsdét is megnyitották a Jelzálogbank értékeinek. Ugyancsak ő állott ott a bank bölcseiénél, amikor mint kis intézet máris új utakat nyitott meg a magyar földhitelnek. Nyolcz évi távollét után pedig visszatért az intézet kebelébe, amelynek a lelke volt. Széll Kálmán, ezen az európai hírű pénzügyi kapacitáson nyugszik most az intézet sorsa, a bank reorganizálásának nehéz terhe. Páratlanul álló szaktudásával, óvatos előrelátással és nagy koncepcziójával olyan gonddal és körültekintéssel dolgozik, hogy teljesen biztosnak látszik a jövő idők újlagos fényes és nagyszabású eredménye.

Az a nyíltság és őszinteség, melylyel a mérlegben az intézet helyzetéről tájékoztatja a közvéleményt, egyenesen rávall Széll Kálmánra kifogásolták is a közgyűlésen ezt a mérlegezést, de Széll megadta rá a választ abban a nagy szakértelemmel és tudástól áthatott beszédében, melyet a mai közgyűlés megnyitása alkalmából mondott s amelyet alább egész terjedelmében közlünk.

Kiemeljük azonban itt is azt a részt, melyben a mérlegtételek beállítását indokolja:

„En azt a bizonyos nyugtalanságot, mondjuk elégedetlenséget, melylyel a t. részvényes urak egy része ezt a mérleget fogadja, egészen természetesnek tartom. Mikor ennek a mérlegnek elkészítéséhez hozzáfogtam, magam is éreztem, hogy nehéz dolog egy oly mérleggel állani elő, amelyen műtétet kellett végezni, nehéz, de az intézet gyógyítására szükséges műtétet. De én kettőt fogadtam meg magamnak, mikor ennek az intézetnek kormányzatát újból kezembe vettem. Először azt, hogy mindig mindent teljes őszinteséggel fogok kitárni a részvényesek és a nyilvánosság elé és hogy mindig és minden körülmények közt teljesen reális mérleggel akarok a közgyűlés elé állani. Mielőtt ennek a mérlegnek a realitását illusztrálni óhajtanám, felelnem kell az ellene felhozott észrevételekre, nevezetesen arra, hogy ez a mérleg túl szigorú volna. A realitásnak két kelléke van, hogy ne menjen túl a valóságon. Az előterjesztett mérleg így nézve, nem túlszorító, csak éppen annyira szigorú, amennyire a valósághoz képest lennie kell.“

Ma már — hogy Széll Kálmán szavaival éljünk — az intézet túl van a műtéten, amely szerencsésen sikerült. Széll érdeme, hogy az intézet a súlyos esztendő után lábraállt ismét egy áll a világ előtt, mint a magyar föld hitelegyik legerősebb oszlopa. Nem is lehetett mást tenni, mint amit Széll cselekedett, akinek éles látása és bölcsessége, amelyen hamar fölismerte a szöveget, olyan hamar meg is találta a módot arra, hogyan kell a bajokat elhárítani és az intézetet megszilárdítani.

A mai közgyűlés, erősen hisszük, utolsó fejezete a bank viszontagságainak. Ha az intézet ismét vissza kerül minden tekintetben abba a pozícióba, amelyen korábban állott, ugyancsak Széll Kálmán érdeme lesz s az ő működése megnyugtathatja mindazokat, akik ma még kételkednek az intézet újjászületésében.

A közgyűlésről tudósításunk a következő:

A Magyar Jelzálog-Hitelbank ma délben 12 órakor tartotta meg Széll Kálmán v. b. t. t., kormányzó elnöklésével XXXIX. rendes évi közgyűlést.

Széll megnyitó beszéde.

Széll Kálmán kormányzó a következő szavakkal nyitotta meg a közgyűlést:

T. közgyűlés! Üdvözlöm a t. részvényes urakat, kik a mai közgyűlésen oly szép számmal összegyűltek. Annál melegebben teszem ezt, mert ma nyílik először alkalmam, hogy nyolcz évi távollét után ezen intézet közgyűlésében az elnöki tisztet betölthetem. Nem volt alkalmam a t. közgyűlésnek akkor, amikor újból ezen intézet élére állított, azon szives bizalmat megköszönni, amely önöket felém vezette, fogadják ezért most köszönetemet teljes őszinteséggel és melegen szívvvel. Azt mondhatom csak, hogy az intézetet azokkal az elvekkkel, azzal a szellemmel és azzal az odaadással fogom vezetni, mint amivel vezettem 18 esztendőn keresztül. (Éljenzés.) Azt fogadom abban a perczen, midőn önöknek köszönetet mondom, hogy minden erőmet arra fogom fordítani, hogy ennek az intézetnek érdekeit és ennek az intézetnek a közérdekkel kapcsolatos érdekeit minden irányban felkaroljam.

És ezzel, miután konstátálom, hogy az alapszabályok értelmében közzé lett téve a mai közgyűlési hirdetmény a Budapesti Közlöny 3. számában kellő időben, közzé lett téve a mérleg is, amint az alapszabályok előírják: ietététt az igazgatóság felhívása folytán 72.714 darab részvény és pedig Budapestben 33.159, Bécsben 37.390 és Párisban 2165, összesen 3612 szavazattal. Ezek közül, amint értesülve vagyok, megjelent 70.647 részvény képviselőtében 3516 szavazat, amely a mai közgyűlésen részt vesz. Ezzel az alapszabályok értelmében a közgyűlést a napirend minden tárgyára nézve határozatképesnek és illetékesnek jelentem ki. Felhívom ezen ülés jegyzőkönyvének vezetésére dr. Neumann Miksa igazgatóhelyettes urat és a hitelesítésére felkérem dr. Nagy Dezső és Dán Leó részvényes urakat, egyuttal, ha szavazásra kerülne a sor, őket kérem fel szavazatszedőkül.

Ezután előterjesztették az igazgatóság jelentését.

Az évi jelentés.

„A lefolyt esztendő eredménye nagyon kedvezőtlen.

Az Önök előtt fekvő mérleg egyfelől a múlt évben fennállott rendkívül nehéz hitel- és pénzügyi viszonyoknak, másfelől annak a súlyos és mostoha helyzetnek következtetésit tükrözi vissza, amelybe a bank az utolsó időben általában jutott.

Azok a tartósan rossz pénzügyi viszonyok, amelyek a múlt évben egész hiteléletünkre nyomástólag hatottak és az állandó kamatozású értékek elhelyezését annyira megnehezítették, azt a kedvezőtlen eredményt vonták maguk után, hogy ez évi jutalék- és nyereségszámlánk a záloglevél- és kötvényeladásból eredő nyereséget nem is foglal magában, mert ezen a czimen, mely bevételeink egyik nagy tételét képezte azelőtt, tulajdonképen csakis a kölcsönállomány járadékbevételében rejlik 1,803.000 koronányi állandó jutalékhaszon szerepel. Ezenkívül e számlán csak 100.000 K-nyi különböző kisebb bevételekből származó összeg mutatkozik.

Az intézet kibocsátmányainak nagymérvű visszafolyása pedig és a szokatlanul magas kamatláb a kamatfővédelmek tételét befolyásolták kedvezőtlenül és olyannyira nyomástólag, hogy az a tavalyi eredménnyel szemben 1,215.000 K kevesebblettel zárult. Kiseb kamatozású záloglevelek és kötvények és nem kamatozó sorsjegyek kerültek nagy mennyiségben tárczámba. Ezek ellenében nagy passzív kamatok terheltek a bankot azon tőkék után, amelyekben e czimletek visszavásároltattak.

A jövedelem nagymérvű csökkenése, saját kibocsátmányainknak a mérlegben feltüntetett árfolyamleszállítása és egyéb felvett nagy leírás összegek együttes eredménye jelentkezik abban a nagy különbözetben, amelyet a tavalyi tiszta nyereségnek az ideire csökkent összege feltüntet.

Az előterjesztett mérleg ilyen felállításával és főleg a vagyommérlegben történt nagyobb leírásokkal számoltunk a nehéz helyzet folyományaival és midőn azon kényszerűség előtt állunk, hogy Önöknek az osztalék nagy leszállítását kell javasolnunk, úgy véljük, kötelességet teljesítünk az intézet igazi érdekében, mert ezen szigorú mérlegezés, a jelentékeny árfolyam-leszállítások és egyéb leírások alkalmazása mellett, meggyőződésünk szerint eltávolítottunk a mérlegből minden sebezhető pontot és visszavittük az intézetet arra a teljesen és minden irányban konszolidált alapra, amelyen állott és amelyen egy jelzálog-intézetnek minden körülmények között állania kell.

Záloglevél-kölcsönök.

A lefolyt évben beérkezett folyamódványokban kért záloglevél-kölcsönök összege 15,807.900 K. Előző évekből ez évre maradt kérvényekben kért kölcsönök összege 7,760.700 K. Összesen 23,568.600 K. Engedélyeztetett 1907-ben 6,267.000 K. Elutasított és a felek visszalépése folytán megszünt 11,281.400 K. Az 1908. évre áthozott 6,020.200 K. Az 1907. évben folyósított záloglevél-kölcsönök összege 3,558.900 K. Az 1907. évi december 31-én fennálló kölcsönök összege: 351,376.360 K becsért. 1,203.454 kat. hold földbirtokra folyósított 154,288.600 K, 154,779.065 K becsért. 1156 bérházra folyósított 69,872.300 K, 506,155.425 K becsértékü ingatlanokra összesen 224,160.900 K. Ezen becsértékben nem foglaltatik belsőségek, épületek és egyéb tartozékokból álló mellékjelzálogainknak 13,213.177 K értéke.

Az összes kölcsönökből esik földbirtokra 68,83%, bérházakra pedig 31,17%.

Záloglevél-kölcsöneink 1907. december 31-én 204,739.298 K 74 f-re rugó egyenlege a fedezetül lekötött ingatlanok 506,155.425 koronányi becsértékének 40,449%-át teszi.

A jelzálogul lekötött földbirtok kataszteri holdankénti átlagos becsértéke 291 K. 97 f és átlagos kölcsönterhe 128 K 20 f.

A bank fennállása óta 1907. december 31-ig folyóvá tett záloglevél-kölcsönök összege 375,299.700 K. Az ezek alapján ugyaneaddig kibocsátott záloglevelek összege 375,299.700 K. Ezekből kisorsoltatott és visszafizettetett 169,383.100 K. Tehát forgalomban maradt 1907. december 31-én 205,916.600 K.

Közszégi kölcsönök.

Az 1907. évben folyósított közszégi kölcsönök összege 2,910.563.92 K. A bank fennállása óta folyósított közszégi kölcsönök összege 346,652.097.05 K. Összes törlesztések és visszafizetések 85,674.262.64 K. Az 1907. december 31-én fennálló közszégi kölcsönök 260,977.834.41 K.

A kolozsvári Expositura és a székelyföldi képviselőség által a lefolyt évben beterjesztett 57 folyamódványban kért zálogkölcsönök összege 850.100 K.

Az Expositura és a képviselőség fennállása óta 1907. december 31-ig tényleg folyóvá tett kölcsönök összege 16,456.400 K.

Ezen tételek a záloglevél-kölcsönök kimutatott összegében már befoglaltatnak.

Czímletájlomány.

Mérlegünk kimutatja tárczámban levő saját kibocsátmányaink összegét.

A záloglevelek és közszégi kötelezők állománya, mely az 1906-iki évvzárlatkor 29,040.000 K-át, a tavalyi első félév végén 34,425.000 K-át tett, az év végén 32,630.000 K-ra szállt alá. Az év első felében ezen címletek eladási összege 3,406.000 K-át, a visszafolyt címletek összege 12,608.000 K-át tett; a második félévben az év utolsó negyedében keresztülvitt elhelyezési műveletekkel 14,040.000 K eladást sikerült eszközölnünk, míg a második félév visszavásárlása 5,623.000 K-át tett. Így tehát évvzárlatkor az évi visszavételi többlet 785.000 K-ra szállt alá. Kamatozatlan (konverzionális és subscriptionális) sorsjegyállományunk, mely az 1906-iki évvzárlatkor 38.000 darabra rugott, a tavalyi első félév végén 50.000 darabra és 1907. december 31-én 66.000 darabra emelkedett. Ezt a nagy állagot, mely évi nyereségünk rovására jelentékeny kamatvesztést okozott, az azóta foganatba vett intézkedések lényegesen apasztották. A Magyar Agrár- és Járadékbanknak tárczámban maradt részvényei is megfelelő kamatozást nyújtott. A jelzálog- és közszégi kölcsönök perlés alatt álló részlethátraléka az előző évi 694.946 korona 96 fillérről 543.706 korona 40 fillérré csökkentek. A végrehajtásilag megvett ingatlanok számlája, néhány ingatlanok megfelelő áron eszközölt eladása folytán a tavalyi 2,786.589 K 34 f-ről 2,687.690 K 20 f-re csökkent.

Tiszta nyereség hovatordítása.

A kimutatott tiszta nyereség az 1906-ról áthozott 937.375 K 36 fillérrrel együtt tesz 3,486.870 K 83 f-t. Ebből az alapszabályok 58. §-a értelmében levonván 5% kamatot 20,000.000 arany forinttal befizetett alaptőke után = 1,000.000 frt aranyban = 2,500.000 frank á 95.70 K 2,392.500 K. Marad 1,094.370 K 83 f. Indítványozzuk, hogy a fentebbi 937.375 K 36 f áthozott nyereség levonása után fenmaradó 156.995 K 47 f összegből az igazgatóság részére jutalékkul 10% = 15.699 K 54 f helyett az alapszabályok 38. §-a értelmében biztosított jutalékösszeg fejében fordítottassék 42.666.67 frank á 95.70 K 40.832 K és a fenmaradt 1,053.538 K 83 f összegből 1% 20,000.000 arany frt után = 200.000 frt aranyban = 500.000 frank á 95.70 K még kiosztassék 478.500 K. Marad 575.038 K 83 f. Az 1907. évi osztalék e szerint 6%-nak felel meg aranyban és van szerencsénk azon indítvánnyal járulni a t. közgyűlés elé, hogy a forgalomban lévő 200.000 új teljesen befizetett részvény után egyenkint 15 franknyi osztalék a folyó évi július 1-én esedékes X. számú szelvény beszolgáltatása ellenében és pedig már folyó évi április hó 1-én kifizetessék; és az ezután rendelkezésre álló 575.038 K 83 fillérből 30.000 K az intézeti nyugdíjalap javadalmazására, 50.000 K az intézeti tisztviselők és szolgálk jutalmazására fordítottassék és a fenmaradó 495.038 K 83 f a folyó évre elővitessék.“

A jelentés azután még fájdalmas kegyelettel adózik a múlt évben elhunyt igazgatósági tag, gróf Nádasdy Ferencz nemes emlékének; az intézet benne odaadó barátot veszített, aki mindig hiven szolgálta az intézet érdekeit. A jelentés azután megemlíti, hogy báró Madarassy-Beck Nándor 36 éven át viselt vezérigazgatói állásáról lemondott és indítványozza, hogy a közgyűlés a nyugalomba vonult vezérigazgatónak e minőségében kifejtett buzgó tevékenységéért és az intézet körül szerzett érdemeiért jegyzőkönyvileg köszönetet mondjon.

A napirend.

A napirendhez hozzászóltak Dán Leó, Weitzenfeld Jakab, Lázár Pál és Kunváry Fülöp részvényesek, akik a mérleg különböző tételeire és a jelentés egyes részleteire nézve kértek felvilágosítást. Weitzenfeld Jakab azt is indítványozván, hogy az osztalék az igazgatóság javaslata szerint 15 Fr. helyett 20 Fr.-ban állapíttassék meg, amely javaslatához Dán Leó és Kunváry Fülöp is csatlakoztak, míg Lázár Pál az igazgatóság javaslatát az intézet érdekében elfogadandónak jelezte.

Széll felvilágosításai.

Széll Kálmán kormányzó a felvilágosításokat összefoglalólag a következőkben adta meg:

Az elhangzott kérdésekre meg akarom adni a kötetes felvilágosítást és részletesen és alaposan óhajtom tájékoztatni a közgyűlést a szónokok által felvetett kérdésekben. Én azt a bizonyos nyugtalan-ságot, mondjuk elégedetlenséget, melylyel a tisztelt részvényes urak egy része ezt a mérleget fogadja, egészen természetesnek tartom. Mikor ennek a mérlegnek elkészítéséhez hozzáfogtam, magam is éreztem, hogy nehéz dolog egy oly mérleggel állani elő, amelyen műtétet kellett végezni, nehéz, de az intézet gyógyítására szükséges műtétet. De én kettőt fogadtam meg magamnak, mikor ennek az intézetnek kormányzatát újból kezembe vettem. Először azt, hogy mindig mindent teljes őszinteséggel fogok kitárni a részvényesek és a nyilvánosság elé és hogy mindig és minden körülmények közt teljesen reális mérleggel akarok a közgyűlés elé állani. Mielőtt ennek a mérlegnek a realitását illusztrálni óhajtanám, felelnem kell az ellene felhozott észrevételekre, nevezetesen arra, hogy ez a mérleg túlszigorú volna. A realitásnak két kelléke van, hogy ne maradjon innét a valóságon és hogy ne menjen túl a valóságon. Az előterjesztett mérleg, így nézve, nem túlszigorú, csak éppen annyira szigorú, amennyire a valósághoz képest lennie kell. Mindenekelőtt néhány konkrét módon tett észrevételre kell válaszolnom. A konzervatív számlánál mutatkozó különbség onnan van, mert a Jelzálog-Hitelbank a birtokában lévő Agrár-részvényeknek nagyobb felét eladta és pedig veszteség nélkül; amennyiben a konzervatív számla így csökkent, ez ellentétét a mérleg más részeiben találja.

Ami a leírásokat illeti, ezek túlnyomóan az árfolyamok leírásában állanak. A mérlegben jelentkező 824.000 korona tekintetében csak azt jegyzem meg, hogy ha vesszük, mily nagy összeget tesz ki az árfolyamok szükséges leszállítása, akkor ezt a 824.000 koronát nem fogják a részvényesek sokallani. Azt látjuk a mérlegből, hogy az értékpapiroknál, a saját zálogleveleknél és községi kötvényeknél az árfolyamokat lényegesen le kellett szállítani, mert nem feleltek meg a reális értékeknek. Ha azt vesszük, hogy mit vesz be az intézet, ha a zálogleveleket eladja, akkor ez a tétel jelentékenyen alatta áll annak az értéknek, amely tavaly még fel volt véve. Helyesen járunk el, ha ezeket valamivel alább vesszük fel, mai piaci árunknál, kötelesek vagyunk ezt tenni, mert hiszen a mai kurzus sem szentírás.

Méltóztassanak továbbá megnézni a sorsjegyek állományát. 63.847 sorsjegy állott a múlt mérlegben 140 K-val. Ma 120 koronán alul értékesíthetők, ha tehát 140 K-val vettük volna fel, a mérleg irtóztató fal-láciában szenvedett volna. Az igazgatóság felvette 110 K-val, valami kis margót hagynunk kellett itt is, mint a zálogleveleknél, mert különben veszteséggel dolgoznánk ebben az évben is. Ezek a sorsjegyek maguk azáltal, hogy a 140 koronás árfolyamról 110 K-ra szállítottak le, 1.921.000 K leírást tettek szükségessé. A zálogleveleknél és községi kötelezőknél mutatkozó leírást hozzászámítva, 3.000.000 koronát megközelítő leírás találok. Azonkívül történt a mérlegben minden felig-meddig támadható, vagy sebezhető, nem abszolút teljes értékében vagyont képező tételek leírása. Ez jelentékeny összeg volt, azonban csak a vagyoni állás szanálására történt, amely minden irányban az erőgyarapítás érdekében történt.

A 824.000 K. már most úgy áll elő, hogy mindazt a rendelkezésre álló forrást, a sorsjegybirtok által előidézett nyereséget, a konverzióból maradó nyereséget egyesítettük és leírásba vettük s ami abból

ki nem került, azt vettük a mostani mérleg rovására. Ez olyan eljárás, amelyet lehet mondani szigorúnak, de nem olyannak, amely tulmenne azon a szigoron, melylyel tartozunk akkor, amikor nehéz időben a mérleg jövedelmezőségét át akarjuk vinni és biztosítani a jövőre. Azt mondja a t. részvényes ur, hogy 2 tételt ismer, amivel mitigálni lehetne ezeket a leírásokat, illetve jobbá lehetne tenni a mérleget és nagyobb az osztalékot. Az egyik az, hogy megmaradván még mindig 495.000 K. átvitel, ezt használjuk fel az osztalék megnagyobbítására, amit hivatkozása szerint a Kuria egyik döntése is megerősítene. Hát igaz, hogy ez az átvitel 495.000 K-val fennmarad, de én e tekintetben Lázár Pál részvényes urral osztozom, aki azt mondja, hogy az átvitel egészen megszüntetni nem helyes, amikor sokkal nagyobb átvitelt hoztunk volt a tavalyi esztendőre át. Ha a tavalyi áthozatalt megcsorbítjuk, akkor esetleg tartanunk kell tőle, hogy a jövőben talán még 15 Fr.-on alul marad az osztalék. Hiszen méltóztassék figyelembe venni, hogy az idei nyereségszámlán a záloglevél és községi kötelezők eladásnak szünetelése folytán ugyszólván kizárólag a kölcsönállományunk annuitásában rejlő 1.800.000 K.-nyi állandó jutalék bevétel szerepel, mint üzleti haszon. A Kuria kimondta volna, hogy az egész nyereségre igényt tarthat a részvényes, de hát a közgyűlésnek teljesen hatalmában is áll az igazgatóság propozícióinak megváltoztatása, mert mi csak javaslatot teszünk a közgyűlésnek. Ha a t. részvényesek azt tartják, hogy az osztalék növelése kedvéért az átvitelt fel kell osztani, én meghajolnék ez előtt, de kérem, hogy ne hozzák meg ezt a határozatot, mert egy akkora intézetnek, mint a Jelzáloghitelbanknak meg kell őriznie emisszióinak sziklaszilárd-ságát és nem helyes a jövő rovására felemésztenie a tavalyi keresetét. Az alapszabály melletttem szól, mert azt mondja, hogy a részvényesek rendelkezhetnek teljesen szabad akaratuk szerint. Én csak azt állítom, hogy a javasolt eljárás nem helyes, nem felel meg az ilyen nagy intézet erkölcsi és materiális állásához fűződő tekinteteknek.

Ami a második vélt forrást, az osztaléktartalékokat illeti, a részvényes urnak igaza van, hogy végre is annak kell bizonyos praktikus desztinációjának lenni. De én azt tartom, hogy nagyon kényes dolog minden intézetnél nyílt tartalékhoz hozzányulni. A nyílt tartalékokat szabad kisebbiteni, de ne tegyük ezt, ha csak katasztrófális idők nincsenek. Habár mi egy sanyaru esztendő mögött állunk, még sem vagyunk olyan helyzetben, hogy ehhez nyuljunk és ösztínt megvallva nem is szívesen nyulnánk.

Az adóra is méltóztattak reflektálni, hogy ugyanis az idén kis különbség mutatkozik a tavalyi tételhez képest. Erre nézve megjegyzem, hogy ez az adótétel úgy van felvéve, mint ahogy adótörvényeink előírják, három évi átlag szerint van kivétel, ez jogerős, ebből nem adnak vissza, sem mi nem fizetünk rá. Az igazgatóság és az intézet minden tisztviselője át van hatva attól, hogy ami az államé, legyen is az államé, de nem a miénk semmit és gondunk van arra, hogy törvényeink szellemében, semmi esetre sem azon tulmenően legyünk megadóztatva.

Említettett a konverzió kérdése is és az, hogy a jelentésben annak haszna megállapítva nincs. Anélkül, hogy bárkire akármilyen irányban szemrehányás hártassék, kijelentem, hogy azok a nagyon vérmes remények és tulzolt feltevések, amelyekkel a konverzió nyereségét kísérték és amelyek szer-telen milliókról szóltak, nem valósultak meg. A helyes és szigorú mérlegeléssel számításba vehető tökenyereség csekély. A konverzió bizonyos kamat-megtakarítással fog járni van ma is egy kis összeg, ez nagyobb lesz akkor, ha keresztül lesz víve az egész konverzió, mert most 12 millió koronányi még vissza van tartva, ez után fizetjük még a 3% kamatot. Ami a tényleges tökebeli nyereséget illeti, az felhasználtatott és az ebből fennmaradt összeg fordítottatott részben a leírások fedezésére, úgy, hogy latens rezervákról, amelyeket a t. részvényes ur keres, most nem tudnék beszámolni. Elég az, hogy a szanálási proccszus mindent kivét a mérlegből, ami nem oda való, meg is gyógyította a mérleget a maga egészében.

Igen nehéz helyzetben érzem magam t. közgyűlés és nagyon sajnálom, hogy ezen igen siralmas

osztaléknak, amely 12 frankkal visszaesik, pártjái kell fognom. De teszem ezt attól a meggyőződéstől áthatva, hogy az igazgatóság a részvényesek érdekében tette ezt a javaslatot. Ezt az intézetet igen nehéz helyzetben vettük át és ennek a nyomai ebben a mérlegben is meglátszanak. Hogy milyen nehéz volt ez a helyzet, ennek illusztrálására csak azt hozom fel, hogy a passzív kamatok tétele oly magas volt, a visszavásárolt czimletek hozadéka annyira alatta maradt a visszavásárlásra szükségelt töké utáni kamatoknak, hogy ennek kihatásában, kamatszámunkon 1.215.000 K.-nyi keveslet mutatkozik a tavalyi összeghez képest. Az ebből származó bajokat orvosolni kellett, de hogy ez könnyen nem mehetett, azt méltóztatnak belátni. Sikertült a kiegyenlítés annyira, hogy legalább deficittel nem dolgoztunk. Arra kérem a t. részvényes urakat, hogy nyugodjanak bele abba a koplalásba, amelyet ebben az esztendőben keresztül fognak vinni. Nem lehet máskép. Tőlem származik az osztalék megállapítására vonatkozó indítvány, vállalom is érte a teljes felelősséget. De az vezetett engemet, hogy sokkal jobb a bajt egyszerre meggyógyítani, mint félegészesen tengődni éveken keresztül. Egy tekintet erre a mérlegre mutatja, hogy ha jövőre leírások nem lesznek, ez maga már 4 frankot tesz ki és remélhető, hogy Isten segítségével jövőre nyereséggel fogunk beszámolhatni. Ne rontsuk meg a javulásnak teliesen alapos kilátásait azzal, hogy a mai nagyobb osztalék kedvéért csorbát ejtünk a jövőn. Nagyon kérem, ne méltóztassanak a tett indítványokat elfogadni, hanem tegyék magukéva az igazgatóság indítványait. Ez az önök valódi érdeke, az intézet érdeke, amelyért jótállok. (Élénk helyeslés.)

Elfogadták az igazgatóság javaslatát.

A kormányzó által adott ezen felvilágosítások után Dán Leó visszavonta az osztalékemelésre vonatkozó kívánságát, míg Weitzenfeld Jakab ezt fentartván, a közgyűlés úgy határozott, hogy 450 részvény ellenében 70.197 részvényvel az igazgatóság által előterjesztett javaslat fogadtatott el.

Ezután tudomásul vette a közgyűlés a felügyelő-bizottságnak Matuska István felügyelő-bizottsági elnök által felolvasott jelentését, továbbá elfogadta az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatait:

A kimutatott tiszta nyereség az 1906-ról áthozott 937.375 koronával együtt 3.486.870 koronát tesz ki; ebből az alapszabályok értelmében levonván 5% kamatot, 20 millió aranyforinttal befizetett alaptőke után 2.392.500 koronát, marad 1.094.370 korona. Az igazgatóság indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az 1906-ról áthozott nyereség levonása után fennmaradó 156.995 koronából az igazgatóság részére jutalékul 10%, azaz 15.699 korona helyett az alapszabályok értelmében biztosított jutalék-összeg fejében 40.832 koronát fordít és a fennmaradt 1.053.538 koronából még kiosztassék 478.500 korona, azaz 1% az alaptőke után. Az ezután rendelkezésre álló 575.038 koronából 30.000 koronát az intézeti nyugdíjalap javadalmazására, 50.000 koronát az intézeti tisztviselők és szolgák jutalmazására fordítanak s a fennmaradó 495.038 korona a folyó évre vitétik elő.

Az 1907. évi osztalék 6%-nak felel meg aanyban; a forgalomban levő 200.000 teljesen befizetett részvény után egyenkint 15 franknyi osztalékot a július 1-én esedékes X. számú szelvény beszolgáltatása ellenében már április 1-étől kezdve kifizetnek.

A közgyűlés ezután még elfogadta az alapszabályok és a nyugdíjszabályzat némely szakaszának módosítására vonatkozó előterjesztett javaslatot.

Bízalom Széll Kálmánban.

Nagy Dezső részvényes a lezárt vitából azt a meggyőződést merítette, hogy itt igen alapos és gyökeres orvoslásra volt szükség, mert nem az a cél, hogy eibetegesedő intézet részvényesci legyünk, hanem hogy tőkénk állandó befektetést képezzen. Éppen a mostani vezetőségben, amely e gyökeres orvosláshoz nyúl és bátor kezekkel dolgozik ott, ahol talán mások félve és úgy dolgoznának, hogy ezzel a teljes meggyógyítást akadályoznák, zálogát látja egy jobb és szebb jövőnek. Azt indítványozza, hogy az intézet vezetőségének és elsősorban kor-

mányójának a közgyűlés szavazzon eddigi működésükért jegyzőkönyvi köszönetet. (Élénk helyeslés.)

Szóli köszönete.

Szóli Kálmán kormányzó, elnök az indítványt natározatul kijelentve, őszinte köszönetet mond az elismerő szavakért. Legyenek arról meggyőződve, mondotta, hogy ennek az intézetnek sorsa és jövője nekem a szívemhez van növe. Hiszen férfikorom javát töltöttem el ez intézet vezetésében és amikor a 27 évvel ezelőtt kicsi, alig tengődő intézet fejlődését és erősödését a francia kapitális segítségével evről-évre fokozatosan biztosítottuk, akkor azt hiszem, Magyarország közgazdaságának tettünk hasznát, Magyarország hitelorganizmusába illesztettünk bele olyan intézményt, amelyre mindenki csak büszke lehet. Én is büszke vagyok arra, hogy ez az intézet azzá lett, ami lett. Most husz éve annak, hogy ez az intézet kezdeményezőleg bevezette a kommunális kölcsönüzlet kategóriáját és ennek nálunk addig ismeretlen elvét meghonosította. Most azok az összegek, amelyeket a mi uttörő munkánk után a többi intézetek is, bennünket követve, az ország rendelkezésére bocsátottak, 700 millióra mennek; ezt nem élvezné az ország, ha az általunk meghonosított kommunális kölcsönüzletek kategóriája nem megszilárdult. Magát a záloglevél-üzletet is nagy stílusban ez az intézet kezdeményezte, ápolta és fejlesztette 1881-től kezdve; addig a Magyar Földhitelintézet és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak pesti házakra adott kölcsönein kívül nem volt Magyarországon intézet, amely záloglevél-üzletet folytatott. Az a nagy összeg, amely ma rendelkezésére áll a realhitelnek, ékesen szól amellelt, hogy milyen szolgálatot tett intézetünk a közéletnek, amely maga is fejlődött, felvirult, önmaga dicsőségére és erejére és a részvényesek érdekében.

Ezután rövid visszapillantást vetve arra az időre, amidőn nem osztalékot, csak kamatozást értek el a részvényesek, így fejezte be szavait a kormányzó: Az intézet erős, terbélyes fává nőtt. Én ezt a fát ápolni fogom ezután is egész odaadással. (Lelkes éljenzés.) Előtte két cél lebeg. Az egyik az, hogy a Jelzálog-Hitelbanknak kibocsátmányai Európa legelső címleteivel bonítás szempontjából versenyezzenek, hogy bennünket biztosság szempontjából senki meg ne haladjon; ezt remélem ezután is biztosíthatni. A másik pedig az, hogy a Jelzálog-Hitelbank részvényeit azzá tegyük, ami volt: elhelyezési papírrá, amely azzal a tudattal, hogy belterjileg egészséges, csak fejlődhetik és javulhat. Ennek az állandósítása nekem épp úgy törekvésem, mint a felszólaló részvényes uraké. Ezzel igyekezem azt a bizalmat megérdemelni, amely engem idehozott. (Lelkes éljenzés.)

Ezzel a közgyűlés, amely igen látogatott volt és amelyen az intézet francia igazgatósági tagja, Thors I. Henrik is résztvett, a kormányzó lelkes éltetése közben félkét órákor véget ért.

Az Agrárbank közgyűlése.

Budapest, márczius 30.

A Magyar Agrár- és Járulékbank Részvénytársaság ma délelőtt tartotta XII. évi rendes közgyűlését báró csetei Herzog Péter igazgatósági tag elnöklése alatt, amelyen 30 részvényes 42.755 szavazattal volt jelen. Elnök a jegyzőkönyv vezetésével dr. Pellner Frigyes igazgatóhelyettes, vezértitkár bízta meg, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig báró csetei Herzog Mór Lipót és Györgyey Illés részvényeseket kérte fel.

Ezután előterjesztett az igazgatóság jelentése, amelyből közöljük a következőket:

A pénzügyi viszonyoknak a lefolyt egész év folyamán át egyre fokozódó és annak második felében csaknem válságra vezető feszültsége, befektetési értékeink piacának elgyengülése, ugyszintén a várakozásnak meg nem felelő aratási eredmények bénítólag hatottak az ország egész közgazdaságára és így természetesen a bank üzleti tevékenységére is s e kedvezőtlen tényezők érvényesülésénél fogva a bank főleg a jelzálog- és a vasuti üzlet terén a legnagyobb tartózkodásra volt utalva. Ennek daczára a jelzálogüzletre a tavalyival csaknem azonos összeget fordíthatott és a vasuti üzletbe is egy nagyobb lombard-kölcsön nyújtása által jelentékenyebb tőkét fektethetett. Így, a lefolyt évben 5,378.736 K 23 f uj

jelzálogos kölcsönt folyósított, ami által a jelzálogos kölcsönök állománya 2,071.492 K 56 f, tervszerű és rendkívüli visszafizetések levonása után az 1907. év végén 63,078.192 K 34 f összegre emelkedett. Ebből: földbirtokra engedélyezett kölcsönök összege 54,910.366 K 06 f, budapesti házakra engedélyezett kölcsönök összege 8,167.826 K 28 f. Az összes kölcsönök 87,05%-a tehát földbirtokra, 12,95%-a bérházakra esik. A földbirtokra engedélyezett kölcsönökből a bankkal üzletszövetségi viszonyban levő vidéki intézetek által felterjesztett és szavatosságuk mellett folyósított kölcsönök összege 22,696.856 K 96 f. Az engedélyezett jelzálogkölcsönöknek 135,986.972 K becsértékű ingatlanok szolgálnak fedezetül, vagyis a jelzálogul lekötött ingatlanok becsértékük 46,39%-áig vannak átlagosan megterhelve. Az év végén 37,044.000 K záloglevél volt forgalomban.

Az 1896. évi V. t.-cz. alapján a lefolyt évben 112 kölcsönvevő részére 221.158 K 90 f szőlőfelújítási kölcsönt engedélyezett. A teljesített visszafizetések levonása után a szőlőkölcsönök állománya az elmúlt évben 1,595.581 K 77 f csökkenést mutat. A 8896 fél részére engedélyezett szőlőfelújítási kölcsönök főösszege 29,539.400 K, amelyből 1907. év végéig 23,941.557 K 99 f-t vettek igénybe. A fenti kölcsönök alapján az év végéig 22,700.000 K névértékű 4%-os szőlőkötvényt bocsátott ki, amelyből 6,336.800 K névértékű kötvény kisorsolása után forgalomban maradt 16,363.200 K kötvény.

A lefolyt év végéig kibocsátott járadékjegyei összege 33,500.000 K-ra rugott, amelyből kisorsoltatott 1,494.600 K-nyit, amelyből kisorsoltatott 32,005.400 K. A kibocsátott járadékjegyek alapjául szolgáltak 1907. év december hó 31-én: jelzálogilag biztosított követelések 24,356.194 K 23 f, állammal, törvényhatóságokkal, községekkel, szövetkezetekkel szemben fennálló követelések 5,899.045 K 44 f, tulajdonunkat képező és kézi zálogba vett helyi érdekű vasutak elsőbbségi részvényei 1,456.840 K, az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak r.-t. törzsrészvényei 680.000 K, összesen 32,392.079 K 72 f értékben.

A bank vidéki hálózatát tervszerűen kiterjesztette, amidőn a lefolyt esztendőben közreműködött és résztvett a Nyiregyháza székhellyel létesült „Szabolcsi Agrár-Takarékpénztár Részvénytársaság” alapításában. A váltóleszámitolási üzlet ez idén is jelentékenyebb tényezője volt a működésének, amennyiben a váltóleszámitolási üzlet forgalma — a tavalyi 91,177.166 korona 17 fillérel szemben — 110,947.433 korona 83 fillérré emelkedett.

Az igazgatóság ezek után javasolja, hogy az előterjesztett mérleg szerint a rendelkezésre álló 1,995.469 korona 92 fillér tiszta nyereségből 6 százaléknak, tehát részvényenkint 24 korona, így 1,440.000 korona osztalék fejében fizetessék ki. A fennmaradó tiszta nyereségből — az alapszabályok 52. §-a értelmében — 20 százalék, vagyis 108.282 korona 50 fillér, mint alapszabályszerűleg megengedett legmagasabb javadalmazási hányad a tartalékalaphoz csatoltassék, úgy, hogy az igazgatóság alapszabályszerű jutalékának 54.141 korona 25 fillér összegben való levonása után 393.046 korona 17 fillér maradjon fenn. Javasolja továbbá, hogy ebből a külön tartalékalap számára 100.000 korona, az intézeti tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának javadalmazására 25.000 korona utaltassék át és az ezután fennmaradó 268.046 korona 17 fillér új számlára vitessek át.

A közgyűlés a jelentést tudomásul véve, a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta és az igazgatóság előterjesztéseire hozzájárult. A szelvények folyó évi április hó 1-től kezdve az intézet pénztáránál, a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbanknál, vagy az Union-Banknál Bécsben fizettetnek ki. Végül a közgyűlés Vest Ede udvari tanácsost az igazgatóság tagjává megválasztotta. A közgyűlés Györgyey Illés részvényes indítványára az igazgatóságnak, Barta Arnold vezérigazgatónak, a felügyelőbizottságnak és a tisztikarnak buzgó és sikeres működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen báró Madarassy-Beck Nándor elnök és Bujánovics Sándor elnökhelyettes újabb megválasztott. Az ügyvivő igazgatóságba Barta Arnold, báró Madarassy-Beck Nándor, Bujánovics Sándor, nagyenyedi Enyedy Béni és báró csetei Herzog Péter küldettek ki.

Az osztrák szeszkontingens. A múlt héten tartották meg Bécsben a szeszkontingens ügyében az ankétet, mely három napig tartott. Az osztrák pénzügyminiszter konstatálta záróbeszédében, hogy az összes főbb pontokban megegyezés jött létre az érdekeltséggel. A már az első napon megvitattott, az össz-

kontingens megállapítására vonatkozó kérdést az utolsó napon újból tárgyalták és végezetül az ankét nem zárkozott el attól, hogy a kétségtelenül várható fogyasztási csökkenés az összes kontingensnek 65.000 hektoliterrel való csökkenését teszi szükségessé. Ezt a mennyiséget úgy szándékoznak megszerezni, hogy az ipari szeszgyárak összes kontingensét a kisebb vállalatok méltányos tekintetbevételével 155.000 hektoliterről 115.000 hektoliterre csökkentik, továbbá a még fennmaradó 25.000 hektoliter a 6000 hektoliternél többet termelő mezőgazdasági szeszgyárak kontingenseinek arányos csökkentésével. Valószínű, hogy ebben az arányban fogják leszállítani a magyar ipari gyárak kontingensét is.

Az Ujlaki Téglá- és Mészégető R. T. Wellisch Alfréd műszaki tanácsos elnöklése alatt vasárnap tartotta 39-ik rendes közgyűlését. Az igazgatósági jelentés beszámol az 1907. évi üzletmenetről, mely kedvező kilátások mellett megindulva, később az általánosan ismert kedvezőtlen pénzügyi viszonyok beálltával lanyhult. Az üzletnek ennek daczára a múlt évinél kedvezőbb volt ami a 16 korona (a múlt évi 15 koronával szemben) osztalékban jut kifejezésre. Az 1907. évre elhatározott tökemelésből 2600 darab új részvény került kibocsátás alá, a további 2600 db folyó évben lesz kibocsátva. A törlesztési alapnak 150.000 koronáról, valamint a tartalékalapnak alapszabályszerű dotálása és az igazgatósági jutalék levonása után 262.858 K 75 f tiszta nyereség maradjon fenn, mely összegből az április hó 1-én esedékes 15.600 db részvény-szelvény 16 koronával, összesen 249.600 K kerül kifizetésre, a fennmaradó 13.258 K 75 f új számlára lesz elővezetve. Végül dr. Gattein Hugó részvényes a részvényesek nevében az igazgatóságnak és a tisztviselőknek eredményes működésükért köszönetet mondott.

Henri Rochette magyar vállalat? A pinczérből lett financier Rochette ügye ma az egész világot foglalkoztatja és szinte természetesen dolog az is, hogy világraszóló szélhámosaival Magyarországra is kiterjedt, hol oly kitűnő talaja van az ilyfajta gründolásoknak. Rochette magyarországi alapítása az Erdélyi rézművek r.-t., vagy francia czimen a „Société anonyme des Cuivres de Transylvanie”. Ez a vállalat 1907 május 21-én alakult és rézbányái Csikszentdomokoson és Balánbányán vannak, míg magának a vállalatnak székhelye Budapest, hol központi irodái a Nádor-utca 17. számú házában vannak. A vállalat 5 millió korona alaptőkével alakult, a mi bemutatóra szóló 50,000 drb 100 korona névértékű részvényre oszlik. A vállalat igazgatóságának tagjai: Francois Tettelin, comte Armand de Cholet, Paul David, Paul Leoboldti, Eduard Capdeville, Henri Rochette, Armand Charret de la Fremoire, Maurice de Laas és — Strasser Robert. A felügyelő-bizottság tagjai: Henri Tarboganyze, Neményi Miksa és Korda Mihály. Amint ebből a névsorból látható, a vállalat alapításánál a Neményi, Strasser és társai budapesti bankcég működött közre. A vállalat célja a csikbalánbányai rézbányák kitermelése és finomítása. A csikbalánbányai rézbányák igen régiek és valamikor az Első erdélyi rézbányatársaság tulajdonában voltak. Utóbb a Compagnie minière de Sicule (Transylvanie) birtokába jutottak, melynek Párisban, 15. Rue Ambroise Thomas volt a székhelye. Ennek a vállalatnak Korda Dezső volt az elnöke és comte Armand de Cholet és Paul Leoboldti az igazgatói. Ezek — írja a Hítel — benne vannak a Henri Rochette által alapított magyar vállalatban is. A csikszentdomokosi és balánbányai rézbányák egyébként sokkal kisebbek, semhogy az 5 millió korona alaptőkét kamatoztathatnák. A bányák a megalakulásnál 12 nagy bányatelekből és 52 zártkutatómányból állottak és a felszerelés volt mindössze 2 km. szállítópálya, 0,8 km. szállítópálya a külszínen, 40 szállító-kocsi, 1 gőzkazán 40 m² fűtőfelülettel, 1 gőzgép 50 lóerővel, 1 Ganz-féle zuzó, 1 válogatóasztal, 2 osztályozódob, 1 amerikai olvasztó és 2 szivattyú. Ezzel a csekély felszereléssel az évi termelés 20,000 q 5% Cu. tartalmu válogatott érc volt. A munkások száma 164 bányá- és 50 kohómunkás. A múlt évben alapított Erdélyi rézművek r.-t. a vállalat kibővítését tűzte ki célul, azóta történtek is némi beruházások, de nagy eredményt még nem értek el és Rochette-féle alapítások összeomlása ennek is valószínűleg véget vet.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

15.000 koronát nyert: 58337.

10.000 koronát nyertek: 14659 34502 69094 108249

5000 koronát nyertek: 77418 116000.

2000 koronát nyertek: 3234 14692 14244 16863
18257 19690 21907 21653 22257 23780 28177 36802
42880 46676 55368 56577 58682 60221 61418 62836
62826 64601 76427 77183. 83689 88792 90083 91244
91992 97141 105900 109513 119293.

1000 koronát nyertek: 976 6424 7851 12421 17028
18993 18387 19298 20912 23321 23401 24348 25064 27095
29517 37862 38323 39027 39579 44961 48608 48219
51241 54569 55106 58288 64862 64270 66640 68069
70584 70836 72939 75388 79608 79773 81129 82328
83394 84681 84186 85998 87613 87430 90689 92157
93318 95203 98118 98195 99734 102186 102474 106861
108036 110202 111784 113243 114521 114997 115615
117934 121242 121070.

500 koronát nyertek: 1045 6435 6378 7078 8688
8351 11238 11376 17168 19366 19438 20107 20083 22561
26904 28515 29953 30453 33974 42758 44388 45196
48574 48156 48969 49625 50241 54717 54623 54405
57435 61445 68923 68490 70481 70388 71056 72394
74762 74683 75734 76422 78069 79173 80807 81778
82125 82912 82141 83930 84863 84469 88383 88036
92069 94389 95795 95166 96734 97975 97570 103675
103384 104435 106531 108792 113481 117156 117587
119760.

A Gaedlecke-bankháznak Kossuth Lajos-
utca 11.) ma szerencsés napja volt, mert vevőinek
3 nagyobb nyereményt juttatott. Az 58337 számú
sorsjegy 15,000 koronát, a 14659 számú 10,000 koronát
és a 77418 számú sorsjegy 5000 koronát nyert.

A mai osztálysorsjegy húzása a 69094 számra
esett 10,000 koronás nagy nyeremény ismét a sze-
rencséséről hírneves Dörge Frigyes bankházában
csináltatott.

A Hecht-bankház r.-t. szerencsés vevői a
mai húzása a 108249 számú sorsjegy, mely 8/8-ban
lett eladva ismét 10,000 koronás nyereményt nyert.

Egy gőzmalom üzembeszűntetése. Zomborból
táviratozzák: A Zombori Exportgőzmalom R.-t. a
lisztüzlet kedvezőtlen helyzete következtében kény-
telen volt ma beszűntetni az üzemet. Az örlemények
nagy készlete eladatlanul hever a raktárakban. Az
igazgatóság ma a tisztviselők nagy részét, valamint
az összes munkásokat elbocsátotta. Az exportgőzmal-
om már néhány év óta nem tud a többi malmokkal
versenyezni, így az 1906. évi mérleg 610,000 korona
részvénytőke és 300,000 korona elsőbbségi részvény-
tőke vagyis 910,000 korona forgótőkével nem tudott
31,000 koronánál több tiszta nyereséget elérni. Itt azt
hiszik, hogy a társaság az elmúlt évek mérlegeit
nem állította föl kellő óvatossággal, illetőleg az érték-
csökkenés jóval felülmúlta azt az összeget, amit e
címen a mérlegbe beállítottak. Általános azonban
az a hit, hogy az exportgőzmalom teljesen aktív.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelt
ma a következő fizetésektelenségeket közli: Hahn,
született Anhalter Czecczilia ruhakereskedő Hódme-
zővásárhely, Radó Henrik fűszerkereskedő Pécs,
Kaufman Adolf bej. ruhakereskedő Budapest, Rákóc-
zi-ut 75., Löwy Gusztáv könyvnyomdatulajdonos
Pozsony, Bosunyorszki Mihály kereskedő Versecz,
Kohn M. H. Adolf kereskedő Pozsega, Mátkai Anna
kereskedő Eger.

Kinevezés az Agrárbanknál. A Magyar Agrár-
és Járadekbank Részvénytársaság igazgatósága lécz-
falvi Bodor Pál intézeti főhivatalnoknak a cég-
jegyzői jogosultságot megadta.

Berlini kereskedők és iparosok Budapesten. Pár
nap múlva előkelő vendégei lesznek a fővárosnak
Berlinből. A berlini kereskedők és iparosok jönnek,
hogy tanulmányozzák a magyar kereskedelem és
ipar gőcspontján kifejlődött forgalmat és üzleti tevé-
kenységet, ugyancsak az ipari berendezéseket is. A
berlini társaság száz tagból áll s pöntéken érkeznek
Bécsen keresztül Budapestre. A kereskedelmi mi-
niszterium és a főváros hivatalosan fogadják a társa-
ságot s a fogadtatás részleteinek megbeszélésére
szerdán értekezlet lesz, amelyen résztvesznek a ke-
reskedelmi egyesület, az iparegyesület és a keres-
kedelmi és ipari érdekeltségek több szervezetei is.
Kereskedelmünk és iparunk érdekei szempontjából
felette fontosnak tartjuk a berliniek látogatását s az
érdekelte körök bizonyára mindent el fognak követni,
hogy a nagy német piac kereskedői és iparosai a
legjobb benyomásokkal térjenek haza budapesti ta-
nulmányutjukról, amely kedvező benyomások bizo-
nyára újabb ipari és kereskedelmi kapcsolat létesí-
tenek hazánk és Németország között.

Városi és kisvasutak mozgalma. A nagyszabeni
villamos városi vasut kezdeményezésére a városi
és kisvasutak április 5-én Budapesten értekezletet
tartanak, amelyen megbeszélés tárgyává teszik, ho-
gyan lehetne a városi és kisvasutakra nehezedő
terheket csökkenteni. Az értekezletre eddig — ér-
tesülésünk szerint — a szombathelyi, soproni, te-
mesvári, szabadkai, nagyváradai és a debreczeni vas-
utak jelentették be részvételüket.

Ankét a szeszkontingens ügyében. A szeszkon-
tingens felosztásáról szóló törvényjavaslattal már el-
készültek a pénzügyminiszteriumban. Az új terveze-
tet a napokban küldik szét az érdekelteknek. A pénzü-
gyminiszter, mielőtt a Ház elé terjesztené a tör-
vényjavaslatot, ankét elé terjeszti azt.

A kelenföld-győri második vágány építése. Is-
meretes, hogy a kereskedelemügyi miniszter a ke-
lenföld-győri második vágány építését határozta el.
E vonal építésére az 1908-ra előirányzott 100,000 ko-
rona hitelből első sorban a bányai kocsifelállító
vágányok előállítását folytatják. Ezenkívül Kamarar-
erdő, Törökbalint, Szár, Tatabánya, Szőlősemete-
ség, Tatatóvároskert és Ószöny megállóhelyeken
várócsarnokokat építenek és Herczeghalom állomá-
son pedig artézi kut fúrását kezdik meg.

A czepléd-kécskei vasut. A czepléd-kécskei
vasut érdekeltége — jelentik Czeplédről — vasár-
nap délelőtti gyűlést tartott a városi közgyűlési
termében Czepléden. Kis Gyula városi jegyző elnök-
lésevel. Törtel, Jászkarajenő és Kécske érdekelte köz-
ségek képviselőin kívül Pap Árpád kereskedelmi mi-
niszteri tanácsos is résztvett és elhatározták többek
között, hogy a még értekezleten, hogy a még hiányzó
93,000 koronát megkísérlik egyesek által előjegyez-
tetni és 10 nap múlva a kereskedelmi mi-
niszteriumhoz kérvényt intéznek, melyben a posta
szállításokért az állam hozzájárulásának 5 százalék-
ról 8 százalékra való felemelését fogják kérelmezni
és az építést rövidesen megkezdik.

Az Országos Közlekedési Tanács új tagja. A ke-
reskedelemügyi miniszter a Szilávik Gyula főfel-
ügyelő lemondásával megüresedett helyre az Ország-
os Közlekedési Tanács tagjává — amint értesültünk
— Csata Frigyes kir. tanácsost, a Dunagőz-
hajózási Társaság budapesti forgalmi igazgatóját ne-
vezte ki.

A kereskedelmi utazók közgyűlése. A Magyar-
országi Kereskedelmi Utazók Egyesülete vasárnap
délelőtti órákor tartotta meg Auer Róbert elnök-
lete alatt tizenhatszázadik évi rendes közgyűlést. Az
elnök megnyitójában örömmel számolt be az egyesül-
tel fellendüléséről s azt a reménységét fejezte ki,
hogy két esztendő múlva az utazók már saját palotá-
jukban fogják huszadik, jubiláris közgyűléstüket
megtartani. A bemutatott évi jelentés szerint az
egyesület vagyona immár meghaladja a háromszáz-
ezer koronát, jótékony intézményeivel pedig elérte
azt, hogy a lefolyt esztendőben egy-egy elhalt tag
özvegyének már negyedszázadik korona özvegyi ki-
elégítést nyújthatott. A közgyűlés nagy lelkesedéssel
fogadta az örvendétes jelentéseket, megadta a tisztí-
karnak a felmentést, aztán letárgyalván a napirendre
tűzött alapszabálymódosításokat, megejtette a vá-
lasztásokat. Az igazgatóság tagjai lettek: Ferenczi
Mór (uj), Somogyi Lajos, Laufer Ferencz, Beck Géza,
Arányi Ignác, Fischer Mór, Komlós Sándor, Löwen-
tritt N. János, Szabó Lajos, Reich Albert, Bacher
Miksa (uj), Salgó Gyula, Kohn Gyula (uj), Schlesin-
ger Bertalan (uj), Balog Gyula (uj), Spiegel Miksa
(uj) és May Mór. A felügyelő-bizottság tagjaivá
Erdensohn Gyula, Kertész Ignác, Hevesi Zsigmond,
pótagjaivá pedig Pártos Zsigmond és Deli Lajos
választották meg.

Előadás az ipartörvénytervezetről. A Müszaki
Rajzoló Egyesületében szombaton este dr. Dóczy
Sámuel, az Országos Iparegyesület ügyésze nagy
közönség előtt előadást tartott az ipartörvényterve-
zetről. Az előadást nagy tetszéssel fogadták és Mál-
náy Béla elnök indítványára elhatározták, hogy vitát
fognak indítani.

A leánykiképzési közgyűlése. Az Első Leány-
kiképzési Egylet, mint szövetkezet, Gyermek- és
Életbiztosító-intézet e hó 29-én tartotta 45-ik közgyű-
lést Schwarz Ármín elnöklése mellett. A jegyző-
könyv hitelesítésére kiküldettek Beer Henrik és Bla-
zek J. Antal. A jelentésből kiténik, hogy az elmúlt
esztendőben a kereseti és üzleti tevékenység minden
terén uralkodott súlyos viszonyok dacára az 1907.
évi is a rendes üzletmenet a legjobb sikerekkel
járt. A díjbevétele 3.181,953 K 55 fillér volt és az 1906.
évi szemből 232,053 K 04 fillérről emelkedett, szint-
egy a többi bevételi tételek tetemes emelkedést tü-
ntetnek fel. Esedékessé vált biztosítási összeg címén
1.227,412 K 80 fillér fizettetett ki, 148,632 K 91 fillér-
rel több, mint 1906-ban. Új biztosítás az elmúlt esztén-
dőben 22.594,730 K összegben nyújtott be, amelyek-
ből 19.339,930 K a biztosításra elfogadtatott, míg
3.254,800 K összegű elutasított. A rendes üzleti ke-
zelés feleslege 63,217 K 92 fillér, amely a közgyűlés
határozatához képest ugyancsak az 1907. december
31-én fennállott alacsony árfolyamok által eredmé-
nyezett különbözet kiegyenlítésére fordított. A díj-
tartalék az előző évvel szemben 1.185,650 K 35 fillér-
nyit emelkedésben részesül és jelenleg 13.721,535 K
22 fillér. A jutalékfelemelési tartalék 541,980 K 58 fillér-
rel zárul és a külön tartalék, beleértve a biztosítási
alapot 478,185 K 24 fillérrel szerepel. A hivatal-

noki nyugdíjalap 266,545 K 72 fillér és 35,821 K 69 fillér-
nyi emelkedést mutat. A hivatalnokok agkori el-
látásának fontosságára való tekintettel 6000 K szá-
vaztatott meg a hivatalnoki nyugdíjalapnak. A mérleg
végösszege 15.141,577 K 14 fillér, melynek vagyoni
oldala kizárólag reális értékekből és könnyen érté-
kesíthető befektetésekből áll. A felmentvény meg-
adása után a felügyelő-bizottsági tagok egyhangulag
újabb megválasztottak. Eszláry Sándor szövetkezeti
tag indítványára az igazgatóságnak, jelesen Schwarz
Ármín elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak
elismerést és köszönetet szavazott a közgyűlés.

Vidéki molnárok gyűlése. A vidéki vámorló mol-
nárok vasárnap tartották első vándorgyűléstük Deb-
reczenben. A gyűlésen, amely a város üléstermében
folyt le, mintegy 60—80 molnár jelent meg. Elnök
Wechsler Gyula volt, az előadói tisztet pedig Balla-
sovich Kornél látta el. Tárgyalták a molnármester-
ségnek képesítéshez kötését, amit egyértelműleg
szükségesnek nyilvánítottak. Az előadón kívül részt-
vettek a vitában Szalóky István, Müller Antal, Csiba
Elek, Polgár János és Nemeckhy János. Elhatározta
a gyűlés, hogy a Molnárok Országos Egyesületét
megalakítja. Ennek előkészítése végett vándorgyű-
léseket tart Szegeden, Győrött és Kassán, pünkösd-
kor pedig nagygyűlést hívnak össze.

Új díjszabás a budapesti—szentendrei—dömösi ha-
jójáratok részére. A Magyar Királyi Folyam- és
Tengerhajózási R. T. közli, hogy a czimben meg-
nevezett hajóton lebonyolítandó utas-, podgyász-,
élelmiszer-, gyors- és teheráruforgalom részére április
1-től való érvényesüléssel új díjszabás jelent meg.
E díjszabás alapján az eddig érvényben volt menet-
díjak és áruszállítási díjtételek részben megváltoztak.

A hirtenbergi tölténygyár mérlege. A hirtenbergi
tölténygyár 1907. évi mérlege 944,477 korona tiszta
nyereséggel zárult. Az igazgatóság részvényenként
4 százalék osztalék és 11 százalék pótosztalék fize-
tést fogja javasolni a közgyűlésnek. Új számlára
611,346 koronát javasol előírni.

Kereskedők tanácskozása. A Fővárosi Keres-
kedők Egyesülete tegnap tartotta rendes évi köz-
gyűlést, melyen Mössner József elnökölt. A zár-
számadások és a költségvetés megállapítása után
kimerítő jelentést tettek a tavaszi vásár körüli mun-
kálathokról. Az ülésen megejtették a választásokat is,
melynek eredménye a következő: Alelnök: Stern
Henrik (uj), igazgatók: Brachfeld Sándor,
Földváry Imre, Mangold Béla, Szénágy
Béla (uj), és Vörtes Emil. A kisorsolt választ-
mányi tagok helyébe megválasztottak: Haimbach
Gyula, Klein Gyula, dr. Mössner Pál és Wollák
Soma; gazda: Hollós Dezső, pénztárnok: Ivánits
Miklós, ellenőr: Frisch Ignác és könyvtárnok: Er-
nyei Lajos.

Szterényi a szappanipari kiállításon. A Tech-
nológiai Iparmúzeum helyiségeiben rendezett szap-
panipari kiállítást vasárnap délelőtti meglátogatta
Szterényi József államtitkár. Az ipariskola ve-
zetői erre az alkalomra tartották fenn a rajztanfo-
lyamot végzett iparossegédek rajzkiállításának a
megnyitását is; az államtitkár nagy érdeklődéssel
tekintette meg a növények rajzait, festményeit és
vázlatait, ugyancsak a szappanipari kiállítást is. A
kiállítás alkalmából kitüntetett iparossegédek díj-
ának kiosztása után Szterényi József államtitkár buz-
dító beszédet intézett az ifjakhoz.

Vasutigazgatók értekezlete. A magyar-osztrák
és bosznia-hercegovinai vasutak igazgatói legkö-
zelebbi értekezletüket április hó 2-án Abbazában
fogják megtartani, a közös igazgatói értekezlettel
kapcsolatban. Ugyanott tartják meg a magyar vas-
utak igazgatói értekezletüket, Marx János mi-
niszteri tanácsos, elnökhelyettes elnöklésével. A ma-
gyar államvasutak részéről Szabély Kálmán udv-
tan. igazgató, a kassa—oderbergi vasut részéről rut-
tkai Ráth Péter udv. tan. vezérigazgató és a déli
vasut részéről, bárdányi Brám Miksa min. tan. ve-
zérigazgató-helyettes fognak az értekezleten részt-
venni.

Schaumburg-Lippe herceg szlavóniai birtoká-
nak eladása. Eszékről táviratozzák, hogy Schaum-
burg-Lippe herceg kiterjedt szlavóniai földbirtokait,
a verőcei és szlatinai uradalmakat, 44 millió ko-
ronáért eladta egy francziákból és belgákból álló
bank-konzorciumnak. Mint hírlík, a konzorcium
előbb az erdőterületet letaroltatta és azután mint
földterületet parcellázva eladni szándékozik.

Kinevezés a Győr—Sopron—Ebenfurti Vasutnál.
A Győr—Sopron—Ebenfurti Vasut igazgatósága
Traut Mihály boldogasszonyi állomásfőnököt Csor-
nára állomásfőnöknek, Bodnár Vilmos eszterházi
árupénzügyészt pedig boldogasszonyi állomásvezető-
nek nevezte ki.

Sorsolás. A Magyar Földhitelintézet holnap, ked-
den d. e. tartja a saját házában (V. ker., Bálvány-u.
7. sz.) szabályozási és talajjavítási 4%-os és 3½%-os
zálogleveleinek nyilvános kisorsolását, mely alkalom-
mal: I. a szabályozási és talajjavítási 4%-os zálog-

levelekből 7 db 10.000 frtos, illetőleg 20.000 koronás 99 db 1000 frtos, illetőleg 2000 koronás és 125 db 100 frtos, illetőleg 200 koronás 363.000 korona értékben, II. a 3 1/2%-os záloglevelekből 6 db 10.000 koronás, 76 db 2000 koronás és 106 db 200 koronás, 233.200 korona értékben fog kisorsoltatni.

Hajózás. A Dunagőzhajózási társaság közölni teszi, hogy Dubrovica állomás a mai nappal a személyforgalom részére ismét megnyílik.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Főraktár Budapestén: ÉDESKUTY L.-nél.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Az üzlet ma nem egyöntetű irányzattal bírt. Amíg kenyérmagvak fedezési vásárlások folytán szilárdak voltak, sőt az üzlet folyama alatt néhány fillérrel emelkedtek, addig takarmánycikkekben valóságos bajse volt. Különösen zabban volt sürgős kínálat és vevő hiányában ennek ára rohamosan hanyatlott. Az árvesztés szombat óta kitesz áprilisi zabnál 50 kilónként 30 fillért. Tengeri szintén lanyha, ennek ára azonban csak 8 fillérrel ment vissza. A zabnak derétszerű árcsökkenését azzal indokolják, hogy kétszáz ezer mázsa zab uszik Budapestre, melynek elhelyezése iránt nehézségek lehetnek.

A készrupiaczon 6000 métermáza buza adott el változatlan áron. Malmaink ma ismét tartózkodók voltak és nem akartak vásárolni.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79.5 kg. 23.40 korona, 100 mm. 78 kg. 23.70 korona, 100 mm. 77 kg. 23.40 korona, 100 mm. 77 kg. 23.40 korona, 100 mm. 77 kg. 23.40 korona, 100 mm. 76 kg. 23.35 korona, 100 mm. 75 kg. 22.90 korona. Pestvidéki: 200 mm. 73.6 kg. 23.20 korona. Fejérmegyei: 100 mm. 72 kg. 23.60 korona. Felsőmagyarországi: 300 mm. 77 kg. 23.60 korona.

Sziváczai: 1135 mm. 76 kg. 23.35 korona. Törökbecsei: 1500 mm. 75.3 kg. 23.20 korona. Óbecsei: 800 mm. 75 kg. 23.20 korona. Raktárból: 500 mm. 74 kg. 22.40 korona. **Rozs:** 100 mm. 20.60 korona, 100 mm. 20.50 korona, 150 mm. 20.40 korona. Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

A határidőpiacra köttetett:

Délután:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 11.38, 11.45, 11.39, 11.43, Buza 1908. októberre 9.72, 9.77, Rozs 1908. áprilisra 10.43, 10.38, Rozs 1908. októberre 8.51, 8.59, Zab 1908. áprilisra 7.46, 7.29, Tengeri 1908. májusra 6.53, 6.54, 6.48.

1 óra 30 percig zárulnak:

áprilisi buza	11.41	11.42
októberi buza	9.74	9.75
áprilisi rozs	10.42	10.43
októberi rozs	8.57	8.58
áprilisi zab	7.25	7.26
májusi tengeri	6.49	6.50

Délutáni forgalom.

Délután az irányzat lanyha maradt.

4 óra 30 percig zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	11.34	11.35
Buza májusra	11.35	11.36
Buza új októberi	9.70	9.71
Rozs 1908. áprilisra	10.37	10.38
Rozs új októberi	8.52	8.53
Zab 1908. áprilisra	7.24	7.25
Tengeri 1908. májusra	6.46	6.47

Értéktőzsde.

Megint fizetlenség jegyében állott a tőzsde. A forgalom szürke keretekben mozgott, mi mellett az árfolyamok is alig-alig változnak. A mai üzlet folyamán csupán az Államvasut körül volt időnként némi mozgalom, amely értéket hol élénken keresték, hol pedig jobban kínálták, aszerint, hogy Bécsből milyen hírek érkeztek a folyamatban lévő államosítási tárgyalások felől. A piac helyzete kedvezőbbre fordult s a 4 százalékos Magyar koronajáradék egész 93.85 koronáig emelkedett. A déli tőzsdén a vezető értékek közül, még a Rimamurányi részvényekben volt élénk üzlet, emelkedő árfolyamok mellett. A helyi piacon is csendes volt az üzlet s a forgalom csupán egy-két értékre szorított. Üzlet volt a Városi vasut és Salgó részvényekben. Emelkedtek az Osztrák hitel 2 koronával, a Hazai Bank 1 koronával. Visszaesték a Rimamurányi, az Államvasut, a Közuti vasut 1-1 koronával.

Buzdítás híján fizetlenség folyt le az előtőzsde. A forgalomba került értékek árfolyamai kedvetlen hangulat mellett alig változtak. Osztrák-magyar államvasuti részvények azonban bécsi arbitrázs eladások folytán 3 koronával hanyatlottak. A déli tőzsde változatlan berlini jegyzések nyomán eleinte nyugodt volt. Az üzlet folyamán azonban bécsi arbitrázs vételek következtében az irányzat némileg javult és az értékek árfolyamai csekély ingadozások után 1-2 koronával drágábban zárultak. Az utőtőzsdén tartott volt az irányzat, csekély forgalom mellett.

Előtőzsde.

Előtőzsde kedvetlen.
Kötettek: Osztrák hitelrészvény 649.50-649.50, Magyar hitelrészvény 775.-774.-, Osztrák-magyar államvasut 686.-682.50, Rimamurányi vasúti 564.-564.50, Magyar koronajáradék 93.82 1/2.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartott.
Kötettek: Osztrák hitelrészvény 649.-649.50, Magyar hitelrészvény 775.25-775.50, Osztrák-magyar államvasut 682.-684.50, Rimamurányi vasúti 563.75-565.25, Városi villamos vasut 274.-274.50, Magyar koronajáradék 93.85, Salgótarjáni kőszénbánya 572.-, Aszfalt r.-t. 149.-150.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8-10.- K, 1908. április hó végére 26-28 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde tartott irányzattal zárult. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 650.25-650.50, Magyar hitelrészv. 776.56, Államvasut 684.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 650.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márczius 30. (Az Egyetértés távirata.) A kedvező időjárás és az általában lanyha külföldi hetijelentések következtében az itteni tőzsdén az irányzat buzában és rozszban változatlanul tartott. A konzum szigorúan tartózkodott a vásárlástól, de a kínálat is csekély volt és az eladók teljes árához ragaszkodtak, amit meg is kellett volna adni. Kötések közül csak egy vált ismeretessé, nevezesen 1200 mm. osztrák buza 76.5 kg. 11.55 kor. 3 hónapra Bécsből. Takarmányárakban a hangulat lanyha, különösen zabban, mert áprilisra Budapest nagy felmondások várhatók s ezért zab ára ismét 10 fillérrel hanyatlott, tengeri ellenben nem gyöngült.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.20-12.70 korona, mosoni és győri 11.45-11.80 korona, tótfelvidéki 11.45-11.90 kor., déli vasuti 11.50-11.75 korona, marchfeldi 11.45-11.70.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.85-11.05 korona, csepeli 10.85-11.05 kor., pestmegyei 10.90-11.15, déli vasut 10.75-10.95 korona különféle magyar 10.75-11.- kor., osztrák 10.65-10.90 korona.

Arpa: morvaországi 8.25-8.60 kor., marchfeldi 7.40-7.90 kor., bécsvidéki 7.90-8.50 kor., tótfelvidéki 7.-8.60 kor., csepeli -, győri 7.20-8.60 kor., déli vasuti -, kor., tiszavidéki 6.50-7.- korona.

Magyar tengeri: régi 6.90-7.10, új -, korona, cinquantin 8.10-8.50, új -, korona.

Magyar zab: selejtes -, kor., közepes 7.85-8.10 korona, elsőrendű 8.10-8.35 kor., válogatott 8.35-8.60 korona

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, márczius 30. A mai előtőzsdén ismét nagyobb tartózkodás lépett előtérbe, miután a new-yorki tőzsde ellanyulása és budapesti eladások, melyeket a politikai helyzet miatt táplált aggodalmakkal indokoltak, kedvezőtlen befolyást gyakoroltak az irányzatra. Eleinte ugyan még szilárd volt az irányzat és az árfolyamok emelkedése részben tovább folytatódott, később azonban budapesti eladások folytán kedvezőtlen irányzat kapott lábra, amely több, rendbeli árfolyamhanyatlást vont maga után. Hitel-, Alpesi bányá- és Rimamurányi részvények kezdetben elért emelkedésüket elvesztették. Az előtőzsde lanyhán, gyenge irányzattal zárult. Magyar koronajáradék ismét emelkedett. A déli tőzsde nyugodtan, kevéssé változott árfolyamokkal indult. A forgalom további részében a spekuláció vezető értékei csekély üzlet mellett árfolyamukat megtartották.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 648.75, Magyar hitel. 775.-, Länderbank -, Államvasut 681.75 -, Elbavölgyi vasut -, Déli vasut 143.50 -, Alpesi bányatársulat 688.-, Rimamurányi 563.50, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajár. -, Orosz érték -, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.67.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 649.-, Magyar hitel 775.-, Länderbank 438.-, Unio-bank 557.-, Államvasut 682.-, Anglo-bank 300.50, Bankverein 539.25, Déli vasut 143.50, Gözhajó -, Alpesi bányarészvény 687.50, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajáradék 93.85, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.67, Elbavölgyi vasut -, Rimamurányi 563.-, Orosz járadék -, Keleti vasutak -, Skoda -, Magyar jelz. -, Kárpáti petroleum -.

Bécs, márczius 30. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.75, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.35, 1860-as sorsjegy 150.25 Osztrák hitelsorsjegy 453.- Angol osztrák bankrészvény 300.25 Bécsi Bankverein 540.- Osztrák-magyar bank 1717.- Déli vasut 142.50 Dunagőzhajózási társ. 10.30 Dohány részvény 408.- Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.75 Osztr. Lloyd 424.- 4.2. száz. ezüst. jár 97.75-97.75, Osztr. koronajáradék 97.85, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 650.25, Union-Bank 556.50, Osztrák Länderbank 437.25, Osztrák-magyar államvasut 685.75, Elbavölgyi vasut 424.-, Alpesi részvény 689.-, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.42, Lipótkohó 474.-, Töröksorsjegy 187.90. Szilárd.

Bécs, márczius 30. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 111.80. Tiszal és szeg. kölc. sorsjegy 148.25, Magyar hitelbank részvény 776.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 476.-, Rimamurányi 564.-, Magyar cukoripar -, Adria hajózási részvénytársaság -, Magyar koronajáradék 93.95, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.80, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.-, Kassa-Oderbergi vasut részvény 365.-, Magyar jelz. zálogbank 424.-, Magyar keresk. bank 33.10.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 30. (Tőzsdei jelentés.) Az új hét élénknek mondható forgalom mellett szilárd alapirányzatban indult meg. A tegnapielőtti new-yorki tőzsde gyenge magatartása nem befolyásolhatta az összirányzatot, miután a tőzsdereform törvényjavaslatról forgalomban kedvező jelentések megfelelő ellensúlyozó körülményt képeztek. Az árfolyamgondozás a normális keretek között folyt le. Az utolsó üzletórában szűkebb határok közé szorult az üzleti tevékenység, ennek dacára a zárlat jól tartott árfolyamok mellett ment végbe. Amerikaiak New-Yorkkal, osztrák vasutak Béccsel egybehangozón gyengülésre hajlottak, míg olasz vasutak és Prinz Heinrich vasuti részvényei emelkedtek. Bányáértékek visszavásárlásokra többnyire magasabb árfolyamokat ér-

Eddig kin volt!

A Sebők-féle szabályozható

„Chic“ nyakkendőt

Sebők Gyula divatáruháza és kalap gyári raktára

ma már mindenki ismeri és kedveli. Elegáns, czélszerű, izléses és olcsó.

Nagy választékban szebbnél szebb mintákban kapható a feltalálónál.

Budapest, VI., Teréz-körút 48. Tassék képes árjegyzéket kérni.

Most élvezet!

tek el, szintugy bankok és gőzhajós részvények is. Járadékok közül, amelyek általánosságban némileg hátrébe szorultak, japániai szilárdaságukkal tüntek ki, míg 1902. évi oroszok ellanyhultak. Az utótdzsdén az egy napra felmondható pénz kamatlábának emelkedésére helyi értékek gyengültek. A készpénzpiac iparértékei egyenletlen irányzatuk. Napi pénz néhány napra 5%, magánleszámitolási kamatláb 4%.

Zárhatkor jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.80, osztrák hitelrészvény 203.50, Déli vasut 25.25, orosz bankjegyek 214.30, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto Commandit 178.25, Dinamit-truszt 161.—, Harpeni 196.50, Unifikált török járadék —, 4-2 százalékos ezüst-járadék 107.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.60, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 146.10, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 199.75, Gelsenkircheni 188.60, Laurakohó 214.—, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 30. 4-2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.70, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.75, Osztrák hitelintézeti részvény 203.50, Osztrák-magyar államvasut 145.50, Északnyugati vasut —, Bústiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.40, Bécsi Bankverein 135.10, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.65, Osztrák koronajáradék 97.70, Magyar koronajáradék 93.70, Osztrák-magyar bank 112.30, Déli vasut részvény 25.50, Elbevdőlyi vasut —, Bécsi váltóár 84.16, Páris váltóár 812.—, Union bankrészvény 139.90, Alpesi bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) márczius 30. 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.15, 1860. sorsjegy 152.20, Déli vasut 25.20, 4 százalékos Aranyjáradék 98.30, Osztrák hitelrészvény 204.50, Osztrák-magyar államvasut 145.50, Olasz járadék 103.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.60. Engedő.

London, márczius 30. Angol consol 88 1/16.

Páris, márcz. 30. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.72, Osztr. aranyjáradék 100.10, Magyar aranyjáradék 94.70, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 486.50, 4 százalékos Olasz járadék 103.15, Déli vasut elsőbbségi kötv. 313.—, 5 százalékos marokkói járadék 514.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 91.60, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 97.75, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 509.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 148.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.67, 4 százalékos unifikált török jár. 94.75, Török sorsjegy 180.25, Török dohányrészvény 441.—, Osztrák föld-hitelintézet —, Osztr. Länderbank 480.—, Magyar Jelzálogbank 450.—, Banque de Paris 14.50, Banque Ottomane 720.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 149.—, Meridional vasut 675, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 495.—, Rio Tinto 16.51, Sucrerie d'Egypte 32.—, Tula 236.—, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 150, Chartered 17.20, De Beers 351.—, East Rand 81.—, Jagersfontein 84.20, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 43.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.12, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (röv.) 3/16, Csek Londonra 251.40 Magánkamatláb 2 1/16, Rentye.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, márczius 30. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 1932 darab magyar, 236 darab galicziai, — darab bukovinai, 957 darab németországi, összesen 3143 darab szarvasmarha.

Jegyzések kilogrammonként elősúlyban: Magyar hizóökök I-ső minőségű 30-84 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 66-78 fillér, III. minőségű 52-64 fillér, galicziai hizóökök I-ső minőségű 84-90 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 80-84 fillér, III. minőségű 76-82 fillér, német hizóökök I. minőségű 86-94 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 78-85 fillér, III. minőségű 68-76 fillér, legelő ökök — fillér, paraszt ökök 54-66 fillér, bika 54-68 fillér, kivételesen — fillér, tehén 52-76 fillér, bivaly — fillér, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Juhvásár.

Budapest, márczius 30. (Saját tudósítónktól.) Felhajtott 326 darab juh. Árjegyzések: Elsőrendű ürü 54-58 fillérig kg.-ként vagy 44-53 korona páronként, középminőségű ürü 48-50 fillérig, vagy 33-36 koronáig páronként, anyajuhok (félangol)

kivételesen 66 fillér kg.-ként, vagy 56-57 korona páronként. Kosok 50 fillér kg.-ként, vagy 57-58 korona páronként. Az irányzat élénk volt, az árak változatlanok maradtak.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, márczius 30-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 126-128 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 128-130 fillér. Könnyű (páronként 250 klg.-ig) 130-132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240- — kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi márczius 27. napján volt készlet 27931 drb., 1908 márczius hó 28-án felhajtott 1930 darab, 1908 márczius 28. napján elszállított 540 darab, 1908 márczius 30. napjára maradt készletben 29321 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, márcz. 30. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 310 darab sertés, 158 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1290 darab sertés, 7 darab süldő, — darab malacz, összesen 1600 darab sertés, 165 darab süldő, — darab malacz. Eladott 1375 darab sertés, 25 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 225 drb sertés, 140 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirterítés Öreg elsőrendű 350 kg.-on felül életsúlyban 100-104 fillér, életsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 126-136 fillérig, életsúlylevonással 128-138 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 301 kg.-ig — fillér, életsúlylevonással 132-138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig 132-138 fillér, életsúlylevonással — fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 klg.-ig — fillérig, életsúlylevonással 142 fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő 100-104 fillér. Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendő.) A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Márczius 29. —

Kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Zsúfika Viktor nagyszalontai róm. kath. felekezeti tanítót a brogyáni állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Marton Berta okleveles tanítónőt a simonyi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Török Benjámin okleveles tanítót a csorvási állami elemi iskolához rendes tanítótá; a földművelésügyi miniszter a számvévesékek tisztai személyzetének egyesített létszámában Eckhardt György számgyakornokot fizetéstelen számtiszté ideiglenes minőségben, továbbá Ujházy Ágoston erdőgyakornokot, Szécsi Géza pénzügyi számgyakornokot, dr. Ferenczi Gyula államtudós budapesti, Orbán György beszterezbenyái, Gyeney Lajos és Pataky Lajos budapesti, Barotics Bertalan ungvári, Ács József budapesti, Losonczy Béla, Gerlich Gyula, Halasi Pál és Abaffy György aradi, Mudrovcic Mariusz fiumei s Pattantyus Abraham Béla budapesti lakosokat ideiglenes minőségű díjtalan számgyakornokokká; a cs. és kir. ház- és közös köllügy minisztere a közös köllügyek miniszteriumában Roeder Gusztáv segédhivatali igazgatósági segédet segédhivatali igazgatóvá, Kernweisz Gáspár 1. osztályu udvari és miniszteri hivataltisztet segédhivatali igazgatósági segédé, ns. Dreger Bódor 2. osztályu udvari és miniszteri hivataltisztet 1. osztályu udvari és miniszteri hivataltiszté, Ebenstein Ernő Károly irodatisztet 2. osztályu udvari és miniszteri hivataltiszté és Stágel Richard, Menzl Leó, Seidl Ede, Zagler János és Lechner Ferencz irodagyakornokokat, továbbá Mayr Artur nyugállományú főhadnagyot, irodai segédmunkást, Szilágyi Mihály fordítót, Hauser Odón irodagyakornokot és végül Bodó Frigyes irodatiszt-felöltet irodatisztékké; az igazságügyminiszter dr. Oblatt Samu budapesti VI. kerületi járásbírósi, dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokot a budapesti törvényszékhez és Hódinka Ernő beregszászi járásbírósi joggyakornokot a váci helyi járásbíróshoz jegyzökké, Bálint József jászapáti járásbírósi irnokot a jászapáti járásbíróshoz telekkönyvvezetővé; a nagyváradi ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe Tolnay László nagyváradi törvényszéki díjtalan gyakornokot díjas joggyakornokká; a soproni pénzügyigazgatóság Halmos József kapuvári adóhivatali díjtalan gyakornokot díjas gyakornokká a felsőpulyai adóhivatalhoz; a marosvásárhelyi főügyész Szabó Dénes marosvásárhelyi törvényszéki kiegészítő napidíjas szolgát a marosvásárhelyi törvény-

széki fogházhoz fogházzórré; a nagyikindai törvényszék elnöke Ratkó József nagyikindai járásbírósi napidíjas szolgát a vezetése alatti törvényszékhez hivatalsszolgáivá nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Szücs Gyula dubinai és Purnói Francziska szerbnagyszentmiklósi állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt az ujmolodvai állami elemi iskolához, Misiálovsky Irén simonyi állami elemi iskolai tanítónőt a brogyáni állami elemi iskolához, Balogh János csorvási állami elemi iskolai tanítót a kissodai állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. Gyergyószentmiklóson közjegyzői és járásbírói, a sárospataki szolgabírói járásnál pénzügyi számellenőri, a selmeczbányai járásbírósnál végrehajtói, a bécsi katonai földrajzi intézetnél négy műszaki segédtsíztviselői, a nagyvenyedi járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki, a bozovicsi adóhivatalnál díjtalan gyakornoki, Romuliban (Beszterezce-Naszód várm.) postamesteri, a tordai pénzügyigazgatóság kerületében egy főigvázói állásra 2 hét és a deliblati kincstári birtokkezeléségnél egy napidíjas erdőbíri állásra 3 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteoroleptai központi intézet távirati jelentése. 1908. márczius 30-án reggel 7 orakor.

Az elmúlt nap időjárásának dtnézete:

Hazánkban tegnap változóan felhős és száraz volt az idő, de ma reggelre a nyugati részeken helyenkint fordult elő némi eső. A hőmérséklet tovább emelkedett és éjjeli fagy már inkább csak az északi és keleti hegyes vidékeken volt; a hőmérséklet maximuma: Verseczen 16 C° és minimuma: Arvaváralján meg Botfalun - 5 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Enyhe idő várható legfeljebb nyugaton némi esővel.

Table with columns: Allomás, Legnyomás mm, A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és erője, Felhőzet, Uspanok min, max, Hőmérséklet min, max. Rows include various locations like Szatmár, Ungvár, Csömör, etc.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: márcz. 30, márcz. 28, márcz. 30, márcz. 28. Rows include locations like Dunna, Szatmár, Tisza, etc.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Buza	Kilos	100 kilogramm ára		Állás	100 kilogramm ára	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Házavidéki	75	22.55	22.95	73	28.20	28.45
"	76	22.75	23.15	73	28.30	28.55
"	77	22.95	23.35	73	28.40	28.65
"	78	23.15	23.55	73	28.50	28.75
"	79	23.35	23.75	73	28.60	28.85
"	80	23.55	23.95	73	28.70	28.95
"	81	23.75	24.15	73	28.80	29.05
"	82	23.95	24.35	73	28.90	29.15
"	83	24.15	24.55	73	29.00	29.25
"	84	24.35	24.75	73	29.10	29.35
"	85	24.55	24.95	73	29.20	29.45
"	86	24.75	25.15	73	29.30	29.55
"	87	24.95	25.35	73	29.40	29.65
"	88	25.15	25.55	73	29.50	29.75
"	89	25.35	25.75	73	29.60	29.85
"	90	25.55	25.95	73	29.70	29.95
"	91	25.75	26.15	73	29.80	30.05
"	92	25.95	26.35	73	29.90	30.15
"	93	26.15	26.55	73	30.00	30.25
"	94	26.35	26.75	73	30.10	30.35
"	95	26.55	26.95	73	30.20	30.45
"	96	26.75	27.15	73	30.30	30.55
"	97	26.95	27.35	73	30.40	30.65
"	98	27.15	27.55	73	30.50	30.75
"	99	27.35	27.75	73	30.60	30.85
"	100	27.55	27.95	73	30.70	30.95

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: FRED VILLER

— Nem, ott a konzuljaink és ügynökeink vigyáznak a kikötőben; a spanyol hadihajók pedig már hosszabb idő óta a kanári és madeirai szigeteket is végigkutatják. Messzebb, a spanyol partoktól szintén nem lehet, mert a jachtok nem alkalmasak a magas, nyílt tengerre. Ez igazán rejtély!

— Sajnos, mi nem tudunk önnek utbagazítást adni, ámbár okkal gondolhatjuk, hogy azok a ficzkók távozásuk után a marokkói partokon kötöttek ki. Oda ment különben az angol ágyúszázad is; de a kutatások nem vezettek eredményre. Sajnos, mi azon emberek közül egyetlen egyet sem láttunk és nem is tudunk ezáltal személyleírását adni.

— Tudom, hogy északvidék lakosai szívós, akaraterős nép — mondta a kapitány és kutatólag nézett ránk. — Azt hiszem, nem fognak addig nyugodni, míg a gazficzkóknak meg nem adják a megérdemelt jutalmat.

— Ön nem hisz nekünk, kapitány ur! — felelte Monk. — Önnek az a gyanúja, hogy mi többet tudunk, mint amennyit elmondunk.

— Nem tudom, mit higgyek! — felelte a spanyol — és ismét elpirult, zavarában pedig félre nézett.

Éreztem Monk intő pillantását és megértettem a kívánságát; nem szabad említenem semmit a gróf Silvával való találkozásról.

— Igazán bocsánatot kell kérnem tolokodásomért — mondta a kapitány — és felkelt, hogy elhagyja a kajütöt. Ha valamiképp szolgálatukra lehetek uraim, kész örömmel állok a rendelkezésükre.

Allamadósság közkölcsonók	Pézt	Ára	Pézt	Ára
Magyar aranyjárdék 4%	111.80	112.10	111.80	112.10
koronajárdék 8 1/2%	88.50	84.50	88.50	84.50
koronajárdék 4%	85.85	84.00	85.85	84.00
All.köl. Vaskapu célj. ar. 6.8%	77.00	78.00	77.00	78.00
1870. nyeresémi kölcs. 100 fr.	101.00	105.00	101.00	105.00
M. földteremt. köv. 4%	98.60	94.60	98.60	94.60
Horv.-szlav. 4%	95.75	96.75	95.75	96.75
Tiszai szegedi nyer. kölcs. 4%	119.00	121.00	119.00	121.00
Horv.-szlav. jelz. földt. köv. 4%	101.00	102.00	101.00	102.00
Konv. osztr. adom. koronaj. 4%	97.80	98.00	97.80	98.00
Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2%	99.70	100.20	99.70	100.20
ezüst 4 1/2%	116.25	116.75	116.25	116.75
Osztrák aranyjárdék 4%	97.75	98.25	97.75	98.25
koronajárdék 4%	150.25	154.25	150.25	154.25
all.-sors. 1880. 100K 4%	214.00	220.00	214.00	220.00
1880-ból 200K 4%	261.50	265.50	261.50	265.50
1884-ből 100K 4%	261.90	265.90	261.90	265.90
Bosz.-herce. orsz. k. 1895. 4%	91.75	92.75	91.75	92.75
vastü. 1898. 4 1/2%	99.00	100.00	99.00	100.00
1902. 4 1/2%	99.00	100.00	99.00	100.00
Bpest. székcs-föv. kölcs. 4%	91.50	92.50	91.50	92.50
Bpest. székcs-föv. kölcs. 4%	91.50	92.50	91.50	92.50
Orosz államkölcson 5%	92.25	93.25	92.25	93.25

— Ön nagyon okos, éleslátású férfi, kapitány ur.

Monk szintén felkelt a székről.

— Okosabb, semhogy eltitkolnók ön előtt a szándékainkat. Sem a barátaim, sem én nem nyugszunk addig, míg ebbe a titokzatos ügybe világosságot nem derítettünk. Hogy találtunk egy vezető szálát, mely esetleg tovább is gördül — ezt nem titkolom el ön előtt. De meg kell bocsátania, hogy ezidőszerint még nem mondunk bővebbet erről, ennek is megvan a maga oka. Azt az egyet megígérhetem önnek, ha felderítünk valamit, ami összeköttetésben áll a karlista felkeléssel vagy mozgalommal, erről önnek okvetlen felvilágosítással szolgálunk majd.

Fent a fedélzeten Holt is csatlakozott hozánk; hirtelen a legjobb hangulatban ringatózott és így legjobb egyetértésben váltunk el a spanyol tiszttól.

Alig távozott a spanyol a kis ladikon, Holt lehuzott minket a kajütbe és egy nagy térképet terített ki elének.

— Tehát te felfedezted a pergament figuráit és megfejtetted a rejtélyt? — kérdezte Monk.

— A pokolba is, honnan tudhatod ezt is? Igazán, csepp örömet sem érzek, hogy neked újsághozhatom, ugyanis előre tudod már őket! Ha arra kerül a dolog, hát a végén már magad is tudod, hogyan kell a pergament-firkát kibetűzni?

— Nem, már megmondtam neked, hogy nem vagyok tengeri detektív; egyébbel sem lehettem segítségemre, minthogy megmondtam neked, hogy ez a lap tengeri tervrajz. Tudtam, hogy előbb-utóbb meg fogod találni a rejtély kulcsát. Tudod, ha egy férfi... hm... egy hölgy iránt érdeklődik — szípen fejeztem ki magam, ugyebár? — akkor a feltaláló képessége hihetetlen módon megerősödik, kivált, ha arról van szó, hogy ezáltal hölgye közelébe juthat. Silva gróf és Silva grókisasszony jelenleg Marokkóban vannak és te meg akarod nekünk mutatni, hol találhatjuk meg őket, ugyebár?

Ujlaki tégl. és mészégető	Pézt	Ára	Pézt	Ára
800.00	802.00	800.00	802.00	
880.00	880.00	880.00	880.00	
918.00	915.00	918.00	915.00	
980.00	985.00	980.00	985.00	
3040.00	3065.00	3040.00	3065.00	
800.00	810.00	800.00	810.00	
218.00	225.00	218.00	225.00	
844.00	865.00	844.00	865.00	
895.00	905.00	895.00	905.00	
888.00	890.00	888.00	890.00	
495.00	518.00	495.00	518.00	
428.00	428.00	428.00	428.00	
218.00	225.00	218.00	225.00	
780.00	800.00	780.00	800.00	
4600.00	4400.00	4600.00	4400.00	
415.00	400.00	415.00	400.00	
495.00	505.00	495.00	505.00	
2600.00	2800.00	2600.00	2800.00	
1890.00	1450.00	1890.00	1450.00	
845.00	860.00	845.00	860.00	
944.00	850.00	944.00	850.00	
1775.00	1820.00	1775.00	1820.00	
865.00	867.00	865.00	867.00	
274.00	278.00	274.00	278.00	
580.00	591.00	580.00	591.00	
945.00	1045.00	945.00	1045.00	
419.00	420.00	419.00	420.00	
585.80	559.00	585.80	559.00	
378.75	274.25	378.75	274.25	
184.00	190.00	184.00	190.00	
143.80	144.00	143.80	144.00	
1090.00	1040.00	1090.00	1040.00	
850.00	860.00	850.00	860.00	
925.00	920.00	925.00	920.00	
401.00	405.00	401.00	405.00	
684.00	684.00	684.00	684.00	
415.00	420.00	415.00	420.00	

Holt mérges pillantásokat vetett Monkra és folytatta az előkészületeit.

Vastag, gyakran használt könyvet vett elő és az asztalra dobta. Hogy azután tovább mi történt, a következők fogják megmutatni.

Még ugyanaznap este a Fram felszedte vitorlát és nyugat felé irányítva, kiment az Atlanti Óceánba.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Cap-Blanca és Cap-Kantín között.

Már négy nap óta szeli a vizet lankadatlanul dél és nyugatnak tartva a Fram. Két napig nyugati széllel kellett harcolnunk; de akkor aztán megfordult észak felé és az utolsó két nap alatt a Fram teljes vitorlasúlyával szelte a vizet.

Észak és nyugatra a hatalmas Atlanti tenger örökös hullámaival háborog egészen a láthatár széléig; kelet felé vörös-barna föld nyulik, alacsony partok, széles szürke-fehér homokzátonnyal, rendetlen sziklatömegekkel és lombos cserjékkel, csak itt-ott bukkanak fel egy kis palmardezség, vagy egy fa magányosan. A cserjék mögött távolban kéklő hegyeket látni; ez már Afrika.

Igy nyulik mértföldről mértföldre a partvidék, a kavicsfelület pedig bevonja fehér tajtékzó habbal, napról-napra, évről-évre, mindig egyformán.

Csak olyan távolra mentünk a vitorlással a parttól, hogy a hullámtörés szomorú, egyhangú zaja még a fülünkbe hatol. A Fram pedig szépen egyik mértföldet a másik után hagyja el maga mögött. Végre egy kis változást is láttunk: széles folyammeder nyílt meg előttünk és darabbal tovább egy előhegység nyulik ki a tengerből. A déli partvidéken egy nagy csoport ház látszik, ez Azamor, marokkói város; éppen a hegység alatt terül el egy másik: — Mazighan.

Folyt. köv.

SZÍNHÁZAK

Kedden, 1908 március 31 én

Nemzeti Színház

ROBESPIERRE

Dráma 5 felvonásban. Írta: Victorien Sardou. Fordította: Abrányi Emil.

Robespierre Ivánfi Gyenes Vadiér Gyenes Amar Bartos Jagot Hajdu Foucher Pethecs Billeaud Varomes Gál Lebas Mihályfi Héron Mészáros Duplay apó Kovács Duplay anyó Demjén M. Kornélia Paulay E. Vaughan Szacsay Clarisse Jászai M. Olivér Mészáros A. Teréz Török I. De Broglie Póthos D' Armellid Odry De Levargue-né Vizvári M. De Narbonne-né Cs. Alszegi De Choiseulné Boér E. D' Chary Szacsayné Barassin Szóke

Kezdetre 7 órákor

III. Kir. Operaház

RIGOLETTO

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi. Szövegét írta Piave. Fordította Nádasfalvi La. os Mantua hercege Arányi Rigolotto, bohóca Orlió Gilda Sándor E. Sparafucle Szendrői Magdalena nővere Váradi M. Monterone Szemeré A. Borsa Pichler Marullo Váradi Ceprano gróf Kárpát Ceprano grófné Palócziné Giovanna Utána Bertis Mimi

Táncgyűveleg. Kezdetre 7 órákor.

Népszínház-Vigopera

Három feleség.

Operett 8 felvonásban. Írta: Bauer Gyula. Fordította: Mérei Adólf zenéjét szerezte Lehár Ferencz

Személyek: Turi János Saló Lóri Küry K. Coralle Turchányi O. Olivía Szilágyi Hünsberg báró Horváth A. dhemar Ricardo Környei Sadi Baba Virag Puck Vendel Andorfi Szidónia Petrás B. Margit Dobna M. Edit Szentgyörgyi Hung osi Dobi

Kezdetre 8 órákor

Magyar színház

GRETCHEN.

Tréfa 8 felvonásban. Írta: Dawis és Lipschütz. Fordította: Hajó Sándor.

Von der Plein gróf Lóránt I. Dr. Schwogelmann Ferri R. Molnár P. Tárnoki G. Beilage Tarnay Milli Tilda Hajós M. Grete Gloom Mészáros G. Franciska Somlyó J. O fonsége Csontos Von Strehle Réthely Emma Németh I. Bins, polgármester Boross Tobisch Körmendi Niemann Rátkay

Kezdetre fél 8 órákor

Uránia színház

Uj asszonyok.

Kezdetre fél 8 órákor

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma Therese Renz iskolalovarnő és La Berat fantázia-táncosnő első felléptel.

Az előadás kezdete 8 órákor.

A téli kortban reggeltől 8 óráig VÖRÖS SZÉK szigányszeneke hangversenyez.

A gége, torok, tüdő, gyomor, bél, vese, hólyag hurutos bántalmainál felülmulhatatlan

MALNÁSI Siculial ARTÉZI GYÓGYVÍZ KAPHATÓ MINDENÜTT FŐ- BRÁZAY KÁLMÁN RAKTÁR: BUDAPEST, VII., JOZSEF-KÖRUT 37/39. Csak 'SICULA' névvel ellátott üvegek valódiak.

Tévedés kikerülése végett vásároljon óvszerkülönlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál HATSCHKEK N. Csakis: Budapest, Károly-körut 6. ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

CIMBALMOK, legújabb szabadalmazott szél, borsó szerkezetű, melynek hangja, hangtartalása rendkívül jónak bizonyult, részletfizetésre is legmesezesebben jó állással kaphatók. Fonografok, gramofonok, hegedűk, fuvalók, szíterák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kétféle elismert jó munkáit. Arjegyzéket ingyen küld. Mogyoróssy Gyula m. kir. szabadalmazott hangszergyáros Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. Telefon 53-20.

Nászajándékok részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műfőrási ékszerterelepén Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em. Arjegyzék 2000 rajzzal legyen és bérmentve.

Hivatalnokok irnokok,

illetve rajzolók és szellemileg elfoglalt egyéneknek miért kell Diana-sósborszeszt használni?

- 1. Mert a sok ülés és előrehajlásból kifolyólag többé-kevésbé majdnem mindenkinek megfájdul a háta. Ezeknek egy bedörzsölés este lefekvéskor vagy reggel felkelés előtt, egy megfizethetetlen kincs. A hátfájás rögtön megszűnik.
2. Nagyon gyakori a derék- és oldal-fájás, melynél szintén egy masszírozás alkalmazandó biztos eredménynyel.
3. Étvágytalanságnál néhány cseppet cukorra vagy vízbe önteni a Diana-sósborszesz legjobb étvágygerjesztő.
4. Nehéz emésztésnél étkezés után néhány cseppet bevéve, elősegíti az emésztést, mi által az étvágy emelkedik.
5. Általános gyengeségnél úgy bevétel, mint masszírozás által elérhető egy bámulatos eredmény.
6. Szellemileg vagy sok tanulás által megterhelte egyéneknek (gyermekeknek is) a homlok bedörzsölése által a fényes eredmény azonnal tapasztalható.
7. A sok írás, rajzolás, festés által kifáradt vagy meredt ujjakra és karokra nagyon kellemesen hat egy bedörzsölés, mi által ismét könnyen mozgó és rugékony ujjakat, kezeket és karokat kapunk.

Egy eredeti üveg ára 20 kr.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára Budapest, Károly-körut 5. sz.

Mindenütt kapható.

Csak vigyázni kell, hogy minden üveg külső sárga burkolat papíron olvasható legyen e két szó:

DIANA-sósborszesz.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Főrendes: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 8 1/2 órákor.

11 órákor! Ma! Végül!

«DAS KIND VON HEUTE»

Gyermekmesze jelenetek számára írta: Satyr. Rendező: Werner Manó.

Ezt megelőzi 9 1/4 órákor:

Az aczélkirály vád alatt.

Bírósági karcolat írta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor.

Továbbá: Trébitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk Berta új szövegszámjaikkal

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig

Az I-ső emeleti Casino de Parisban reggeltől 5 óráig zene és tánc.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb osaládi mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Melta Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocottalok (barrikádesztel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrett. Sugár Elza cabaret énekesnő. Perenczy Kamilla női baritonista. Pénztárnyitás 5 órákor. Kezdetre 8 órákor.

Telefon 15-10.

Veszek zálogcédulákat

elzalogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDO BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszesz-t. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főszékhelyén Budapest, VIII., József-körut 78. Gara Geza és Tsa drogéria. Tessenek Arjegyzéket kérni.

Monkra és et vett elő tovább mitatni. elszedte vi-ent az At-

zött. mkadatlanul napig nyu-kkor aztán t nap alatt vizet. lanti tenger a láthatár nyulik, al- nokzationy- mbos cser- kis pálm- eserjék m- már Afrika. e a partvi- ér tajtékd- dig egyior-

itorlással a egyhangu edig szépen a el maga unk: széles arabball to- ngerből. A ház látszik, a hegység

SZÍNHÁZ
Kedden, 1908. márczius 31-én.

Király színház
Adollárkirálynő.
Operett 3 felvonásban. Írták Wilner A. M. és Grünbaum Frigyes; fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerzeszte Fall Leó.
Személyek:
John Cauder, Németh Alice, leánya, Petráss S. Dick, az unokaöcs. Simai Daisy Gray, urokának Ötvös G. Tom, Cauder test. Csizsér Dénes László Raskó Schlick Hans báró Csapó Labinska Olga, Szegedi Miss Thomson, Orley FL.
Kezdeté fél 8 órakor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET
Andrássy-ut 69. Telefon 98-16
A házasságkérdés.
Tréfa. Írta: Renczik Arnád. Szereplők: Kardos, Póór Lili Urai M.
Szép asszony kecske.
Párizsi történet egy felvonásban. Szereplők: Sarkadi, Keleti Juliska, Boros és Bánszóny.
All right.
Tudédráma. Írta: L. P. Lataczue Szereplők: Kardos, Kabók, Szentirmai, Bánszóny, Nyáry, Medgyaszay V., Kékényi J., Urai M. Palásthy.
Palkos grizettek.
Operette írta: Wilhelm, zenéjét: Reinhard, fordította Holtai Jenő, Szereplők: Nyáry, Boros, Bánszóny, Keleti J. Rózsa Lili, Vörös III.
Medgyaszay Vilma minden este fellép. Sulami Rahu, marakkól táncosnő fellép.
Kezdeté 9.15 órakor.
A conferencióról írták Palásthy Marcell tollal be.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28
BONBONNIÈRE Telefon 52-88

A nagyszerű márcziusi műsor: 3 bohózat - 25 cabaret-szám - 4 színpadi tréfa. - Wekerle mondta. - A koalíziós oroszlanok. László Rózi, Nagy Endre, Fereny Karoly, Balogh Bócsa, Fábán Kornélia, Szécsi Magda, Kepf Jolán, Z. Molnár László, Sajó Géza, Huszár Károly, Gabányi László, Máhr Nándor és Kövály Gyula fellépésével.
Árjegyek: Bárd-nál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipeknél (Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körút 28.)

Rézbutor
vasbutor, sodronygyűjtő, kereti vasbutor és gyermekkecskegyártmányaink elsőrendű minőségben legutányabb árak mellett
VI., Andrássy-ut 2. sz. (Fonciére-palota)
Pápai és Náthán
gyárosoknál közvetlenül beszerezhetők. Vidékre képes árjegyzékek kívánatra küldetnek.

Varieté-Színház
ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.
Április hó 1-től új műsor.
SARATOFF
orosz zenek és táncosoperi
Elsa & Capitain Smith
működő-pár
Glässer Waldemeer
erőmű atványok.
A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban. Írta: Tábori Emil.
Ejjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a télikertben **zene és táncz.**
Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

Villand testvérek Nagy Cirkusza
a TATTERSALBAN
Ma és mindennap **nagy diszeldadás!**
Szenzációs műsor! Szenzációs műsor!
A legelső művészek és művésznők!
Jegyek kaphatók: SOPRONI-nagyútszede Rákóczi-ut 1.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz
bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.
Dr. Freisz Hugó
a m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.
A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpost, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-88.

A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitelosztály megnyílt
a legolcsóbbtól a legfinomabbig kaphatók késszpénzért vagy banknál törlesztendő részlete.
Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telepítő.
Budapest, Király-utca 58. szám.
Prospektus és árjegyzék minden hangszerről külön-külön díjmentesen.

ITT a tavasz!!
elmult a tél
de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle
Magyar-Pipere-Borax.
Allandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőrt puhán, üdön és tisztán megtartja
A Rogátsy-féle **MAGYAR PIPERE-BORAX** eltüntetett szeplőt, pörsonyit, atkát mlttessert patanást májfoltot, a ráncos bőrt bársonysimává, a vörös vagy napbarnított bőrt fehérré teszi.
* Gyermekekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetetlen.
Kitűnő hatással bír szemgyulladásnál, valamint for- és szájalapnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre és tűkorsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana.
Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb (ússzerűletben). - Csak dobozban, nem kimerve
Egyedüli készítője **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpost, Rákóczi-ut 10.
Fizetelünk a ROGATSY névre.

Benoid-gáz
világító készülékek és motorgenerátorok
a legújabb kor nagyfontosságú találmánya, egyformán alkalmazható világításra, fűtésre és erőátvitelre. Kisebb telepek létesítésére ép oly alkalmas, mint az acetylen, csak hogy ennek robbanó veszélye, bűze és más kellemtelenségei nélkül. Bárhol (hatósági engedély nélkül) felállíthatók és bárki által kezelhetők. - Generátor-készülékek, úgy világításra, mint erőátviteli célokra többféle nagyságban készülnek.

Magyar Benoidgáz részv.-társ. Arad
Raktár és iroda:
Budapest, VI., Andrássy-ut 17. szám.

Butor
késszpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állandóan készén raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér bélyegben.
Nagy Imre lakberendezési vállalata.
Budapesti, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

DIESEL-motorral
a tényleges löerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.
Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a
Fegyver- és Gépgyár R.-t.
Budapesten.

Párisi világláállítás „Grand Prix” 1900.
KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor.
Diétetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.
Árak: 1 doboz 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér.
50 év óta használatos a legelőbb istállóokban állványtalanság és rossz emésztés esetében, teheneknél a tej javítására és a tej gyarapítására.
Valódi csak ezen védjeggyel.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főraktár: **TÓRÓK IÓZSEP** gyógyszerész, Budapest, VI. kerület, Király-utca 12. szám és VI. kerület, Andrássy-ut 28. szám.

HETI MUSOR.

Márczius—Április	Nemzeti Színház	m. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Nep-színház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Jenánia színház
1 Szerda	A gyermek	Don Juan	A tanítónő	A dollárkirálynő	Három feleség	A császár katonái	—	Uj asszonyok
2 Csütörtök (d. u. este)	Lilomfi	Tosca	Tatárjárás	A dollárkirálynő	Cziganybaro	A rab Leánynező	—	Uj asszonyok
3 Péntek	A félisten	Norma	A megváltás felé	A dollárkirálynő	Három feleség	A császár katonái	—	A Klotild-egylet hangversenye
4 Szombat	A félisten	A Bolygó hollandi	Tatárjárás	A dollárkirálynő	A nagymama	Az attasé apja.	—	Vizsga előadás
5 Vasárnap (d. u. este)	A hol unokoznak	Eliána	Az ordog	Vasárkegy	Piros bugyennar	A császár katonái	—	A tenger
	A félisten		A tanítónő	A dollárkirálynő	Három feleség	Az attasé apja.	—	Uj asszonyok

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst óksszerek, evő-
eszközök, násszajándékok
részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrende-
lésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal legyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műtér

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Meghívó. A ráczkevei lakarekpenztár laeczásai hitelszövetkeze f. évi április hó 12-én d. u. 3 órakor Kisaunlaczházán a hitelszövetkezet helyiségében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a hitelszövetkezeti tagok tisztelettel meghívottak. **Tárgysorozat:** 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg előterjesztése. 2. A felügyelő bizottság megválasztása. — Hitelszövetkezeti tagok száma volt 1907. január hó 1-én 1342 tag 322205 kor üzletárszszel, belépett az év folyamán 88 tag 25820 kor. üzletárszszel. Összesen 1428 tag 348025 kor. üzletárszszel. Kilépett az év folyamán 86 tag 23340 kor. üzletárszszel, maradt 1332 tag 324385 kor. üzletárszszel. **Méreg.** Vagyon: Hitelszövetkezeti váltók 174865. Biztosítékalap 974055. Tartalékalap 263394. Összesen 187239 korona 49 fillér. Teher: Visszleszámított váltók 174865. Befizetett biztosíték 974055. Befizetett tartalékalap 263394. Összesen 187239 korona 49 fillér. Kiskunlaczházán, 1908. március hó 27-én.

Igazgatóság.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

kik bármily

nemi betegségben szenvednek,

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőgyulladások, vizeletüti zavartok, éjjeli magömlések, sebek és bujakoros bántalmak (syphilis, az önfertőzés utóhatásait fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülése, bármily bántalmak stb. nőknél fehérvérnyás, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. orv. és kir. osztrák főorvos országos hírt és a legrögibb, 32 évi tennáló rendelés intézéssel

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsőtükrök segítségével. Vidékiek levelekre kimorló választ és szakorvosi tanácsot nyernak, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Nősülni óhajt ?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak jelge alatt e címre L. Schlesinger, Berlin 18.

Telt kebel.

Telt kebel két hónap alatt

Pilules Orientales

(Kéjeli pilulák) által, az egyedül-
lék által, me-
lyek a mellot fej-
lessék, szilárdít-
ják, helyreállít-
ják a női mell-
nek gráciló-
zus teltségét
különböztet,
anélkül,
hogy az
egészségnek
ártásának.
Gyanálva
arsenikum-
mentes

Orvosi kiválósgoktól.
gánlva. Abszolút diszkreció.
Egy doboz használati utasítással
franko 4-45 korona előzetes be-
küldés vagy 6-75 korona után-
vételi mellett.

L. RATIÉ, gyógyszerész PARIS.
Raktárak: Bécs, R. Pserhofer
gyógyszerész, Singer-strasse 15
Budapest, Török József gyógy-
szerész Király-utca 12.

Titkos betegségek.

Sainos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét önkretette. Ezen szörvü állapotban csak ugy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes speciálista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a nemi életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magasztos hivatásu Dr. Palócz v. kórházi orvos-speciálista országos hírt intézete (Budapest, VII., Rákóczi) (Kerepesi)-ut 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakoros sebeket, húgycső-hólyag-, ideg- és hátgerincebajokat, az önfertőzés és szifilisz-utóhatásait, magömlést, elgyengült férfitört, (impotenciát) kezdődő elmezavart, aranyeret, sérveket, vérbajokat, bört-betegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármely oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak levelekre kimorló választ (a levélbe csak válaszlevegelyt kell mellékelni.) A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciálisták gyógyszerrekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, speciálista Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.

A cím-
tessek
gyedj.

VALÓ.

di francia külön-
gosszgek (óvszerek)
csakis

F. BERGUERANPILS
leghiresobb pártai
gyárosok legelőny-
sebben beszereshetik

Polgár Sandornál
Budapest, VI. ker.,
Erzsébet-körút 60.

Rendelés képes ár-
jegyzék ingyen és
bérmentve.

Jessék
a címre
ügyelni!

Gramofonok

a legjobb minőségben 30 korona értékű le-
mezsel együtt, csekély havi részletfizetés mel-
lett már 85 koronáért (és fejlebb) kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

hangszerárubázában

Budapest, VII., Rákóczi-út 26. szám

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Hol keressük a LEGJOBB POUVERT ?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (báró Splényiné) színművésznő legkedveltebb arcziszopora. Valamennyi arczot legjelesebbje ugy nappalra, mint estére, tekintélyek által megvizsgálatván, ve-gyíztizának és tökéletesen ártatlannak találattott. Mint pipereczkék nélkülözhetetlen, az arczbőrnek a leggyöngyödebb fehérséget, ifjúkori tisztséget, asépséget és rozspírt kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összeköttetésem folytán sikerült a világhírt és isléltöte hatásos „Crema Pompa-dur” egész eredeti tisztaságban és erejében összedállítanom. És ezen szer, melylyel a kir-novos Pompadur asszony egész egy koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. E kitűnő szer, jóval felülmúl minden eddigi enomé gyár-mányt. „Crema Pompadur” este és reggel alkalmaztatuk, arcot és kezet bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégely ára 1,80 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

os. és kir. udvari illatszerekész és pipere-csappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczag-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

E hirdetés rovatan minden szövegszerű beiktatása közönséges pétt betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatan minden szövegszerű beiktatása közönséges pétt betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Sálvany-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszállással, kázzel, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 ftt. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettakkal, labda-exponálással, EGÉSZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép Gőrz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyvert, fényképezőgép binokli, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyanis minden mindent olcsón eladok és újakra becserélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Gyümölcsfa

díszfa és rózsaszárnyékekkel ingyen szolgál Weber faiskolaja Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

Melyik nemesszivi

üzlet tulajdonos vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves fél kezű fiatalembert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Belső vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett. Cím: Hauzer Kálmán Budapest, IX., Szveteny-utca 32, földsz. 5. ajtó.

Aczelsodrony-

égybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakkerttel 3.50 ftt, vaskerttel 5.50 ftt és feljebb. Sodronykerítésekkel kérjen költségvetést. Heizer és fia sodronykerítés- és ágybelyeggyárban. Népszínház-utca 4-3. sz. 27910

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

Szepsességi csemegék

BARTA-féle veresafonya befőttes, malna-, számmóza-, csipkegyöngy-, gomba- és húskenyerveket, pastetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, átlást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta anilvántartva. 27665

Árverési butor,

szőnyeg-, csillár-raktáramat olcsón elárultom kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyetárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén Államszámveleltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest VI., Rózsa-u. 44. III. 8.

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bőrfotellek, gyönyörű tükrök, diván, bőrsofa, íróasztal, porzasszívó és egyes darabok; Földes B. VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye 26973

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

Zálogcédulákat,

brillánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brillánsokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

STENOGRÁFIA

Ha életpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró- és népiró iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V., Váci-körút 33

Urasági butorokat,

szőnyeget, oszillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy masfajta háló, ebédlő, őr szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélekben. Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben. Modern bronzcsillárokban gáz, villamos stb.-hez.

Nagy Zsigmond

VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy masfajta háló, ebédlő, őr szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélekben. Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben. Modern bronzcsillárokban gáz, villamos stb.-hez. 26597

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikertét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójából speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjjal. Levélbeli érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Veresafonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosárívég 6.- korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. 86972

Saját gyártmányú

vas- és rézbutorok

Rézagy --- 45.- ftt Vasagy matraczsal 8.50 • Gyermekagy --- 11.50 • Sodronyagy-betét 3.50 • Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

ELEKTRO-

MOTOROK minden nagyságban, Al- lardó nagy raktár

Laub Lipót,

BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Hajfestő-fésű

egyszerű készítésű által fest és vagy vörös hajat valódi szőke, barnára, vagy fekete! Teljesen ártalmatlan! Ezekig használatból! Ezek használatban. Egy darab ára 3 korona. Székhely: SCHILLER J. Áll. Bécs, II. Kurzbauer-gasse 41E.

Bőrszékikar

bőrszittolás és bőrtárgas

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766-

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépü-

letben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig. Használja székek átalakítás borszékékre olcsó árban. Legolcsóbb bőrbutorok és alványok.

Koporsó asztalosok

részére mindennemű koporsók díszítéssel összes temetkezési cikkek képes árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság, Nagymező-utca E 46. szám. 27903A

Csemegealma

141 nemes fajlama és őriás díszalma postakosárként 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött barack lekvár 2.40 kor. Kitűnő birs-alma-sajt 2 kor., Cukor-édes szilva 1.40 K. kilója Fajboroknak hecitolite ját 50 koronáért szállítja Szabó XII. Csongrád. 28010

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányaikat félbeszakították legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. L. 3. 27997

A legelőnyösebb részletfizetésre

zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt középszabzon árakon a legújabb rendszerű bankhitel után kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszerelőpén. Prospektus árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766-

30 korona

finom szövethál dívatos férfiöltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Hazai verseny-szabóság. Budapest, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. L. em. Vidékre minták bérmentve.

30 korona

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá őr szoba, iroda berendezésel réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bőrgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 268 Kozmety-utca sarok.

Régi ezüsttárgyakak

és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugy-mint régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüst-órakat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Jó házból

való, ügyes izr: házitani-tót keresek 5 gyermekem részére, ki a magyar nyelvben teljes jártassággal bír. Évi fizetés 280 korona teljes ellátással. Ajánlatok Ruben Dávid, Szováta, (Marostorda-megye) kérel-nek.

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, mal gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 27808

15 forintért tiszta

gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa őr szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékvetőll utaltással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

30 forint.

Varrógépek egy új valódi eszaki Singer varrógép zárzókerékkel 5 évi jótállással olcsón SINGER A. műrepésznél Budapest, Füzület Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legújításosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Ajtók és ablakok

régi és új vasdednyők teljes vasalással. Kapuváscsúszók, kerkeresek-keramittlapok, Kohlheimi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,

épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nador-u. 72-74. Fiók üzlet Szelet-ut 2.

Csász

A kontinensen a legerősebb jód bróm gyógyfürdő. A megelőző gyógykezelésekben nevezetesen szorongó ut az ásványvíz zselés szorongó ut az ásványvíz nagy radionocativitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálata fellelőztek. Megnyitás május 1-én. Számos előrendű bérház, szanatórium, gyógytár, zongora, kávéház, lawn-tenisz, tombolák, kirándulások. Vasút-állomás, posta távirda helyben. Hivatalos orvos Dr. Kallós János. Katonatisztok, államhivatalnokokat elő és utó időnyben 50% kedvezmény. Prospektusmal szolgál a fűrdőigazgató. Az ásványvíz rendelhető használati utastással a fűrdőigazgatósnál és Edecskuty I. főcláránál. — Budapest.

Rekedtség

biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle cza-korka, 60 fillérért mindent kapható 721k

Polgári árák!

Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre minták küldök, nagyobb rendelésnél szemes mélyesen elmegek. Zelizska János angol őr szabóterme BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Modern

urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, teríték, csillárok, vas- és réz-butorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca. Telefon 14-09.

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, réz-butorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyeget, függönyöket, tipeg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házbán. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.

26618